

ความต้องการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ของนักเรียนระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) วิทยาลัยพณิชยการบางนา

สารนิพนธ์
ของ
นางนิสา สายสังข์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา
พฤษภาคม 2547
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

000.000
0.000
0.0

ความต้องการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ของนักเรียนระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) วิทยาลัยพณิชยการบางนา

บทคัดย่อ

ของ

นางนิสา สายสังข์

21 ก.ย. 2547

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา
พฤษภาคม 2547

1 251807

นิสา สายสังข์. (2547). ความต้องการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) วิทยาลัยพณิชยการบางนา.

สารนิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ : รองศาสตราจารย์ ดร.สุภาพรณ สิริแพทย์พิสุทธิ์.

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาความต้องการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) วิทยาลัยพณิชยการบางนา ใน 4 ด้าน คือ ด้านเหตุผลส่วนตัว ด้านการสนับสนุนของผู้อื่น ด้านการประกอบอาชีพ และด้านการเรียนเพื่อรู้ และเปรียบเทียบความต้องการศึกษาต่อ จำแนกตามตัวแปร เพศ ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อาชีพ ผู้ปกครอง กลุ่มวิชา และสาขาวิชาที่ประสงค์จะเรียนในระดับ ปวส.

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 3 ปีการศึกษา 2546 จำนวน 260 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่า ที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way Analysis of Variance) ในกรณีที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติได้ใช้การเปรียบเทียบรายคู่ของเชฟเฟ่

ผลการวิจัยพบว่า

1. นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) มีความต้องการศึกษาต่อในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
2. นักเรียนที่มีเพศต่างกัน มีความต้องการศึกษาต่อในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
3. นักเรียนที่เรียนกลุ่มวิชาต่างกัน มีความต้องการศึกษาต่อในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการประกอบอาชีพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. นักเรียนที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีความต้องการศึกษาต่อในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการสนับสนุนของผู้อื่น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
5. นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพต่างกัน มีความต้องการศึกษาต่อในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
6. นักเรียนที่มีความประสงค์จะเรียนสาขาวิชาต่างกัน มีความต้องการศึกษาต่อในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

**DEMAND IN STUDYING OF HIGHER CERTIFICATE LEVEL OF VOCATIONAL EDUCATION
STUDENTS OF BANGNA COMMERCIAL COLLEGE**

**AN ABSTRACT
BY
MRS. NISA SAISUNG**

**Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree in Business Education
at Srinakharinwirot University
May 2004**

Nisa Saisung. (2004). *Demand in Studying of Higher Certificate Level of Vocational Education Students of Bangna Commercial College*. Master Project, M.Ed. (Business Education). Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University
Advisor : Assoc.Prof. Dr.Supapan Siripathpisud.

The purposes of this research was to study the demand in studying of vocational education student at Bangna Commercial College in 4 aspects : personal reason, other support, occupation and academics; and comparison of continuing education classified by gender, academic achievement, parent's occupation, majors of education in certificate level.

The samples were 260 students. The instrument used for collecting data was questionnaire. Percentage, means, standard deviation, t-test, One-way analysis of Variance and scheffe were used for analysis.

The findings of the research were as follows:

1. The demand in studying of the students in overall and each aspect were at high level.
2. The students with different gender had overall demand in studying with no significantly difference.
3. The students with different majors had overall demand in studying with no significantly difference but for the occupation, it was significantly difference at the level of .05.
4. The students with different academic achievement had overall demand in studying with no significant difference but for the others support, it was significant difference at the level of .05.
5. The students with different parent's occupation had overall demand in studying with no significant difference.
6. The students with different majors purpose to study had overall demand in studying with no significant difference.

อาจารย์ที่ปรึกษา ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและคณะกรรมการสอบ ได้พิจารณา
สารนิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
วิชาเอกธุรกิจศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

.....

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุภาพรรณ สิริแพทย์พิสุทธิ์)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

.....

(อาจารย์ สัญฐากร ชูทรัพย์)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุภาพรรณ สิริแพทย์พิสุทธิ์)

..... กรรมการ

(อาจารย์ สัญฐากร ชูทรัพย์)

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุวิชา โกมลทัต)

อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีคณะสังคมศาสตร์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิตติมา สังข์เกษม)

วันที่ ๑๘ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๔๗

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้โดยความกรุณาอย่างยิ่งจากรองศาสตราจารย์ ดร.สุภาพรรณ สิริแพทย์พิสุทธิ อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ และคณะกรรมการควบคุมสอบ สารนิพนธ์ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ และข้อเสนอแนะต่าง ๆ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่อง อันเป็นประโยชน์ในการทำสารนิพนธ์ครั้งนี้เป็นอย่างดี นับตั้งแต่เริ่มต้นดำเนินการจนเสร็จ เรียบร้อยสมบูรณ์ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์สิมฐากร ชูทรัพย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุวิชา โกมลทัต และอาจารย์ ดร.นิรนาท แสนสา ที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพ ของเครื่องมือการวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจ ศึกษา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และคณาจารย์ทุกท่านที่ประสิทธิประสาท วิชาความรู้ให้แก่ผู้วิจัยมาจนถึงปัจจุบัน

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้อำนวยการวิทยาลัยพณิชยการบางนา (นายปฏิวะธ พึ่งอุปถ) และ อาจารย์วิทยาลัยพณิชยการบางนา ที่ให้ความอนุเคราะห์ ให้ความร่วมมือ และอำนวยความสะดวก ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้อำนวยการวิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย ที่ให้ความอนุเคราะห์ใน การเป็นสถานที่ทดลองใช้ (tryout) เครื่องมือ และอาจารย์วศินวุฒิ พุทธศิริรังษี อาจารย์จินตภา พุทธศิริรังษี ที่ช่วยเหลือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการทดลองใช้ (tryout) เครื่องมือ

ขอขอบคุณ นักเรียนที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

ขอขอบคุณ ครอบครัว เพื่อนร่วมงาน และเพื่อนร่วมชั้นเรียน วิชาเอกธุรกิจศึกษา รุ่น 6 ภาคพิเศษ ที่คอยให้คำปรึกษา เป็นกำลังใจ และมีส่วนช่วยให้ผู้วิจัยฟันฝ่าอุปสรรคจนสามารถ ทำงานวิจัยนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

ท้ายสุดนี้คุณค่าทั้งหมดที่เกิดขึ้นจากงานวิจัยในครั้งนี้ ขอมอบเป็นเครื่องบูชาบุญการี ของผู้วิจัยและบรรพคณาจารย์ทุกท่านที่อยู่เบื้องหลังแห่งการวางรากฐานการศึกษาให้กับผู้วิจัย ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

นิสา สายสังข์

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	3
ความสำคัญของการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	3
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
สมมติฐานการวิจัย.....	6
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
ข้อมูลสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.....	7
ข้อมูลของวิทยาลัยพณิชยการบางนา.....	12
ข้อมูลนักเรียน นักศึกษา.....	13
การจัดการศึกษาประเภทพาณิชยกรรมของวิทยาลัยพณิชยการบางนา.....	14
แนวคิด ทฤษฎีและหลักการเกี่ยวกับความต้องการทางการศึกษา.....	16
เอกสารเกี่ยวกับความต้องการศึกษาต่อ.....	25
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	26
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	30
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	30
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	31
ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ.....	31
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	32
การจัดกระทำข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล.....	32
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	33
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	35
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	35
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	35

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	49
ความมุ่งหมาย ความสำคัญ และวิธีการศึกษาค้นคว้า.....	49
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	51
อภิปรายผล.....	52
ข้อเสนอแนะ.....	57
บรรณานุกรม.....	
ภาคผนวก.....	
ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์.....	

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	จำนวนประชากร และจำนวนกลุ่มตัวอย่าง.....	31
2	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม เพศ กลุ่มวิชา ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อาชีพของผู้ปกครอง และสาขาวิชา ที่ประสงค์จะเรียน ในระดับ ปวส... ..	36
3	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความต้องการศึกษาต่อ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ของนักเรียน โดยรวมและรายด้าน.....	37
4	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความต้องการศึกษาต่อ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ของนักเรียน ด้านเหตุผลส่วนตัว โดยรวมและรายข้อ.....	38
5	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความต้องการศึกษาต่อ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ของนักเรียน ด้านการสนับสนุนของผู้อื่น โดยรวมและรายข้อ.....	39
6	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความต้องการศึกษาต่อ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ของนักเรียน ด้านการประกอบอาชีพ โดยรวมและรายข้อ.....	40
7	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความต้องการศึกษาต่อ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ของนักเรียน ด้านการเรียนเพื่อรู้ โดยรวมและรายข้อ.....	41
8	ผลการเปรียบเทียบความต้องการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตร วิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ของนักเรียน โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามเพศ.....	42
9	ผลการเปรียบเทียบความต้องการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตร วิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ของนักเรียน โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามกลุ่มวิชา เป็นรายด้าน.....	43
10	ทดสอบความแตกต่างระหว่างความต้องการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตร วิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) วิทยาลัยพณิชยการบางนา ด้านการประกอบอาชีพ จำแนกตามกลุ่มวิชา เป็นรายคู่.....	44

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
11 ผลการเปรียบเทียบความต้องการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตร วิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ของนักเรียน โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นรายด้าน.....	45
12 ทดสอบความแตกต่างระหว่างความต้องการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตร วิชาชีพชั้นสูง(ปวส.) ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) วิทยาลัยพณิชยการบางนา ด้านการสนับสนุนของผู้อื่น จำแนกตามระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นรายคู่.....	46
13 ผลการเปรียบเทียบความต้องการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตร วิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ของนักเรียน โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง เป็นรายด้าน.....	47
14 ผลการเปรียบเทียบความต้องการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตร วิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ของนักเรียนโดยรวมและรายด้าน จำแนกตามสาขาวิชาที่ประสงค์จะเรียนในระดับ ปวส. เป็นรายด้าน.....	48

ภูมิหลัง

การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างคน เพื่อให้สามารถนำการพัฒนาทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และวัฒนธรรมได้อย่างสมดุล สอดคล้องและเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกประเทศ รวมทั้งคุณสมบัติความเป็นมนุษย์ที่มีปัญญา มีคุณธรรมและมีความสามารถพื้นฐาน หรือศักยภาพที่จะพัฒนาตนเองและสังคม มีความสามารถในการประกอบอาชีพ และเป็นกำลังสำคัญ สำหรับการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศในอนาคต เพื่อให้การศึกษาสามารถพัฒนาคุณลักษณะของ ประชากรของประเทศได้อย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ จึงควรจัดการศึกษาอย่างกว้างขวางและ เป็นธรรม มีความหลากหลายในรูปแบบ เนื้อหาและวิธีการ เพื่อให้แต่ละบุคคลสามารถใช้โอกาสที่มีอยู่ เลือกเรียนตามความถนัด ความสามารถ ความต้องการ และความสนใจ เพื่อพัฒนาศักยภาพของตน ได้อย่างเหมาะสม (ยาใจ อินทรวีเชียร. 2537 : 2)

การศึกษานับเป็นรากฐานที่สำคัญที่สุดประการหนึ่งในการสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าและ แก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในสังคมได้ เนื่องจากการศึกษาเป็นกระบวนการที่ช่วยให้คนได้พัฒนาตนเองด้าน ต่าง ๆ ตลอดชีวิต ตั้งแต่การวางรากฐานพัฒนาการของชีวิตแต่แรกเกิด การพัฒนาศักยภาพและขีด ความสามารถด้านต่าง ๆ ที่จะดำรงชีพ และประกอบอาชีพได้อย่างมีความสุขรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง รวมเป็นพลังสร้างสรรค์การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนได้ และทรัพยากรในการพัฒนาประเทศอย่างหนึ่ง คือ คนหรือทรัพยากรมนุษย์ คนเป็นสิ่งสำคัญยิ่งที่จะทำให้การพัฒนาประเทศบรรลุผล (ดารา ที่ประปา. 2521 : 77) ประชาชนที่ได้รับการศึกษาจะเป็นกำลังสำคัญสำหรับการพัฒนาประเทศต่อไป

การอาชีวศึกษาเป็นการศึกษาเพื่อผลิตคนออกไปประกอบอาชีพ มีงานทำ มีรายได้ สามารถ ดำรงชีวิตอยู่ได้ในสังคม การอาชีวศึกษาได้ก้าวมาถึงจุดแห่งการเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญนับตั้งแต่ได้มี การประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและ สังคมแห่งชาติฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549) เป็นแผนแม่บทในการพัฒนาประเทศชาติให้มีความเจริญ ก้าวหน้า ประชาชนมีความเป็นอยู่ดีมีความสุขโดยทั่วหน้า กรมอาชีวศึกษาเป็นหน่วยงานของรัฐ มีหน้าที่หลักในการจัดการศึกษาวิชาชีพให้แก่นักเรียน นักศึกษา เยาวชนและประชาชน จึงจำเป็นต้อง จัดทำแผนพัฒนาอาชีวศึกษาระยะที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549) เพื่อเป็นแนวทางในการผลิตและพัฒนา กำลังคน เป็นองค์กรที่มุ่งมั่นในการบริหารจัดการอาชีวศึกษาสู่ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้โดยรวม สถานศึกษาขึ้นเป็นสถาบันการอาชีวศึกษา ให้เป็นศูนย์แห่งความสมานฉันท์ ที่จะเกื้อกูลทรัพยากรต่อกันให้เกิดความแข็งแกร่งในทุกสาขาวิชาชีพ เพื่อสร้างคุณภาพในการผลิตกำลังคนตั้งแต่ระดับกึ่งฝีมือ ระดับฝีมือ ระดับเทคนิค และระดับเทคโนโลยี ให้มีคุณภาพตามมาตรฐานสากล สอดคล้องกับสภาพ เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม ความต้องการของตลาดแรงงาน และความก้าวหน้าของ เทคโนโลยี (กรมอาชีวศึกษา 2545 : 50)

วิทยาลัยพณิชยการบางนา เป็นสถานศึกษาในสถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร 1 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ จัดการเรียนการสอนประเภทวิชาพาณิชยกรรม และประเภทวิชาบริหารธุรกิจ มีเป้าหมายเพื่อให้ความรู้ ฝึกทักษะ และเสริมสร้างประสบการณ์เพื่อช่วยสร้างความสำเร็จในงานอาชีพ จัดการศึกษาเป็นสองระดับคือ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาพณิชยการ และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขาบริหารธุรกิจ แบ่งออกเป็น 6 คณะวิชา ได้แก่ คณะวิชาการบัญชี คณะวิชาการตลาด คณะวิชาการเลขานุการ คณะวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ คณะวิชาพื้นฐาน คณะวิชาสัมพันธ์ธุรกิจ (วิทยาลัยพณิชยการบางนา 2546 : 21) ประเด็นหลักที่สถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาทุกแห่งกำลังเผชิญอยู่ขณะนี้ คือการที่จำนวนนักเรียน นักศึกษาลดลงอย่างเห็นได้ชัดทั้งระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) นับตั้งแต่มีการปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้มีการขยายโอกาสทางการศึกษา โดยมีรูปแบบการจัดการศึกษาเพิ่มขึ้น และเปิดโอกาสในการเลือกที่จะศึกษาต่อมากขึ้น จึงเป็นสาเหตุสำคัญให้นักเรียน นักศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ลดลง วิทยาลัยพณิชยการบางนา เป็นสถานศึกษาหนึ่งที่มีแนวโน้มว่ากำลังจะได้รับผลกระทบดังกล่าว โดยเฉพาะในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ที่จะเข้าศึกษาต่อในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) มีจำนวนนักเรียนสมัครเข้าสอบคัดเลือกลดลงอย่างต่อเนื่อง นับตั้งแต่ปีการศึกษา 2542 - 2546 เป็นต้นมา วิทยาลัยจึงขาดโอกาสในการคัดเลือกนักเรียนเพราะจำนวนผู้มาสมัครสอบใกล้เคียงกับจำนวนที่รับไว้ตามแผนการรับนักศึกษาของแต่ละปี เป็นเหตุให้คุณภาพของนักศึกษาที่เข้ามาศึกษาต่อดำรง ก่อให้เกิดปัญหาในการจัดการเรียนการสอน และการบริหารจัดการ ทั้ง ๆ ที่วิทยาลัยได้กำหนดคุณสมบัติของผู้ที่จะเข้าศึกษาต่อในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ต้องเป็นผู้ที่สำเร็จหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) มาก่อนจึงจะสมัครเข้าสอบคัดเลือกได้ แต่การที่นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) จะศึกษาต่อนั้นจะต้องเกิดจากความต้องการของตัวนักเรียนเองเป็นครั้งแรก ดังที่ พจน์ สะเพียรชัย ได้กล่าวถึงแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับต่าง ๆ โดยเฉพาะในระดับอุดมศึกษา ส่วนหนึ่งเนื่องมาจากความต้องการของตนเป็นสำคัญ (พจน์ สะเพียรชัย. 2526 : 8) ทั้งในส่วนตัวหรือความต้องการส่วนตัว ได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครองหรือผู้เกี่ยวข้องกับนักเรียน ต้องการศึกษาต่อเพื่อไปประกอบอาชีพ และต้องการศึกษาต่อเพื่อเพิ่มพูนความรู้ความสามารถ (สมชัย เจนจตุรงค์. 2542 : 3) และสิ่งที่จะทำให้ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) เกิดความต้องการศึกษาต่อในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) หรือในระดับสูงได้ ตามความประสงค์หรือความมุ่งหวังได้ประกอบด้วยปัจจัยหลายประการ เช่น อาชีพของผู้ปกครอง กลุ่มวิชา เพศ ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และสาขาวิชาที่ประสงค์จะศึกษาในระดับ ปวส.

การที่ผู้เข้าศึกษาต่อในสถาบันการศึกษาต่าง ๆ มีข้อแตกต่างกัน และต้องสอบแข่งขันกันเพื่อเข้าศึกษา จึงน่าจะมีเหตุจูงใจร่วมกันในการเข้าศึกษาต่อจากการศึกษาของ ทิพย์พรรณ นพวงศ์ ณ อยุธยา พบว่าเหตุจูงใจในการศึกษาของบุคคลในแต่ละระดับจะแตกต่างกัน ออกไปตาม วัย ฐานะ และ โอกาส รวมทั้งขึ้นอยู่กับปัจจัยอื่น ๆ อีกหลายด้าน (ทิพย์พรรณ นพวงศ์ ณ อยุธยา. 2526 : 32-35) และจากการศึกษาของสมชัย เจนจตุรงค์ พบว่าแรงจูงใจในการศึกษาต่อของบุคคลในแต่ละระดับจะแตกต่างกัน

ไปตาม แผนกวิชา เพศ อาชีพของผู้ปกครอง (สมชัย เจนจตุรงค์. 2526 : 3) การศึกษาต่อในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงของนักเรียนแต่ละคนนั้นอาจมีเหตุปัจจัยและความต้องการที่แตกต่างกันไป เช่น ต้องการได้รับความรู้และประสบการณ์เพิ่มขึ้น เพื่อนำไปพัฒนาตนเองให้เจริญก้าวหน้า ต้องการนำความรู้ไปประกอบอาชีพ เพื่อความมั่นคงในชีวิต ต้องการให้ตนเองเป็นที่ยอมรับของสังคม เพื่อความมีชื่อเสียงเกียรติยศ นอกจากนี้นักเรียนยังมีเหตุปัจจัยและความต้องการอื่น ๆ ที่อยู่ในจิตใจของแต่ละคนที่เลือกศึกษาต่อในวิทยาลัยพณิชยการบางนาแห่งนี้

จากเหตุปัจจัยและความต้องการของนักเรียนแต่ละคนที่จะเข้าศึกษาต่อในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) วิทยาลัยพณิชยการบางนา ที่อาจแตกต่างกันไป ทำให้ผู้วิจัยซึ่งเป็นบุคลากรของวิทยาลัยพณิชยการบางนาในตำแหน่งอาจารย์ทำหน้าที่สอนและอาจารย์ที่ปรึกษา มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดและการสนับสนุนการจัดการศึกษาให้กับนักเรียนนักศึกษาของสถานศึกษาแห่งนี้ จึงมีความสนใจที่จะศึกษา ความต้องการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) วิทยาลัยพณิชยการบางนา

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาความต้องการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยพณิชยการบางนา รวม 4 ด้าน ได้แก่ ด้านเหตุผลส่วนตัว ด้านการสนับสนุนของผู้อื่น ด้านการประกอบอาชีพ และด้านการเรียนเพื่อรู้

2. เพื่อเปรียบเทียบความต้องการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยพณิชยการบางนา จำแนกตามตัวแปร เพศ กลุ่มวิชา ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อาชีพของผู้ปกครอง และสาขาวิชาที่ประสงค์จะเรียนในระดับ ปวส.

ความสำคัญของการวิจัย

เพื่อให้ทราบถึงความต้องการศึกษาต่อของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ อันจะเป็นประโยชน์ในการส่งเสริมและแก้ปัญหาทางการศึกษา เป็นข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาต่อของนักเรียนในการแนะแนวการศึกษาต่อ และเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน และสถานประกอบการอันจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหาร ครู อาจารย์ และบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา ของวิทยาลัยพณิชยการบางนา ในการวางแผนรับนักเรียนเข้าศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตของเนื้อหา

ศึกษาความต้องการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) วิทยาลัยพณิชยการบางนา ปีการศึกษา 2546 รวม 4 ด้าน คือ

1.1 ด้านเหตุผลส่วนตัว

1.2 ด้านการสนับสนุนของผู้อื่น

1.3 ด้านการประกอบอาชีพ

1.4 ด้านการเรียนรู้

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ได้แก่ นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาพาณิชยกรรม รวม 5 กลุ่มวิชา คือ กลุ่มวิชาการบัญชี กลุ่มวิชาการขาย กลุ่มวิชาการเลขานุการ กลุ่มวิชาคอมพิวเตอร์ และกลุ่มวิชาธุรกิจค้าปลีก (ระบบทวิภาคี) ภาคปกติ รอบเช้า ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 ของวิทยาลัยพาณิชยกรรมบางนา สถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร 1 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน 571 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาพาณิชยกรรม รวม 5 กลุ่มวิชา คือ กลุ่มวิชาการบัญชี กลุ่มวิชาการขาย กลุ่มวิชาการเลขานุการ กลุ่มวิชาคอมพิวเตอร์ และกลุ่มวิชาธุรกิจค้าปลีก (ระบบทวิภาคี) ภาคปกติ รอบเช้า ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 ของวิทยาลัยพาณิชยกรรมบางนา สถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร 1 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน 260 คน ที่ได้มาจากกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling)

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

3.1.1 เพศ

- ชาย
- หญิง

3.1.2 ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

- ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ
- ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง
- ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง

3.1.3 อาชีพของผู้ปกครอง

- รับราชการ / รัฐวิสาหกิจ
- พนักงานบริษัทเอกชน
- ประกอบอาชีพส่วนตัว
- รับจ้าง

3.1.4 สาขาวิชาพาณิชยกรรม

- กลุ่มวิชาการบัญชี
- กลุ่มวิชาการขาย
- กลุ่มวิชาการเลขานุการ
- กลุ่มวิชาคอมพิวเตอร์
- กลุ่มวิชาธุรกิจค้าปลีก (ระบบทวิภาคี)

3.1.5 สาขาวิชาที่ประสงค์จะเรียนในระดับ ปวส.

- สาขาวิชาการบัญชี
- สาขาวิชาการตลาด
- สาขาวิชาการเลขานุการ
- สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ
- สาขาวิชาการจัดการธุรกิจค้าปลีก (ระบบทวิภาคี)

3.2 ตัวแปรตาม คือ ความต้องการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง รวม 4 ด้าน คือ ด้านเหตุผลส่วนตัว ด้านการสนับสนุนของผู้อื่น ด้านการประกอบอาชีพ ด้านการเรียนรู้

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ความต้องการศึกษาต่อ หมายถึง ความต้องการ ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ที่มีต่อการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยพณิชยการบางนา สถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 1 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ที่บ่งบอกถึงสิ่งที่นักเรียนอยากให้เกิดขึ้นกับตนเองในอนาคตจากความต้องการของตนเอง ซึ่งแบ่ง ความต้องการออกเป็น 4 ด้าน

1.1 ด้านเหตุผลส่วนตัว หมายถึง ความต้องการเรียนตามความสนใจ ความถนัด ความสามารถ ประสบการณ์ วุฒิทางการศึกษา บุคลิกภาพ ความภาคภูมิใจ ความรู้เดิมของนักเรียนที่มีส่วนต่อการเลือกศึกษาต่อ

1.2 ด้านการสนับสนุนของผู้อื่น หมายถึง ความต้องการเรียนเพราะแรงกดดัน แรงกระตุ้น การสนับสนุน และคำแนะนำจากบุคคลต่อการศึกษาต่อ ได้แก่ บิดามารดา ผู้ปกครอง ญาติพี่น้อง ครู เพื่อน ผู้ที่ประสบความสำเร็จ

1.3 ด้านการประกอบอาชีพ หมายถึง ความต้องการเรียนเพื่อนำความรู้ไปประกอบอาชีพที่ก้าวหน้า มั่นคง มีเกียรติ มีรายได้สูง เพื่อเพิ่มพูนความรู้ความสามารถด้านอาชีพมีโอกาสเลือกงานที่เหมาะสมกับตนเอง เป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน เพื่อนำไปประกอบอาชีพอิสระ

1.4 ด้านการเรียนรู้ หมายถึง ความต้องการเรียนเพื่อที่จะรู้ หรือเพื่อหาความรู้ใหม่ ๆ มีใจรักการเรียน เพื่อความสนใจ เพื่อนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อให้รู้คุณค่าทางการศึกษา มีความอยากรู้อยากเห็นทางวิชาการ เพื่อเป็นการยกระดับความรู้ของตนเอง เพื่อเป็นการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

2. นักเรียน หมายถึง ผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 3 ภาคปกติ รอบเช้า สาขาวิชาพณิชยการ รวม 5 กลุ่มวิชา คือ กลุ่มวิชาการบัญชี กลุ่มวิชาการขาย กลุ่มวิชาการเลขานุการ กลุ่มวิชาคอมพิวเตอร์ และกลุ่มวิชาธุรกิจค้าปลีก ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 ของวิทยาลัยพณิชยการบางนา

3. ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) หมายถึง ระดับการศึกษาที่รับจากผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)

4. วิทยาลัยพัฒนวิชาการบางนา หมายถึง สถานศึกษาในสถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร 1 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ จัดการเรียนการสอนประเภทวิชา พาณิชยกรรมและบริหารธุรกิจ

5. อาชีพของผู้ปกครอง หมายถึง อาชีพของบิดามารดา หรือผู้ที่ให้การอบรมเลี้ยงดู แบ่งออกเป็น 4 ประเภท คือ

- 5.1 รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ
- 5.2 พนักงานบริษัทเอกชน
- 5.3 ประกอบอาชีพส่วนตัว
- 5.4 รับจ้าง

6. ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสามารถทางการเรียนของนักเรียน โดยถือระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ ปี 1 – ปี 3 ถึงภาคเรียนที่ 1 แบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ

- 6.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ หมายถึง ได้คะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 2.50
- 6.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง หมายถึง ได้คะแนนเฉลี่ยสะสม 2.51 - 3.00
- 6.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง หมายถึง ได้คะแนนเฉลี่ยสะสม 3.01 – 4.00

สมมติฐานการวิจัย

1. นักเรียนที่มีเพศต่างกัน มีความต้องการศึกษาต่อโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
2. นักเรียนที่เรียนในกลุ่มวิชาต่างกัน มีความต้องการศึกษาต่อโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
3. นักเรียนที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีความต้องการศึกษาต่อโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
4. นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพต่างกัน มีความต้องการศึกษาต่อโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
5. นักเรียนที่มีความประสงค์จะเรียนระดับ ปวส. ในสาขาวิชาที่ต่างกัน มีความต้องการศึกษาต่อโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ

1. เพศ
2. กลุ่มวิชา
3. ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
4. อาชีพของผู้ปกครอง
5. สาขาวิชาที่ประสงค์จะเรียนในระดับ ปวส.

ตัวแปรตาม

- ความต้องการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตร
วิชาชีพชั้นสูง แบ่งออกเป็น 4 ด้าน
1. ด้านเหตุผลส่วนตัว
 2. ด้านการสนับสนุนของผู้อื่น
 3. ด้านการประกอบอาชีพ
 4. ด้านการเรียนรู้

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง ความต้องการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) วิทยาลัยพณิชยการบางนา ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไป
 - 1.1 ข้อมูลสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
 - 1.2 ข้อมูลวิทยาลัยพณิชยการบางนา
 - 1.3 ข้อมูลนักเรียนนักศึกษา
2. การจัดการศึกษาประเภทพาณิชยกรรมของวิทยาลัยพณิชยการบางนา
3. แนวคิด ทฤษฎี และหลักการเกี่ยวกับความต้องการทางการศึกษา
 - 3.1 ความหมายของความต้องการ
 - 3.2 ทฤษฎีและหลักการเกี่ยวกับความต้องการทางการศึกษา
4. เอกสารเกี่ยวกับความต้องการศึกษาต่อ
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ข้อมูลทั่วไป

1.1 ข้อมูลสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ประวัติและวิวัฒนาการระยะแรก แนวคิดการจัดการศึกษาอาชีพได้มีมาตั้งแต่ยุคสมัยที่ประเทศไทยเริ่มมีอาชีพหัตถกรรมมากขึ้นนอกเหนือไปจากอาชีพกสิกรรม การอาชีวศึกษาเริ่มอย่างเป็นระบบเมื่อได้รับการบรรจุในโครงการศึกษา พ.ศ. 2441 เป็นการศึกษาพิเศษซึ่งหมายถึง การเรียนวิชาเฉพาะเพื่อให้เกิดความชำนาญ โดยในปี พ.ศ. 2452 การจัดการศึกษา ได้แบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ โรงเรียนสามัญศึกษา สอนวิชาสามัญ และโรงเรียนวิสามัญศึกษา สอนวิชาเพื่อออกไปประกอบอาชีพ เช่น แพทย์ ผดุงครรภ์ ภาษาอังกฤษ พาณิชยการ ครู เป็นต้น ในปี พ.ศ. 2453 ได้จัดตั้งโรงเรียนอาชีวศึกษาแห่งแรก คือ โรงเรียนพาณิชยการที่วัดมหาพฤฒาราม และวัดราชบูรณะ ปี พ.ศ. 2456 จัดตั้งโรงเรียนเพาะช่างและปี พ.ศ. 2460 จัดตั้งโรงเรียนฝึกหัดครูประถมกสิกรรม

แผนการศึกษาแห่งชาติ ได้มีผลต่อการกำหนดการศึกษาอาชีพให้ชัดเจนยิ่งขึ้น โดยในแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2475 ได้กำหนดว่าวิสามัญศึกษา ได้แก่ การศึกษาวิชาชีพซึ่งจัดให้เหมาะสมกับภูมิประเทศ เช่น กสิกรรม หัตถกรรม และพาณิชยกรรม เพื่อเป็นพื้นฐานความรู้สำหรับประกอบอาชีพเกษตรกรรม และอุตสาหกรรม ต่าง ๆ และในแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2479 ได้ปรากฏคำว่า "อาชีวศึกษา" เป็นครั้งแรกในระบบการศึกษาของประเทศไทย โดยแบ่งออกเป็น 3 ชั้น คือ อาชีวศึกษาขั้นต้น กลาง และสูง รับนักเรียนจากโรงเรียนสามัญศึกษาของทุกระดับประโยค

ปี พ.ศ. 2481 พระราชกฤษฎีกาจัดวางระเบียบราชการในสังกัดกระทรวงธรรมการ (กระทรวงศึกษา ในปัจจุบัน) ให้จัดตั้งกรมใหม่ขึ้น 2 กรม คือ

1. กรมสามัญศึกษา มีหน้าที่จัดการศึกษาสายสามัญ
2. กรมวิชาการ มีหน้าที่จัดการศึกษาสายอาชีพ

โดยแบ่งออกเป็น 4 กอง : สำนักงานเลขาธิการกรม กองตำรา กองสอบไล่ และกองอาชีวศึกษา ซึ่งกองอาชีวศึกษา มีหน้าที่เกี่ยวกับการจัดโรงเรียนอาชีวศึกษา

ปี พ.ศ. 2484 ได้มีพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พุทธศักราช 2484 ซึ่งตราขึ้นเมื่อวันที่ 18 สิงหาคม 2484 และมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา คือ วันที่ 19 สิงหาคม 2484 กระทรวงธรรมการ ได้เปลี่ยนชื่อเป็นกระทรวงศึกษาธิการ และตั้งกรมอาชีวศึกษาขึ้นแทนกรมวิชาการ ส่วนกองวิชาการ เป็นกอง ๆ หนึ่งในกรมอาชีวศึกษา ดังนั้น กรมอาชีวศึกษา จึงได้ตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติเมื่อวันที่ 19 สิงหาคม 2484

การแบ่งส่วนราชการออกเป็น 3 กอง คือ

1. สำนักงานเลขาธิการกรม
 2. กองโรงเรียน ทำหน้าที่รับผิดชอบการดำเนินการโรงเรียนอาชีวศึกษา
 3. กองวิชาการ ทำหน้าที่เกี่ยวกับหลักสูตรแบบเรียน ทะเบียน การสอบไล่ และการออกประกาศนียบัตร
- ช่วงระหว่างมหาสงครามเอเซียบูรพา การอาชีวศึกษาได้รับผลกระทบจากภัยสงคราม ก่อให้เกิดการขาดแคลนอุปกรณ์การสอน นักเรียนต้องหลบภัย จำนวนครูและนักเรียนน้อยลง จนกระทั่งภาวะสงครามสงบลง รัฐบาลได้จัดสรรงบประมาณเพิ่มขึ้น โดยในแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2494 การอาชีวศึกษาได้ถูกแบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย และมัธยมศึกษาชั้นสูง โดยในแต่ละระดับ กำหนดเวลาเรียนไม่เกิน 3 ปี

ปี พ.ศ. 2495 ได้มีพระราชกฤษฎีกาการจัดวางระเบียบราชการในกรมอาชีวศึกษา แบ่งส่วนราชการออกเป็น 7 กอง คือ

1. สำนักงานเลขาธิการกรม
2. กองโรงเรียนการช่าง
3. กองโรงเรียนพาณิชยและอุตสาหกรรม
4. กองโรงเรียนเกษตรกรรม
5. กองวิทยาลัยเทคนิค
6. กองส่งเสริมอาชีพ และ
7. กองออกแบบและก่อสร้าง

นอกจากนี้ ในปี พ.ศ. ดังกล่าวได้ริเริ่มจัดตั้งวิทยาลัยเทคนิคหลัก 4 แห่งทั่วประเทศ คือ วิทยาลัยเทคนิคกรุงเทพ (2495) วิทยาลัยเทคนิคภาคใต้-สงขลา (2497) วิทยาลัยเทคนิคภาคตะวันออกเฉียงเหนือ-นครราชสีมา (2499) และวิทยาลัยเทคนิคภาคเหนือ-เชียงใหม่ (2500)

ปี พ.ศ. 2499 การอาชีวศึกษาได้ถูกพัฒนาขึ้นเป็นลำดับ โดยโรงเรียนที่เปิดสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหลายแห่งได้รับอนุมัติให้เปิดสอนในระดับอาชีวศึกษาชั้นสูง และโรงเรียนอาชีวศึกษาชั้นสูง เฉพาะวิชาอีกหลายแห่ง ได้จัดตั้งขึ้นเพื่อรับนักเรียนที่จบมัธยมศึกษาปีที่ 6 สายสามัญเข้าศึกษาต่อ

ปี พ.ศ. 2501 กรมอาชีวศึกษาได้รับความช่วยเหลือจากองค์การ SEATO โดยมหาวิทยาลัยฮาวาย ในการปรับปรุงหลักสูตรตามโครงการฝึกช่างฝีมือ และฝึกอบรมครูวิชาช่างก่อสร้าง ช่างยนต์ ช่างไฟฟ้า ช่างวิทยุ

และช่างเชื่อมโลหะ โดยมีโรงเรียนการช่าง 18 แห่ง เข้าร่วมโครงการในระยะแรกแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2503 จำนวนนักเรียนอาชีวศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ปีที่ 1-3 มีจำนวนลดลง แต่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ปีที่ 4 จำนวนนักเรียนในประเภทช่างอุตสาหกรรม มีจำนวนเพิ่มมากขึ้น จนกระทั่งต้องเปิดการเรียนการสอน ใน 2 ผลัด

ปี พ.ศ. 2508 กรมอาชีวศึกษาได้รับความช่วยเหลือจากรัฐบาลสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน ในการก่อตั้ง วิทยาลัยเทคนิคขอนแก่น

ปี พ.ศ. 2509 ได้รับความช่วยเหลือจากองค์การยูนิเซฟ ในการปรับปรุงโรงเรียนการช่างสตรี จำนวน 35 แห่ง ทั้งในด้านหลักสูตร การเรียนการสอนและครุภัณฑ์ โดยเฉพาะ

ปี พ.ศ. 2510 กรมอาชีวศึกษาได้มีหน่วยงานโครงการเงินกู้ธนาคารโลกเพื่อพัฒนาอาชีวศึกษา มี หน้าที่ประสานงานระหว่างโรงเรียนในโครงการประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมและเกษตรกรรม รวม 25 แห่ง กับกรมอาชีวศึกษา และกระทรวงศึกษาธิการ

ปี พ.ศ. 2512 ได้รับความช่วยเหลือจากประเทศออสเตรเลีย ในการจัดตั้งโรงเรียนเทคนิคสตั๊ดทึบ จังหวัด ชลบุรี สถานศึกษาหลายแห่งได้รับการพัฒนาและเปิดสอนจนถึงระดับ ปวส. โดยในปี พ.ศ. 2512 ได้รับการยกฐานะจาก โรงเรียนเป็นวิทยาลัย ซึ่งแห่งแรกคือ วิทยาลัยพณิชยการพระนคร จนถึงปี พ.ศ. 2522 กรมอาชีวศึกษา มีวิทยาลัยอยู่ในสังกัด จำนวน 90 แห่ง ในจำนวนสถานศึกษาทั้งสิ้น 159 แห่ง

ปี พ.ศ. 2513 รวมโรงเรียนการช่างสตรีและโรงเรียนการช่าง 4 จังหวัด คือ อ่างทอง ราชบุรี บุรีรัมย์ และพัทลุง ปี พ.ศ. 2514 ได้มีพระราชบัญญัติจัดตั้งสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า โดยรวมวิทยาลัยเทคนิค ราชบุรี วิทยาลัยเทคนิคพระนครเหนือ วิทยาลัยโทรคมนาคม และวิทยาลัยช่างก่อสร้างในสังกัดกรมอาชีวศึกษา ไปรวมเป็นสถาบัน และเปิดสอนถึงระดับปริญญาตรี ประกาศคณะปฏิวัติฉบับที่ 217 พ.ศ. 2515 ให้โอนโรงเรียน ฝึกฝนอาชีพเคลื่อนที่ 36 แห่ง ของกรมอาชีวศึกษาไปกรมสามัญ

การเปลี่ยนแปลงและ พัฒนาการ ประกาศคณะปฏิวัติฉบับที่ 172 พ.ศ. 2515 ได้แบ่งส่วนราชการใน สังกัดกรมอาชีวศึกษาออกเป็น 9 กองคือ

1. สำนักงานเลขานุการกรม
2. กองวิทยาลัย
3. กองโรงเรียน
4. กองแผนงาน
5. กองการเจ้าหน้าที่
6. กองคลัง
7. กองออกแบบและก่อสร้าง
8. กองบริการเครื่องจักรกล
9. หน่วยศึกษานิเทศก์

ปี พ.ศ. 2516-2520 มีโครงการเงินกู้ ADB เพื่อพัฒนาวิทยาลัยเทคนิค 4 แห่ง (กรุงเทพฯ สงขลา เชียงใหม่ และนครราชสีมา) ปรับปรุงเครื่องมืออุปกรณ์ พัฒนาคู และอาคารสถานที่ใน 6 สาขา วิชา คือ อิเล็กทรอนิกส์ ไฟฟ้า ก่อสร้าง เครื่องกล เทคนิคโลหะ และช่างยนต์

ปี พ.ศ. 2518 ได้มีพระราชบัญญัติจัดตั้งวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา ขึ้นโดยแยกวิทยาลัย 28 แห่งออกจากกรมอาชีวศึกษา เปิดสอนถึงระดับปริญญาตรี และได้โอนศูนย์ฝึกต่อเรือหนองคายของสำนักงานพลังงานแห่งชาติมาอยู่ในสังกัดกรมอาชีวศึกษา โดยเปลี่ยนชื่อเป็นโรงเรียนอุตสาหกรรมต่อเรือหนองคาย

ปี พ.ศ. 2519 รวมโรงเรียนเทคนิค โรงเรียนอาชีวศึกษา โรงเรียนการช่างใน 65 วิทยาเขต และยกฐานะโรงเรียนเกษตรกรรม 12 แห่งเป็นวิทยาลัย

ปี พ.ศ. 2520 จัดตั้งโรงเรียนเกษตรกรรม 10 แห่ง ปี พ.ศ. 2521-2527 มีโครงการเงินกู้ธนาคารโลก จัดตั้งศูนย์ฝึกวิชาชีพ 12 แห่งในแต่ละเขตการศึกษา

ปี พ.ศ. 2522-2523 พบว่ามีปัญหาอุปสรรคในการบริหารจัดการดำเนินการแยกวิทยาเขตต่าง ๆ ออกเป็นอิสระ

ปี พ.ศ. 2522 ได้มีการโอนวิทยาลัยเกษตรเจ้าคุณทหารไปสังกัดสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า ประกาศใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) และจัดตั้งศูนย์ฝึกอบรมและพัฒนาอาชีวศึกษา ต่อมากระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) รับนักเรียนผู้จบมัธยมศึกษาตอนปลาย โปรแกรมวิชาสามัญเข้าเรียนวิชาชีพ เป็นเวลา 2 ปี

ปี พ.ศ. 2523 ได้มี "พระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2523" กำหนดให้มี 10 หน่วยงาน ให้เกิดหน่วยงานใหม่จากเดิม คือ กองวิทยาลัย และกองโรงเรียน เป็นกองใหม่ คือ

1. กองวิทยาลัยเกษตรกรรม
2. กองวิทยาลัยเทคนิค
3. กองวิทยาลัยอาชีวศึกษา

ปี พ.ศ. 2524 ได้ประกาศใช้หลักสูตรประกาศนียบัตร พ.ศ. 2524 ปี พ.ศ. 2527 ได้ใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พ.ศ. 2527 และหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค พ.ศ. 2527

ปี พ.ศ. 2528 ส่งเสริมแนวคิด "การอาชีวศึกษา ครบวงจร" และได้มีการจัดตั้ง "สำนักงานโครงการพิเศษ" เป็นหน่วยงานภายในมีหน้าที่ประสานงานกับสำนักงานโครงการพิเศษและรับผิดชอบงานที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงและงานพัฒนาชนบท และปี พ.ศ. 2530 ได้มีการจัดตั้ง "วิทยาลัยการอาชีพ" ในพื้นที่จังหวัดมุกดาหาร และแม่ฮ่องสอน โดยมีเป้าหมายที่จะจัดการศึกษาทุกประเภทวิชาชีพและทุกหลักสูตรทั้งในและนอกระบบการศึกษา

ปี พ.ศ. 2531 ได้รับความช่วยเหลือจากเยอรมันเพื่อพัฒนาอาชีวศึกษาทวิภาคี

ปี พ.ศ. 2532-2533 UNDP ให้ความช่วยเหลือจัดตั้งสถาบันพัฒนาครูอาชีวศึกษา

ปี พ.ศ. 2533 รัฐบาลเดนมาร์กได้ให้ความช่วยเหลือเงินกู้ยืมเพื่อพัฒนาอาชีวศึกษาเกษตรตลอดจนประเทศอื่น ในแถบทวีปยุโรป เช่น สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี ออสเตรีย อังกฤษ และอิตาลี ได้ช่วยเหลือสถานศึกษาประเภทช่างอุตสาหกรรม นอกจากนี้หน่วยงานหรือองค์กรอื่นต่างประเทศที่ได้ให้ความช่วยเหลือ เช่น The United Nation Development Programme (UNDP) International Labour Organization (ILO), UNESCO เป็นต้น รวมถึงการได้รับความช่วยเหลือจากประเทศออสเตรเลีย ญี่ปุ่น คานาดา องค์กร CIDA และการได้รับอาสาสมัครจากออสเตรเลีย เยอรมนี ญี่ปุ่น และอังกฤษ ในการให้

ความร่วมมือต่าง ๆ เพื่อการพัฒนา และแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ด้านอาชีวศึกษา และในปี 2533 ได้ประกาศใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.)

ปี พ.ศ. 2533-2535 มีผู้สนใจเรียนอาชีวศึกษามาก จึงจัดตั้งสถานศึกษาเพิ่ม 20 แห่ง พระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2535 ได้ถูกประกาศและกำหนดใช้จนถึงปัจจุบัน แบ่งส่วนราชการออกเป็น 11 หน่วยงาน โดยเพิ่มสถาบันพัฒนาครูอาชีวศึกษา เป็นหน่วยงานอิสระระดับกอง

ปี พ.ศ. 2535-2539 ได้มีโครงการจัดตั้งวิทยาลัยเพิ่มขึ้นอีกจำนวน 93 แห่ง เฉพาะโครงการจัดตั้ง วิทยาลัยการอาชีพ ระดับอำเภอ 60 แห่ง วิทยาลัยสารพัดช่าง 25 แห่ง และอีก 8 แห่ง มีวัตถุประสงค์เพื่อ ขยายโอกาสทางการศึกษาวิชาชีพไปสู่ท้องถิ่น สนับสนุนการพัฒนาชนบท เพื่อผลิตกำลังคนด้านวิชาชีพ ในระดับช่างฝีมือ และช่างเทคนิค ให้ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน และสอดคล้องกับสภาพ เศรษฐกิจ และสังคมของประเทศ

ปี พ.ศ. 2536-2543 ได้รับความร่วมมือจากรัฐบาลญี่ปุ่น พัฒนาการผลิตกำลังคนสาขาวิชา แมคคาทรอนิกส์ ที่วิทยาลัยช่างกลปทุมวัน ปี พ.ศ. 2537 มีโครงการเงินกู้กองทุนความร่วมมือทาง เศรษฐกิจโพ้นทะเลแห่งญี่ปุ่น (Overseas Economic Cooperation Fund, JAPAN) โดยได้รับอนุมัติให้ ดำเนินโครงการเมื่อวันที่ 2 สิงหาคม 2537 เพื่อพัฒนาเครื่องมืออุปกรณ์ และบุคลากร ในสถานศึกษา 20 แห่ง

ปี พ.ศ. 2538 กรมอาชีวศึกษาได้พัฒนาระบบเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ ของกรมอาชีวศึกษา และการจัดการเรียน การสอนอาชีวศึกษาระบบทางไกล

ปี พ.ศ. 2537-2539 ได้รับความช่วยเหลือจากรัฐบาลเบลเยียม พัฒนาการผลิตกำลังคน สาขา วิชาเทคนิคการผลิตและพัฒนาสื่อการสอน

ปี พ.ศ. 2540 การอาชีวศึกษา ได้รับความสนใจอย่างมากโดยรัฐบาลให้การสนับสนุน จัดตั้ง วิทยาลัยการอาชีพ 70 แห่ง วิทยาลัยเทคนิค 19 แห่ง และวิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยว 2 แห่ง ในปัจจุบันได้มีพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (ฉบับที่ 2) กำหนดให้สถาบันเทคโนโลยีปทุมวัน เป็นส่วนราชการของกรมอาชีวศึกษา และกำหนดอำนาจหน้าที่ให้ กรมอาชีวศึกษาจัดและส่งเสริม การศึกษาวิชาชีพในระดับปริญญาตรี อนุปริญญา ประกาศนียบัตรหลักสูตร ระยะสั้นและหลักสูตรพิเศษ รวมถึงพระราชบัญญัติการจัดการศึกษา ในสถาบันเทคโนโลยีปทุมวัน

ปี พ.ศ. 2541 ได้กำหนดให้สถาบันเทคโนโลยีปทุมวัน มีอำนาจจัดการศึกษาระดับปริญญาตรี ด้านวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี และสถานศึกษาที่จัดหลักสูตรระดับปริญญาหรือเทียบเท่า ได้แก่หลักสูตร ประกาศนียบัตรครูวิชาชีพชั้นสูง (ปทส.) และปริญญาตรี ในการเปิดสอนเป็นไปตามเกณฑ์ มหาวิทยาลัย กำหนด

ปี พ.ศ. 2542 ได้รับโครงการเงินยืมจากรัฐบาลเดนมาร์กเพื่อพัฒนาอาชีวเกษตรตามโครงการ ปรับปรุงรูปแบบ โครงสร้างสถานศึกษาเกษตร โดยมีวัตถุประสงค์ของโครงการเพื่อเพิ่มความรู้ ทักษะ ปฏิบัติ และจัดหาเครื่องมือ-อุปกรณ์ เครื่องจักรกล และเทคโนโลยีที่ทันสมัยให้แก่ นักเรียน นักศึกษา ในการผลิตสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตร รวมถึงการขยายผลให้แก่ เกษตรกรท้องถิ่น ตลอดจน พัฒนาบุคลากรหลักสูตรการจัดอาชีวศึกษาเกษตร การพัฒนาอาชีวศึกษาได้พัฒนา เป็นลำดับ โดย พิจารณาถึงระบบการประกันคุณภาพอาชีวศึกษา การพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน การเทียบโอน

หน่วยกิตสะสม การขยายโอกาสทางการศึกษาให้แก่ประชาชนและการพัฒนาบุคลากร ครู อาจารย์ อาชีวศึกษา ตลอดจนการส่งเสริมความร่วมมือ ระหว่างภาครัฐและเอกชนรวมถึงต่างประเทศ

วันที่ 7 กรกฎาคม 2546 ประกาศในราชกิจจานุเบกษาให้จัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

1.2 ข้อมูลของวิทยาลัยพณิชยการบางนา

วิทยาลัยพณิชยการบางนา ตั้งอยู่เลขที่ 57/471 ถนนบางนา – ตราด แขวงบางนา เขตบางนา บนเนื้อที่ 22 ไร่ 3 งาน 18 ตารางวา เป็นที่ดินที่ได้รับบริจาคจากตระกูล "รุ่งแสง" จำนวนทั้งสิ้น 15 ไร่ 23 ตารางวา เดิมชื่อโรงเรียนพณิชยการบางนา จัดตั้งขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ โดย ฯพณฯ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (นายสุกิจ นิมมานเหมินท์) ขออนุมัติจากคณะรัฐมนตรีจัดสรรเงินงบประมาณพิเศษ เพื่อจัดตั้งโรงเรียนพณิชยการเพิ่มขึ้น เมื่อวันที่ 28 เมษายน 2512 ทำการเปิดรับสมัครนักเรียนรุ่นแรกในเดือนเมษายน 2513 โดยทางกรมอาชีวศึกษา มอบหมายให้โรงเรียนพณิชยการพระนคร โรงเรียนวัดพระเชตุพนตั้งตรงจิตรวิทยาลั โรงเรียนพณิชยการธนบุรี และโรงเรียนบพิตรพิมุข (ในสมัยนั้น) ทำการรับสมัครและสอบคัดเลือกให้

วันที่ 22 พฤษภาคม 2513 กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศตั้งโรงเรียนแห่งนี้โดยใช้ชื่อว่า “โรงเรียนพณิชยการบางนา” สังกัดกองโรงเรียนพาณิชย์และอุตสาหกรรม กรมอาชีวศึกษา

วันที่ 4 มิถุนายน 2517 กรมอาชีวศึกษาได้ประกาศยกฐานะโรงเรียนพณิชยการบางนาขึ้นเป็น “วิทยาลัยพณิชยการบางนา” โดยได้เปิดสอนนักเรียนและนักศึกษา 2 ระดับ คือ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ม.ศ. 6) สายอาชีพ และระดับประโยควิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

และในปีการศึกษา 2529 ได้รับโล่เกียรตินิยมจากกรมอาชีวศึกษาให้เป็น “สถานศึกษาเร่งรัดพัฒนาดีเด่น”

ปีการศึกษา 2531 ได้รับโล่รางวัลจากสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย ให้เป็น “ห้องสมุดดีเด่นของกรมอาชีวศึกษา” และได้รับโล่รางวัล “การจัดกิจกรรมจริยศึกษาดีเด่นของกระทรวงศึกษาธิการ” พร้อมทั้งได้รับการเสนอชื่อเพื่อคัดเลือกเป็นสถานศึกษาดีเด่นของกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา กลุ่มภาคกลาง

ปีการศึกษา 2535 ได้รับการคัดเลือกให้เป็น “สถานศึกษาดีเด่นของกรมอาชีวศึกษา”

ปัจจุบันวิทยาลัยพณิชยการบางนา เปิดสอน 2 ระดับ คือ ระดับ ปวช. แบ่งเป็น 5 กลุ่มวิชา ภาคปกติ (รอบเช้า-รอบบ่าย) ได้แก่

- กลุ่มวิชาการบัญชี
- กลุ่มวิชาการขาย
- กลุ่มวิชาการเลขานุการ
- กลุ่มวิชาคอมพิวเตอร์
- กลุ่มวิชาธุรกิจค้าปลีก (ระบบทวิภาคี)

และระดับ ปวส. ภาคปกติ (รอบเช้า-รอบบ่าย) แบ่งเป็น 5 สาขาวิชา คือ

- สาขาวิชาการบัญชี
- สาขาวิชาการตลาด
- สาขาวิชาการเลขานุการ
- สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ
- สาขาวิชาการจัดการธุรกิจค้าปลีก (ระบบทวิภาคี)

และเพื่อเป็นการสนองตอบต่อความต้องการของสถานประกอบการ ซึ่งต้องการส่งเสริมวิทยฐานะของพนักงานให้มีความรู้สูงขึ้น และได้แจ้งความประสงค์ให้วิทยาลัยพณิชยการบางนา เปิดสอนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ภาคสมทบขึ้น ดังนั้น ในปีการศึกษา 2537 วิทยาลัยฯ จึงขออนุมัติเปิดสอนระดับ ปวส. ภาคสมทบขึ้น 3 สาขาวิชา คือ

- สาขาวิชาการบัญชี
- สาขาวิชาการตลาด
- สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ

ในปีการศึกษา 2546 นี้วิทยาลัยพณิชยการบางนา มีบุคลากรทั้งสิ้น จำนวน 195 คน ประกอบด้วย ข้าราชการครู จำนวน 93 คน ข้าราชการพลเรือน จำนวน 2 คน ครูพิเศษสอน จำนวน 28 คน ลูกจ้างประจำ จำนวน 20 คน ลูกจ้างชั่วคราว จำนวน 52 คน มีนักเรียน นักศึกษา จำนวน 4,486 คน มีอาคารทั้งสิ้น จำนวน 10 หลัง คือ อาคาร 2 ชั้น จำนวน 1 หลัง อาคาร 4 ชั้น จำนวน 2 หลัง อาคารเรียนและโรงยิม จำนวน 1 หลัง อาคารเอนกประสงค์ จำนวน 1 หลัง อาคาร 6 ชั้น จำนวน 1 หลัง อาคาร 7 ชั้น จำนวน 2 หลัง อาคารโรงอาหารและหอประชุม 4 ชั้น จำนวน 1 หลัง คูหาลูกเสือวิสามัญ 2 ชั้น จำนวน 1 หลัง และมีพระพุทธรูปศิลาปางบางนา มหามงคล เป็นพระพุทธรูปประจำวิทยาลัย

1.3 ข้อมูลนักเรียน นักศึกษา

วิทยาลัยพณิชยการบางนา จัดการเรียนการสอนแบบสหศึกษา มีนักเรียน นักศึกษาชาย จำนวน 776 คน นักเรียน นักศึกษาหญิง จำนวน 3,710 คน รวมนักเรียน นักศึกษาทั้งสิ้น จำนวน 4,486 คน ส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ รองลงมานับถือศาสนาอิสลาม และศาสนาคริสต์

นักเรียน นักศึกษาทุกคนจะได้รับการควบคุมดูแลความประพฤติ จากงานปกครอง ฝ่ายกิจการนักเรียน นักศึกษา โดยมีเกณฑ์คะแนนพฤติกรรมของนักเรียน นักศึกษาเป็นตัวชี้วัดการกระทำผิดกฎระเบียบวินัยของวิทยาลัย นักเรียน นักศึกษาถูกตัดคะแนนส่วนใหญ่เป็นเรื่องของ การแต่งกายผิดระเบียบ ถูกตัดคะแนน 5 คะแนน รองลงมา คือ การทำความผิดซ้ำ การฝ่าฝืนคำสั่ง ก้าวร้าว ถูกตัดคะแนน 10-15 คะแนน และเรื่องอื่น ๆ เป็นส่วนน้อย กรณีที่นักเรียน นักศึกษาถูกตัดคะแนนความประพฤติ 15 คะแนน วิทยาลัยจะเชิญผู้ปกครองมาทำบันทึกคำรับรอง สำหรับนักเรียน นักศึกษา ต้องทำกิจกรรมตามที่วิทยาลัยกำหนด กรณีถูกตัดคะแนนความประพฤติรวม 20 คะแนนขึ้นไป จะถูกเชิญผู้ปกครองมาทำสัญญาทัณฑ์บน และถ้าถูกตัดคะแนนความประพฤติรวมถึง 30 คะแนนต้องถูกลงโทษพักการเรียน หากทำความผิดอย่างร้ายแรงเช่น ลักทรัพย์ กระทำผิดกฎหมาย ถูกศาลตัดสินให้จำคุก หรือก่อการทะเลาะวิวาทนอกสถานศึกษาอย่างร้ายแรง จะมีโทษถึงให้ออก

เพื่อเป็นการเตรียมนักเรียน นักศึกษาให้เป็นผู้ที่ถึงพร้อมที่จะออกไปประกอบอาชีพและรับใช้สังคมประเทศชาติได้อย่างสมบูรณ์ วิทยาลัยได้จัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นกิจกรรมควบคู่ไปด้วยกัน โดยให้มี

กิจกรรมหลัก ได้แก่ กิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีวิสามัญ กิจกรรมศาสนาและวัฒนธรรมไทย กิจกรรมอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตย กิจกรรมวิชาชีพการบัญชี การตลาด การเลขานุการ และคอมพิวเตอร์

กิจกรรมเสริม ตามความสนใจของนักเรียน นักศึกษา ได้แก่ กิจกรรมถ่ายภาพ กิจกรรมภาษาอังกฤษ กิจกรรมดนตรีไทย-ดนตรีสากล กิจกรรมลีลาศ

กิจกรรมกีฬา ได้แก่ การแข่งขันกีฬาสีภายในประจำปี

กิจกรรมในวันสำคัญ ได้แก่ วันเฉลิมพระชนมพรรษาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว วันเฉลิมพระชนมพรรษาสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ วันไหว้ครู วันเข้าพรรษา วันลอยกระทง เป็นต้น

กิจกรรมองค์การวิชาชีพ ได้แก่ องค์การนักธุรกิจในอนาคตแห่งประเทศไทย หน่วยวิทยาลัย

พันธิขการบางนา เป็นต้น

กล่าวได้ว่าวิทยาลัยพันธิขการบางนา ในสถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร 1 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เป็นสถานศึกษาที่มีความพร้อม มีศักยภาพเพียงพอที่จะผลิตบุคลากรออกไปประกอบอาชีพทางธุรกิจในระดับปฏิบัติการ และหัวหน้างานระดับต้น เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ผู้ที่เกี่ยวข้อง สถานประกอบการทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน สังคมและชุมชนทั่วไป

2. การจัดการศึกษาประเภทพาณิชยกรรมของวิทยาลัยพันธิขการบางนา

วิทยาลัยพันธิขการบางนา เป็นสถาบันการศึกษาที่ให้ความรู้ทางการพาณิชยกรรมมุ่งเน้นผลิตกำลังคนที่มีความรู้ความสามารถเข้าสู่ตลาดแรงงานอาชีพที่มีประสิทธิภาพ มุ่งให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยการปฏิบัติจริง และเรียนรู้ตามวิถีทางความถนัด ความสามารถของแต่ละคนที่แตกต่างกัน โดยอยู่ในสังกัดของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยอาศัยร่างพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พุทธศักราช 2545 ซึ่งตามคำนิยามดังกล่าวจำแนกเป็นประเด็นสำคัญดังนี้

ประเด็นแรก การเปิดโอกาสให้การจัดการอาชีวศึกษาเป็นการพัฒนากำลังคนจนถึงระดับเทคโนโลยีซึ่งเป็นระดับอุดมศึกษาหรือระดับปริญญาตรี

ประเด็นที่สอง การศึกษาด้านอาชีวศึกษามีจุดมุ่งหมายใน 2 ประการได้แก่ การฝึกให้เป็นลูกจ้างที่ดี คือการป้อนแรงงานที่มีคุณภาพเข้าสู่ตลาดแรงงาน และการฝึกให้เป็นผู้ประกอบการ คือการผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพเพื่อประกอบอาชีพอิสระหรือการสร้างงานให้กับตนเอง

ระบบการศึกษาอาชีวศึกษา ตามร่างพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา เป็นการจัดการศึกษาเพื่ออาชีพที่มีอย่างน้อย 3 ระบบ คือ การอาชีวศึกษาในระบบ การอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีหรือระบบช่างฝึกหัด และการอาชีวศึกษาระบบเทียบโอนประสบการณ์

แต่เนื่องจากร่างพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พุทธศักราช 2545 ยังไม่ผ่านรัฐสภา วิทยาลัยจึงจัดการศึกษาโดยแบ่งออกเป็น 2 ระดับ คือ

1. การศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ประเภทวิชาพาณิชยกรรม สาขาวิชาพันธิขการ รับนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาชั้นประถมศึกษาตอนต้น (ม. 3, ม.ศ. 3 หรือเทียบเท่า) เข้าศึกษาต่อหลักสูตร 3 ปี เมื่อเรียนครบหลักสูตรชั้นปีที่ 1 แล้วให้เลือกเรียนวิชาตามความถนัดในชั้นปีที่ 2 โดยแบ่งออกเป็นกลุ่มวิชา ได้แก่ กลุ่มวิชาการบัญชี กลุ่มวิชาการขาย กลุ่มวิชาการเลขานุการ กลุ่มวิชาคอมพิวเตอร์ และกลุ่มวิชาธุรกิจค้าปลีก (ระบบทวิภาคี) เมื่อสำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) แล้วสามารถออกไปประกอบอาชีพตามสถานประกอบการได้ทั้งภาครัฐ และภาคเอกชน หรือจะศึกษาต่อในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) อีก 2 ปี หรือจะเลือกศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี ในสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาของทั้งภาครัฐ และภาคเอกชน อีก 4 ปี

ในปีการศึกษา 2545 กรมอาชีวศึกษา ได้มีการเปลี่ยนแปลงแก้ไขหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2538 เป็นประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2545 ประเภทวิชาพาณิชยกรรม สาขาวิชาพาณิชยกรรม โดยมีรายละเอียดของโครงสร้างหลักสูตร แบ่งเป็น 3 หมวดวิชา ฝึกงาน และกิจกรรมเสริมหลักสูตร ดังนี้

1. หมวดวิชาสามัญ แบ่งเป็น

- วิชาสามัญทั่วไป เป็นวิชาที่เป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต
- วิชาสามัญพื้นฐานวิชาชีพ เป็นวิชาที่เป็นพื้นฐานสัมพันธ์กับวิชาชีพ

2. หมวดวิชาชีพ แบ่งเป็น

- วิชาชีพพื้นฐาน เป็นกลุ่มวิชาชีพสัมพันธ์ที่เป็นพื้นฐานที่จำเป็นในประเภทวิชานั้น ๆ
- วิชาชีพสาขาวิชา เป็นกลุ่มวิชาชีพหลักในสาขาวิชานั้น ๆ
- วิชาชีพสาขางาน เป็นกลุ่มวิชาชีพที่มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะเฉพาะด้านในงานอาชีพตามความถนัดและความสนใจ
- โครงการ

3. หมวดวิชาเลือกเสรี

นอกจากนี้ยังมีการฝึกงาน โดยนำรายวิชาในหมวดวิชาชีพไปจัดฝึกในสถานประกอบการอย่างน้อย 1 ภาคเรียน และให้จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อเป็นการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมระเบียบวินัยแก่นักเรียน การสหนาการ และการส่งเสริมการทำงานโดยใช้กระบวนการกลุ่มในการทำประโยชน์ต่อชุมชน ทำนุบำรุงขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงาม ซึ่งประกอบด้วย การวางแผน ลงมือปฏิบัติ ประเมินผล และปรับปรุงการทำงาน ไม่น้อยกว่า 120 ชั่วโมง

2. การศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ รับนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาวิชาพาณิชยกรรม และผู้สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม. 6) โดยต้องผ่านการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อเป็นระยะเวลา 2 ปี ผู้สำเร็จการศึกษาสามารถไปประกอบอาชีพตามสถานประกอบการได้ทั้งภาครัฐ และภาคเอกชน ซึ่งจะได้รับเงินเดือนสูงกว่าระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และสามารถทำงานในระดับหัวหน้างานขั้นต้นได้ หรือจะศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีในสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาของทั้งภาครัฐ และภาคเอกชนแบบต่อเนื่องอีก 2 ปี วิทยาลัยพาณิชยกรรมบางนา ได้จัดการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง 5 สาขาวิชา แบ่งออกเป็น

- สาขาวิชาการบัญชี
- สาขาวิชาการตลาด
- สาขาวิชาการเลขานุการ
- สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ
- สาขาวิชาการจัดการธุรกิจค้าปลีก (ระบบทวิภาคี)

โดยมีรายละเอียดของโครงสร้างหลักสูตร แบ่งเป็น 3 หมวด

1. หมวดวิชาพื้นฐาน

2. หมวดวิชาชีพ แบ่งเป็น

- วิชาชีพพื้นฐาน

- วิชาชีพเฉพาะ
- วิชาชีพเลือก
- ฝึกงาน/โครงการ/โครงการวิชาชีพ

3. หมวดวิชาเลือกเสรี

จำนวนหน่วยกิตและรายวิชาของแต่ละหมวดวิชาตลอดหลักสูตร ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในโครงสร้างของแต่ละประเภทวิชาและสาขาวิชา และนอกจากนี้นักศึกษาที่จะสำเร็จการศึกษาต้องผ่านการฝึกงาน การทำโครงการ หรือการทำโครงการวิชาชีพในแหล่งวิทยาการ สถานประกอบการ หรือสถานประกอบอาชีพอิสระอย่างต่อเนื่อง ไม่น้อยกว่า 350 ชั่วโมง กำหนดให้มีค่า 4 หน่วยกิต และต้องมียุทธศาสตร์เรียนเฉลี่ยสะสม 4 ภาคเรียนไม่ต่ำกว่า 2.00 จึงจะสำเร็จการศึกษาได้

3. แนวคิด ทฤษฎีและหลักการเกี่ยวกับความต้องการทางการศึกษา

3.1 ความหมายของความต้องการ

สำหรับความหมายของความต้องการนั้นได้มีผู้ให้ความหมายไว้ต่าง ๆ กันดังนี้

โมแฮมหมัด อับดุลกาเดร์ และสมจิตร สร้อยสุริยา (2520 : 3) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความต้องการคือ สิ่งซึ่งเมื่อได้มาก็ช่วยให้รู้สึกดีใจ ชื่นใจ พอใจ และอาจช่วยให้เกิดความสำเร็จในชีวิต

ณรงค์ จริยวิทย์ และ ปรียานุช จริยวิทย์ (2526 : 36 – 37) กล่าวว่า ความต้องการคือ สภาวะความต้องการของสิ่งที่จะมาบำบัดความอยากอันจะทำให้เกิดความพอใจ เช่น คนหิวทำให้เกิดสภาวะที่อยากและความอยากจะพาไปสู่การกิน เมื่ออิ่มแล้วก็เกิดความพอใจในสภาวะความต้องการก็จะหมดไป ความต้องการเป็นสาเหตุของความไม่พอใจ คือ การที่คนเราเกิดความไม่พอใจแต่ขาดสิ่งที่จะมาบำบัด ความต้องการจึงเกิดความไม่พอใจขึ้น แต่ถ้าได้รับสิ่งที่จะมาบำบัดความต้องการก็เกิดความพอใจ ดังนั้น เป็นการให้ความหมายธรรมชาติของความพอใจ และไม่พอใจ

สุนทร โคตรบรรเทา (Kohtbantau. 1978 : 25) ได้ให้ความหมายว่าความต้องการเป็นความแตกต่างระหว่างผลลัพธ์ (outcomes) ที่เป็นจริงกับผลลัพธ์ที่พึงประสงค์หรือความต้องการเป็นความแตกต่างระหว่างสภาพที่เป็นอยู่กับสภาพที่ควรจะเป็น

ฮูล (Houle. 1972 : 35) ได้ให้ความหมายว่าความต้องการเป็นเงื่อนไขหรือสภาพที่จำเป็นต้องได้รับการสนองในบางสิ่ง มักจะใช้เพื่อแสดงถึงความขาดแคลนในบางสิ่งของบุคคล ความต้องการชนิดนี้บุคคลจะแสดงออกถึงความต้องการด้วยตนเองหรืออาจเกิดจากการที่คนอื่นเห็นว่าจะต้องได้รับการตอบสนองในบางสิ่ง

บอย และแจนส์ (Boyle and Jahn. 1970 : 61) ได้ให้คำจำกัดความของความต้องการว่า ความต้องการ คือ สภาพที่ปรากฏระหว่างสิ่งที่เป็นอยู่กับสิ่งที่จะให้เป็นไป

ไนท์ (Knight. 1975 : 3) ได้อธิบายสิ่งที่เป็นไปได้ นั่น หมายถึงการค้นหาพฤติกรรมของบุคคลที่ทำการสำรวจนั้นว่า ปัจจุบันเป็นอย่างไร เมื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมที่ต้องการที่จะให้เป็นไปในอนาคต

3.2 ทฤษฎีและหลักการเกี่ยวกับความต้องการทางการศึกษา

มาสโลว์ (Maslow. 1970 : 80 - 92) เป็นทฤษฎีที่กล่าวว่า มนุษย์ทุกคนมีความต้องการไม่มีที่สิ้นสุด เมื่อบุคคลได้รับการตอบสนอง หรือมีความพึงพอใจในสิ่งหนึ่งสิ่งใดแล้ว บุคคลนั้นย่อมแสวงหาความต้องการในสิ่งอื่นต่อไปอีก ความต้องการของมนุษย์จะเป็นไปในลักษณะจากต่ำไปหาสูง ที่เรียกว่า

ลำดับชั้นความต้องการ (Hierarchy of Needs) คือเมื่อความต้องการขั้นต่ำได้รับการตอบสนองแล้ว ความต้องการในชั้นสูงก็จะตามมา ลำดับชั้นของความต้องการของมาสโลว์ แบ่งออกเป็น 5 ชั้น คือ

1. ความต้องการทางด้านร่างกาย (Physiological Needs) เป็นความต้องการพื้นฐานของมนุษย์เพื่อความอยู่รอดของชีวิต เช่น ความต้องการอาหาร น้ำ อากาศ ที่อยู่อาศัย เป็นต้น
2. ความต้องการด้านความปลอดภัยและความมั่นคง (Safety and Security Needs) มั่นคงทางฐานะ เศรษฐกิจ และงานอาชีพ
3. ความต้องการทางด้านสังคม และการเป็นเจ้าของ (Social and Belonging Needs) เป็นความต้องการที่จะได้รับการยอมรับจากบุคคลอื่น และมีความรู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มทางสังคม มีความต้องการเพื่อน เช่น การเข้าไปเป็นสมาชิกขององค์กร หรือสมาคมต่าง ๆ
4. ความต้องการที่จะได้รับการยกย่องในสังคม (Esteem of Status Needs) เป็นความต้องการมีเกียรติยศ มีฐานะดีในสังคม ได้รับการยกย่องนับถือจากบุคคลทั่วไป
5. ความต้องการที่จะประสบความสำเร็จดังที่คาดหวังไว้ (Self-Actualization or Self-Realization Needs) ความต้องการนี้นับเป็นความต้องการขั้นสูงสุดของมนุษย์ เป็นความต้องการให้บรรลุผลสำเร็จในสิ่งที่ใฝ่ฝันไว้

ความต้องการทั้ง 5 ประการข้างต้นของ มาสโลว์ นี้เรียงลำดับจากความจำเป็นมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด โดยความต้องการทางด้านร่างกายเป็นความต้องการพื้นฐานขั้นแรก สำหรับความต้องการขั้นต่อไป

โนลล์ (Knowles : 1970) นักการศึกษาผู้ใหญ่ที่มีชื่อเสียงชาวอเมริกัน ได้เสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์ แยกเป็น 6 ด้าน ดังนี้

1. ความต้องการทางกายภาพ (Physical Needs) เป็นสิ่งที่สามารถสังเกตเห็นได้ง่าย ส่วนมากมนุษย์เรามีความต้องการทางด้านนี้เพื่อความคงอยู่ของร่างกาย ในทางการศึกษาผู้ใหญ่คือ ความต้องการแลเห็น ความสุขสบาย การพักผ่อน
2. ความต้องการในการเจริญงอกงาม (Growth Needs) นักจิตวิทยาส่วนมากเห็นตรงกันว่า ความต้องการทางด้านนี้เป็นสิ่งสำคัญที่จะพาไปสู่ส่วนอื่นๆ ของความต้องการ ซึ่งตรงกับความต้องการกระทำตนตามความสามารถ (Self – Actualization) ตามทฤษฎีของมาสโลว์ นั่นเอง ผู้ใหญ่ที่มองไม่เห็นอนาคตของตนเองนั้นน่าสงสารมาก เพราะว่าการมองไม่เห็นความก้าวหน้าในอนาคตของตนเองทำให้คุณค่าอื่น ๆ ลดลงอย่างมาก จากการศึกษาพบว่าคนที่เกษียณอายุแล้ว สามารถทำงานให้เป็นประโยชน์ได้จะมีการปรับตัวได้ดีกว่าคนที่ไม่สามารถหาแนวทางอื่น ๆ ได้
3. ความต้องการได้รับความมั่นคงปลอดภัย (The Need for Security) เป็นที่ยอมรับกันมานานแล้วว่าสัตว์โลกมีสัญชาตญาณสำหรับการป้องกันตนเอง ความต้องการด้านความปลอดภัยทางด้านร่างกาย ถ้าหากความต้องการด้านความมั่นคงไม่ได้รับการตอบสนองจะเกิดอาการทางพฤติกรรมตามมาด้วย คือ เกิดความรู้สึกไม่มั่นคง โดยการถอนตัวออกจากการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทั้งหลาย
4. ความต้องการได้รับประสบการณ์ใหม่ ๆ (The Need for New Experience) เมื่อคนแสวงหาความมั่นคง เขาต้องผจญภัยและการเสี่ยง คนเราจึงอาจจะเบื่อหน่ายต่องานประจำที่ซ้ำซาก (Routine) ดังนั้น เมื่อความต้องการด้านนี้เกิดสับสนขึ้นจะเกิดความว้าวุ่นใจ จึงเกิดอาการทางพฤติกรรมเหนื่อยอ่อน ความต้องการได้รับประสบการณ์ใหม่ ๆ รวมทั้งแนวความคิดใหม่ ๆ

5. ความต้องการทางด้านความรัก (The Need for Affection) ทุกคนต้องการได้รับความรัก รวมทั้งการได้รับผลสำเร็จในบางครั้งก็เป็นสาเหตุมาจากความต้องการด้านนี้ อาจจะเรียกได้ว่าเป็นความต้องการทางด้านสังคม มีการร่วมกันแสดงความคิดเห็น ประสบการณ์ ความร่าเริง ความเศร้าโศก ถ้าหากความต้องการด้านนี้ไม่ได้รับการตอบสนองก็จะเกิดอาการ 2 ด้าน คือ การถอนตัวออกจากกลุ่ม หรือลักษณะก้าวร้าวแสดงอาการเป็นศัตรู

6. ความต้องการได้รับการยอมรับ (The Need for Recognition) มนุษย์ส่วนมากต้องการได้รับความรู้สึกที่ตัวเองมีคุณค่า ได้รับการยกย่องนับถือจากคนอื่น ๆ ในบางด้านของเขา ความต้องการด้านนี้ทำให้เขามีการรวมกลุ่มทางสังคมเป็นชุมชน สถาบันต่าง ๆ ทำให้เขาสามารถแสวงหาสถานภาพและความสนใจจากสมาชิกในกลุ่มได้ด้วย

นักการศึกษาผู้ใหญ่ ซึ่งมีความเข้าใจในความต้องการเหล่านี้ จะมีส่วนช่วยให้ผู้ใหญ่ลดปัญหาต่าง ๆ ลงได้อย่างมากด้วยการจัดโปรแกรมและกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความมั่นคงแก่ผู้ใหญ่ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ สังคม จิตวิทยา การเมือง โดยการจัดสภาพแวดล้อมให้มีความเหมาะสมในการก่อให้เกิดการเรียนรู้ขึ้น รวมทั้งการจัดโอกาสเพื่อพัฒนาความสัมพันธ์อันอบอุ่นระหว่างครูกับนักเรียน นักเรียนกับนักเรียน และให้เกิดบรรยากาศความเป็นกันเองมากที่สุด (สวัณณ์ วัฒนวงศ์. 2524 : 43)

คูลมส์ (Coombs. 1974 : 5) ได้แบ่งความต้องการทางการศึกษาของประชาชนออกเป็น 4 กลุ่ม คือ

1. ด้านการศึกษาทั่วไปหรือความรู้พื้นฐาน ได้แก่ การอ่านออกเขียนได้ การคิดเป็น ความเข้าใจในวิทยาศาสตร์เบื้องต้น และสิ่งแวดล้อม

2. ด้านการศึกษาเพื่อยกระดับความเป็นอยู่ในครอบครัว อนามัย โภชนาการ คหกรรมศาสตร์ การเลี้ยงดูเด็ก การวางแผนครอบครัว

3. การศึกษาเพื่อยกระดับความเป็นอยู่ของชุมชน ได้แก่ ความเข้าใจในการปกครองท้องถิ่น สหกรณ์

4. การศึกษาเพื่อประกอบอาชีพ ได้แก่ การพัฒนาความรู้ และลักษณะเฉพาะอย่างในการประกอบอาชีพที่สัมพันธ์กับความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจและความต้องการทางสังคมเป็นประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตในสังคมปัจจุบัน

ดังนั้น ความต้องการทางการศึกษานอกโรงเรียน ประกอบด้วยความต้องการด้านความรู้ทั่วไป ด้านการศึกษาเพื่อยกระดับความเป็นอยู่ในครอบครัว ด้านการศึกษาเพื่อยกระดับความเป็นอยู่ของชุมชน และด้านการศึกษาเพื่อประกอบอาชีพ

คิต (Kidd. 1973 : 273) จำแนกความต้องการทางการศึกษาของผู้ใหญ่ไว้ 7 ประการ

1. ความต้องการด้านสุขภาพ
2. ความต้องการด้านครอบครัวและความสัมพันธ์ในครอบครัว
3. ความต้องการด้านการบริโภคและการยังชีพ
4. ความต้องการด้านความสัมพันธ์ทางสังคม
5. ความต้องการด้านอาชีพ
6. ความต้องการด้านความบันเทิง
7. ความต้องการสิ่งยึดเหนี่ยวจิตใจ

เชียร์ศรี วิวิธสิริ (2538 : 9) ให้ทรรศนะไว้ว่า ผู้ใหญ่โดยทั่วไปเข้าร่วมกิจกรรมการศึกษาเพราะมีความต้องการ 3 ประการคือ

1. ความต้องการที่จะรู้จักหรือตระหนักในตนเอง และพัฒนาตนเองเพื่อปรับตัวเองและปรับอาชีพให้ทันต่อความเจริญที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงสังคม
2. ความต้องการที่จะประสบความสำเร็จเจริญก้าวหน้าในทุก ๆ ด้านต่อเนื่องตลอดชีวิต
3. ความต้องการที่จะสร้างความสัมพันธ์ กับผู้อื่นและรู้สึกว่าคุณค่าต่อสังคม

ความต้องการด้านการศึกษา เป็นผลมาจากแรงกระตุ้นของความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ ร่วมกับสภาพแวดล้อมที่ทำให้บุคคลต้องการเรียนรู้ในบางสิ่งบางอย่างที่ตนเองขาดแคลนเพื่อให้ตนเองดีขึ้น เพราะฉะนั้น ความต้องการด้านการศึกษา คือช่องว่างระหว่างความสามารถของบุคคลในปัจจุบันกับความปรารถนาที่อยากจะมีขึ้นในอนาคต

ในที่นี้จะกล่าวถึง ความหมายของแรงจูงใจ ประเภทของแรงจูงใจ และแรงจูงใจในการศึกษาต่อของผู้ใหญ่ มีดังต่อไปนี้

กูด (Good. 1973 : 375) กล่าวว่า แรงจูงใจ หมายถึงกระบวนการเร้า และสนับสนุนให้บุคคลกระทำกิจกรรมอย่างมีระบบ

กมลรัตน์ หล้าสูงษ์ (2528 : 227) กล่าวว่า แรงจูงใจหมายถึง การกระตุ้นหรือล่อให้เกิดพฤติกรรม การเรียนรู้ขึ้นด้วยสิ่งเร้าใดสิ่งเร้าหนึ่ง แรงจูงใจประกอบด้วยส่วนสำคัญ 2 ส่วน คือ

1. แรงจูงใจ (Motive) ได้แก่ ความต้องการ ความสนใจ ทศนคติ ลักษณะนิสัย ฯลฯ ซึ่งเป็นสิ่งที่เกิดภายในร่างกาย
2. สิ่งจูงใจหรือเครื่องล่อ (Incentive) ได้แก่ สิ่งเร้าต่าง ๆ ที่อยู่ภายนอกร่างกายซึ่งเป็นตัวกำหนดทิศทางของพฤติกรรม การจูงใจจะมีพลังมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับส่วนสำคัญทั้งสองส่วนนี้

คิตต์ (Kidd. 1973 : 101) กล่าวว่า แรงจูงใจ (Motivation) มาจากคำกริยาในภาษาละตินว่า "Movere" ตรงกับภาษาอังกฤษว่า to move มีความหมายว่า เป็นสิ่งที่โน้มน้าวหรือมักจะชักนำให้บุคคลเกิดการกระทำหรือปฏิบัติการ แรงจูงใจ ใช้กันมากในวงการการศึกษาผู้ใหญ่ในทุก ๆ โครงการเพราะเชื่อว่าจะทำให้การเรียนรู้ของผู้ใหญ่ได้ผลดี

นอกจากนี้แรงจูงใจยังเป็นกระบวนการที่ชักนำโน้มน้าวให้บุคคลเกิดความมานะพยายามเพื่อสนองตอบความต้องการบางประการให้บรรลุผลสำเร็จได้ เลิฟเวลล์ (Lovell. 1980 : 109)

เพราะฉะนั้น จึงพอจะสรุปได้ว่า แรงจูงใจ หมายถึง ปัจจัย วิธีการ กระบวนการ หรือสิ่งเร้าที่เป็นเหตุชักนำ หรือโน้มน้าวให้บุคคลตัดสินใจกระทำแสดงพฤติกรรม หรือปฏิบัติการอย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อตอบสนองความต้องการของตน

แรงจูงใจนั้นถ้าแบ่งตามที่มา กมลรัตน์ หล้าสูงษ์ (2528 : 227) และ เซอร์รีฟ (Sherif. 1956) มีความเห็นสอดคล้องกัน ได้แบ่งแรงจูงใจเป็น 2 ประเภท คือ

1. แรงจูงใจทางด้านร่างกาย (Physical Motivation) เป็นความต้องการทางด้านร่างกายเกี่ยวกับ อาหาร น้ำ การพักผ่อน การได้รับความคุ้มครอง ความปลอดภัย การได้รับความเพลิดเพลิน การลดความเคร่งเครียด ความต้องการทางเพศ ความกระหาย เป็นแรงจูงใจที่มีติดตัวมาแต่กำเนิด มีความจำเป็นต่อการดำเนินชีวิต เป็นต้น

2. แรงจูงใจทางด้านสังคม (Social Motivation) เป็นความต้องการที่มีผลมาจากด้านชีววิทยาของมนุษย์ ในความต้องการอยู่ร่วมกันหลังจาก การเรียนรู้ในสังคม ได้แก่ ความต้องการความรัก ความอบอุ่น การเป็นที่ยอมรับในสังคม ความมีเกียรติ ได้รับความยกย่องชมเชย เป็นต้น แรงจูงใจ ยังสามารถแบ่งตามเหตุผลของเบื้องหลังในการแสดงออกของพฤติกรรมเป็น 2 ประเภท (เชียรศรี วิวิธสิริ. 2527 : 25 ; กมลรัตน์ หล้าสูงษ์. 2528 : 227) คือ

1. แรงจูงใจภายใน (Intrinsic Motivation) หมายถึง การที่บุคคลมองเห็นคุณค่าที่จะกระทำด้วยความเต็มใจ หรือสภาวะของบุคคลที่มีความต้องการและอยากแสดงพฤติกรรมบางสิ่งบางอย่างด้วยเหตุผลและความชอบของตัวเอง เช่น ความพอใจ ความสำเร็จ ความผิตหวัง นักจิตวิทยาเชื่อว่า เพราะแรงจูงใจที่เกิดขึ้นในตัวบุคคล ทำให้บุคคลประสบความสำเร็จได้มากกว่า เช่น ความพอใจ ความสำเร็จ เป็นต้น แรงจูงใจภายในแบ่งออกได้เป็น ดังนี้

1.1 ความต้องการ (Need) กมลรัตน์ หล้าสูงษ์ (2528 : 221) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความต้องการเป็นสิ่งที่จำเป็นจะต้องได้รับเพื่อการดำรงชีวิตของอินทรีย์ เมอร์เรย์ (Murray. 1938) กล่าวว่า ความต้องการของมนุษย์ ไม่ว่าจะเกิดขึ้นจากภายในร่างกายหรือเกิดขึ้นจากสังคม จะมีความเท่าเทียมกัน หากเกิดขึ้นพร้อมๆ กันจะไม่มีความต้องการใดความต้องการหนึ่งที่มีความสำคัญกว่าความต้องการอื่น ดังนั้น การเลือกแสดงพฤติกรรมตอบสนองความต้องการจึงไม่แน่นอน ไม่สามารถระบุได้ว่าอินทรีย์ จะเลือกตอบสนองต่อความต้องการใดก่อน แรธส์และเบอเรลล์ (Lefrancois. 1973 : 118, citing Rath and Burrell.) กล่าวถึงความต้องการความสำเร็จ มักจะเกิดขึ้นกับสิ่งแวดล้อมทางสังคม สิ่งหนึ่งที่เขาพบก็คือ บุคคลต้องการความสำเร็จในสิ่งที่เขาตั้งใจไว้ เช่นเดียวกับ เมอร์เรย์ กล่าวถึงความต้องการทางจิตวิทยาของเรา ที่ต้องการเอาชนะสิ่งกีดขวางทั้งปวง ความต้องการฟันฝ่าความยากลำบาก ต้องการที่จะเอาชนะความล้มเหลว (Counteraction) ต้องการยอมรับนับถือ (Deference) ความต้องการสร้างความประทับใจให้กับผู้อื่น ต้องการที่จะให้ผู้อื่นรับรู้เรื่องเกี่ยวกับตนเอง (Exhibition) ต้องการให้ผู้อื่นสนใจ (Succorance) ทางด้านมาสโลว์ (Maslow. 1971) กล่าวถึงความต้องการของมนุษย์ มีลำดับขั้นของความต้องการ (Hierarchy of Needs) ความต้องการของมนุษย์จะเป็นไปในลักษณะเรียงลำดับจากความต้องการขั้นต่อไป เช่น ความต้องการทางด้านร่างกาย (Physiological Need) ได้แก่ ความหิว ความกระหาย เป็นต้น จะมีความสำคัญกว่าความต้องการความปลอดภัย (Safety Need) ได้แก่ ความมั่นคง ความอบอุ่น เป็นต้น มีความสำคัญมากกว่าความต้องการความรักและความเป็นเจ้าของ (Love and Belonging Need) ได้แก่ ความรักแบบพี่น้อง ความรักเคารพบิดามารดา ความรักระหว่างเพศ ความต้องการเป็นส่วนหนึ่งของหมู่คณะ เป็นต้น จะมีความสำคัญมากกว่าความต้องการเกียรติยศ ชื่อเสียง (Esteem Need) ได้แก่ การได้รับการยกย่องสรรเสริญจากสังคม เป็นต้น จะเป็นความต้องการที่มีความสำคัญมากกว่าความต้องการการยอมรับ ความสามารถของตนเอง (Self-Actualization) ได้แก่ ความอยากแสดงความสามารถที่มีอยู่สูงสุดของตนเองให้แก่ผู้อื่นในสังคม ความต้องการความเข้าใจ รวมทั้งความอยากรู้อยากเห็น เป็นต้น

สรุปว่า ความต้องการ ไม่ว่าจะเกิดขึ้นภายในร่างกายหรือเกิดจากสังคม ไม่มีความต้องการใด ความต้องการหนึ่งที่มีความสำคัญกว่าความต้องการในอีกสิ่งหนึ่ง ความต้องการแต่ละสิ่งจะมีลักษณะเท่าเทียมกันเสมอแต่จะมีลักษณะที่เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ เมื่อได้รับความต้องการสิ่งหนึ่งแล้วก็就会有ความต้องการอีกสิ่งหนึ่ง มาแทนความต้องการซึ่งไม่เคยได้รับความต้องการจากสิ่งนั้นมาก่อน

1.2 ความสนใจ (Interest) ทวี ท่อแก้ว และคนอื่น ๆ (2517 : 60) ความสนใจเป็นความรู้สึกอย่างหนึ่งที่เกิดขึ้นภายในตัวบุคคล เมื่อมีสิ่งหนึ่งมาเร้าความรู้สึกอันนี้ อาจคงอยู่ต่อไปทั้ง ๆ ที่สิ่งเร้านั้นไม่ปรากฏในขณะนั้นแล้ว ความสนใจจึงเป็นลักษณะของความรู้สึกที่เกิดขึ้นภายในตัวบุคคลเป็นเรื่องเฉพาะบุคคล เป็นความสนใจต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งมีโอกาสเปลี่ยนแปลงได้ตามสถานการณ์ และมีความมุ่งมั่นที่จะทำให้เกิดผลสำเร็จ

ประเภทของความสนใจ

1. ความสนใจภายใน ความสนใจที่เกิดขึ้นกับบุคคลตามธรรมชาติ คล้ายสัญชาตญาณ รู้สึกพอใจและสนใจอยากคิดอยากทำ เพราะการกระทำในสิ่งนั้นไปช่วยสนองความต้องการที่บุคคลรู้สึกว่าจำเป็นจะต้องทำให้สำเร็จลุล่วงไป

2. ความสนใจภายนอก ความสนใจนี้เกิดขึ้นภายหลัง หรือเป็นสิ่งที่หามาได้โดยปฏิกิริยาชอบใช้และคิดว่าเป็นชนิดที่ได้ผลดี สาเหตุเกิดขึ้นมาจากหลายสถานการณ์ เช่น ความหวังว่าจะได้รับรางวัล ได้รับเกียรติยศ หรือได้รับสิทธิพิเศษ

สาเหตุของความสนใจของนักศึกษา (ประยูรศรี มณีสร. 2532 : 270)

1. เนื่องจากมองเห็นคุณค่าของสิ่งเหล่านั้น
2. มีความถนัดและมีประสบการณ์ต่อสิ่งนั้น
3. สิ่งนั้นมีความหมายต่อตนเองและสัมพันธ์กับชีวิตจริง
4. เกิดแรงจูงใจของสิ่งเร้า
5. สิ่งเหล่านั้นเป็นของแปลกใหม่ น่าตื่นเต้น

ความสนใจในการเลือกอาชีพของนักศึกษา ได้รับอิทธิพลมาจากการได้เห็นได้ใกล้ชิดการทำงานของสมาชิกในบ้าน หรือจากเพื่อนวัยสูงกว่า ซึ่งได้รับความสำเร็จในการทำงานอาชีพ และอีกส่วนหนึ่งก็ได้รับอิทธิพลจากทัศนคติจากกลุ่มเพื่อนที่มีอาชีพต่าง ๆ และพบว่าในบางรายความสนใจในอาชีพของบิดามารดากับลูกไม่สอดคล้องกัน และจากการศึกษาของ สตรอง (Strong. 1951) ในการศึกษาระยะยาวเกี่ยวกับความสนใจในอาชีพ มีส่วนเกี่ยวข้องกับการเลือกอาชีพที่เหมาะสมโดยพบว่า

1. คนทำงานในอาชีพใดอาชีพหนึ่ง จะได้คะแนนสูงในแบบทดสอบเกี่ยวกับอาชีพนั้นมากกว่าอาชีพอื่น
2. คนที่อยู่ในอาชีพใดอาชีพหนึ่งจะได้คะแนนสูงในอาชีพนั้นมากกว่าที่จะได้จากคนที่สนใจในอาชีพนั้นเท่านั้น
3. คนที่อยู่ในอาชีพหนึ่ง จะได้คะแนนสูงในอาชีพนั้นมากกว่าคนที่คิดจะเปลี่ยนอาชีพนั้นไปยังอาชีพอื่น
4. คนที่อยู่ในอาชีพใดอาชีพหนึ่งต้องการเปลี่ยนไปยังอาชีพอื่นจะได้คะแนนในอาชีพอื่นมากกว่าคนที่อยู่ในอาชีพอื่น รวมทั้งอาชีพเดิมด้วย

สรุปว่า ความสนใจ เป็นลักษณะของความรู้สึกที่ดีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งอาจเกิดขึ้นภายในของบุคคล โดยธรรมชาติเป็นลักษณะคล้ายสัญชาตญาณ และที่เกิดจากภายนอก เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นภายหลังจากได้รับปฏิกิริยาจากสิ่งใดสิ่งหนึ่งมากระทบ อันเนื่องมาจากการมองเห็นคุณค่าของสิ่งนั้นหรือมีความถนัด สิ่งนั้นมีความหมายต่อตนเองเป็นของแปลกใหม่ น่าตื่นเต้น และเกิดจากแรงจูงใจของสิ่งเร้าต่าง ๆ ที่ผ่านเข้ามาในชีวิต เป็นต้น

1.3 ความถนัด (Aptitude) ชวาล แพรัตนกุล. (2513 : 56) ความถนัด หมายถึงสมรรถวิสัย และทิศทางแห่งความเจริญงอกงามของสมอง หรือเป็นขีดระดับความสามารถขั้นสูงสุดของบุคคลที่เขาอาจมีได้ ต่อการเรียนรู้ และฝึกฝนในวิทยาการและทักษะต่าง ๆ ถ้าหากเขาได้รับการฝึกสอนและประสบการณ์ที่เหมาะสม กมลรัตน์ หล้าสูงษ์. (2528 : 48) ให้ความหมายของคำว่า ความถนัด เป็นความแตกต่างที่เกี่ยวกับการแสดงความสามารถในการกระทำกิจกรรมต่าง ๆ ให้สำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพของแต่ละบุคคลในการประกอบอาชีพ หรือการเลือกกิจกรรมใด ๆ ก็ตาม ฮาล์น และแมคลีน (Hain and Maclean. 1955) ความถนัดเป็นศักยภาพที่แฝงอยู่ในตัวบุคคลหรือสมรรถวิสัยที่ยังไม่ได้พัฒนางอกงามแต่เป็นรากฐานที่ทำให้ตัวบุคคลเกิดความสามารถและทักษะตลอดจนความสัมฤทธิ์ผลต่าง ๆ ได้

ความถนัด จึงเป็นความสามารถที่มีมาตั้งแต่กำเนิด และแฝงอยู่ในตัวบุคคลนั้นในการปฏิบัติหน้าที่ การงานหรือการทำการกิจกรรมต่าง ๆ อาจจะเป็นด้านใดด้านหนึ่งหรือหลาย ๆ ด้านก็ได้หากบุคคลนั้นได้รับการฝึกฝน หรือได้ประสบการณ์จากสิ่งนั้นในช่วงเวลาที่เหมาะสม ทำให้เขาสามารถที่จะทำงานเหล่านั้น ได้สัมฤทธิ์ผลหรืออย่างมีประสิทธิภาพ

1.4 ความสามารถ (Capability) ความสามารถของแต่ละบุคคลในการเรียนรู้จะมีความแตกต่างกันออกไป ความสามารถเป็นสิ่งที่ช่วยพัฒนาให้คนเราเป็นที่ยอมรับของสังคมและชีวิตครอบครัว กมลรัตน์ หล้าสูงษ์ (2528 : 187) แสดงความเห็นว่าคุณสามารถเป็นความรู้และทักษะที่บุคคลมีในปัจจุบัน เป็นความสามารถที่นำมาใช้ได้ รวมถึงศักยภาพของบุคคลในการเรียนรู้และต้องมีการพัฒนาที่เพิ่มขึ้นตลอดเวลา

การพัฒนาความสามารถของวัยรุ่นเกี่ยวกับงาน การยอมรับของสังคมหรือชีวิตครอบครัว มีดังนี้ (จรรยา ทองถาวร. 2530 : 291 – 301)

1. ความสามารถทางร่างกายเป็นช่วงปรับตัวและการแก้ปัญหาที่ย่างยากต่าง ๆ เป็นความสามารถทางร่างกาย
2. ความสามารถความว่องไว เป็นช่วงที่กระฉับกระเฉงไวในการเรียน ทักษะการเคลื่อนไหว สามารถที่จะคำนวณความสามารถของตนเองที่จะทำงานที่ได้รับการมอบหมายให้สำเร็จได้
3. ความสามารถทางสมองที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ การหาเหตุผลและความคิดสร้างสรรค์
4. การชักจูง การยอมรับของกลุ่มสังคมเป็นสิ่งเร้าให้มีการพัฒนาความสามารถได้เร็วขึ้น
5. แบบบทบาท หลังจากจบการศึกษา บทบาทผู้ใหญ่เป็นสิ่งที่เลียนแบบบทบาทผู้ใหญ่อื่น ไม่ว่าจะเป็นบิดามารดา เพื่อนร่วมงาน หรือผู้บริหาร เป็นต้น

สรุปว่า อุปสรรคที่มีต่อการพัฒนาความสามารถของบุคคล ก็คือการวางรากฐานที่ยังไม่เพียงพอ งานอาชีพที่ยังฝึกฝน ไม่ดีและไม่มีความเข้าใจ ซึ่งทำให้บุคคลวัยนี้ต้องใช้เวลา และความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับสภาวะแวดล้อม อุปสรรคทางด้านสุขภาพร่างกายที่ไม่แข็งแรงสมบูรณ์ การปฏิบัติไม่สัมพันธ์กับสิ่งที่เคยเรียนมา การฝึกฝนที่ได้รับจากบ้านหรือโรงเรียนไม่สัมพันธ์กับภาคปฏิบัติ และอิทธิพลของกลุ่มมากเกินไป การปรับตัวเข้ากับอาชีพ พบว่า บางคนปรับตัวให้เข้ากับความต้องการและความโกรธเคืองกับอาชีพที่ไม่เปิดโอกาสให้เขาได้แสดงความสามารถ การเลือกอาชีพของคนหนุ่มสาวส่วนใหญ่จะได้รับการฝึกฝนสำหรับการทำงานหลังจากจบการศึกษาตามหลักสูตร หวังที่จะได้ทำงานอย่างที่ต้องการ แต่งานที่ต้องการนั้นไม่มีให้เลือกหรือมีงานที่ตนเองขาดคุณสมบัติ ไม่ได้รับการฝึกฝนทางด้านนั้นมาก่อน

1.5 ประสบการณ์เดิมหรือความรู้เดิม (Early Experience) กมลรัตน์ หล้าสูงษ์ (2528 : 233) ประสบการณ์เดิม ก็คือ ภูมิหลังของบุคคลนั่นเองที่มีอยู่เดิมไม่ว่าจะเป็น ด้านความรู้ ความเข้าใจที่เป็น พื้นฐานต่อสิ่งที่กำลังจะกระทำอยู่ ว่ามีลักษณะการกระทำสิ่งนั้นมาก่อนมีจำนวนบ่อยครั้งเพียงใด ในการ ฝึกฝนทั้งในด้านทักษะและความชำนาญ จำเนียร ช่างโชติ (2519 : 85) กล่าวว่า ความรู้เดิมหรือประสบการณ์ เดิมก็คือ การนำความคิด ความรู้ และการกระทำที่ได้เคยปรากฏแก่ผู้นั้นมาแล้วในอดีต ซึ่งมีความสำคัญมาก ในการช่วยตีความหรือแปลความหมายของอาการสัมผัสได้โดยแจ่มชัด จะมีลักษณะที่เป็นความรู้ที่แน่นอน ถูกต้องชัดเจน และมีปริมาณมาก ฐุฬายอย่างจึงจะช่วยแปลความหมายต่าง ๆ ได้สะดวกและถูกต้องดี ส่วนทางด้านของ ทวี ท่อแก้ว (2517 : 32) กล่าวว่า การที่นักศึกษาจะเรียนรู้เรื่องใดเรื่องหนึ่งได้ดีนั้น จะต้องมีความรู้เป็นทุนอันจำเป็นต่อการเรียนรู้เรื่องนั้นอย่างเพียงพอ จึงจะสามารถเรียนรู้ได้ดี

ดังนั้น หากบุคคลใดที่มีประสบการณ์เดิมหรือความรู้เดิมมากเท่าใด ย่อมทำให้บุคคลนั้นมีแนวโน้ม ที่จะเรียนรู้ได้ดีกว่าผู้ที่มีประสบการณ์น้อยเพราะประสบการณ์เดิม จะช่วยส่งเสริมให้บุคคลนั้นได้เปรียบ ในการเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็วและสัมฤทธิ์ผล

2. แรงจูงใจภายนอก (Extrinsic Motivation) หมายถึง สภาวะของบุคคลที่ได้รับการกระตุ้นจาก ภายนอก ทำให้มองเห็นจุดหมาย และนำไปสู่การแสดงพฤติกรรมของบุคคลโดยทั่วไป พฤติกรรมของ บุคคลมักจะได้รับการจูงใจจากภายนอก เช่น การให้รางวัล การแข่งขัน การลงโทษ การตำหนิ การยกย่อง ชมเชย เป็นต้น

ถวิล เกื้อกุลวงศ์. (2528 : 94) กล่าวว่าลักษณะของแรงจูงใจประกอบด้วย

1. แรงจูงใจด้านความมั่นคง มักอยู่ในรูปของจิตสำนึก เห็นได้จากการที่มนุษย์ต้องการ ความปลอดภัย จึงต้องมีแรงจูงใจในรูปของสวัสดิการต่าง ๆ เพื่อให้บุคคลเกิดความรู้สึกมั่นคง ส่วนความ มั่นคงในรูปของจิตใต้สำนึกนั้น ได้พัฒนามาตั้งแต่วัยเด็กโดยการปฏิสัมพันธ์กับบุคคลใกล้ชิดที่จะทำให้ เป็นคนมีจิตใจมั่นคงหรืออ่อนแอ บุคคลเกือบทุกคนมีแรงจูงใจด้านความมั่นคงทั้งในรูปของจิตสำนึก และจิต ใต้สำนึก

2. แรงจูงใจด้านสังคม โดยเหตุที่มนุษย์เป็นสัตว์สังคม จึงต้องมีการติดต่อสัมพันธ์ซึ่งกัน และกันมีการอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นเพื่อจะได้เป็นส่วนหนึ่งของสังคม และได้รับการยกย่อง การที่บุคคลติดต่อ สัมพันธ์กันนั้นมิใช่เพื่อมิตรภาพเสมอไป มีบุคคลเป็นจำนวนมากที่ติดต่อสัมพันธ์กัน เพราะต้องการให้ บุคคลอื่นยอมรับ และศรัทธาเชื่อถือ

3. แรงจูงใจด้านชื่อเสียง แรงจูงใจด้านชื่อเสียงมีมากขึ้นในสังคมไทย โดยเฉพาะใน สังคมระดับชนชั้นกลาง ชื่อเสียงเป็นสิ่งที่ไม่สามารถสัมผัสได้ ความต้องการด้านชื่อเสียงเป็นการกำหนด ขีดจำกัดของบุคคล บุคคลบางคนพึงพอใจกับชื่อเสียงในระดับเพื่อน และชุมชนเท่านั้น แต่บางคนก็แสวง หาชื่อเสียงในระดับชาติ หรือระดับนานาชาติ

4. แรงจูงใจด้านอำนาจ อำนาจเป็นศักยภาพแห่งอิทธิพลของบุคคลแยกออกได้เป็น 2 ประเภท คือ อำนาจตามตำแหน่ง และอำนาจส่วนตัว บุคคลซึ่งสามารถทำให้ผู้อื่นปฏิบัติตามเพราะ ตำแหน่งหน้าที่นั้น แสดงว่าเป็นผู้มีอำนาจตามตำแหน่ง ส่วนบุคคลซึ่งมีอิทธิพลโดยบุคลิกภาพและพฤติกรรม แสดงว่าเป็นผู้มีอำนาจส่วนตัว แต่บุคคลบางประเภทเป็นเจ้าของอำนาจทั้งสองประเภท คือ ทั้งอำนาจตาม ตำแหน่ง และอำนาจส่วนตัว

5. แรงจูงใจด้านความสามารถ ความสามารถ หมายถึง การควบคุมองค์ประกอบสิ่งแวดล้อมทั้งกายภาพ และสังคม ความรู้สึกด้านความสามารถนี้เกี่ยวข้องอย่างใกล้ชิดกับมโนทัศน์ ด้านความคาดหวัง บุคคลจะมีความสามารถหรือไม่ขึ้นอยู่กับความสำเร็จ และความล้มเหลวในอดีต ถ้าความสำเร็จเหนือความล้มเหลวแล้ว ความรู้สึกด้านความสามารถจะมีแนวโน้มสูง ทำให้เป็นบุคคลที่มองโลกในทางบวก มองสถานการณ์ต่าง ๆ ว่าเป็นการท้าทายที่น่าสนใจ และสามารถจะเอาชนะได้ แต่ถ้าความล้มเหลวอยู่เหนือกว่าแล้ว จะทำให้มองโลกในทางลบ บุคคลที่มีความรู้สึกด้านความสามารถต่ำจะไม่มีแรงจูงใจที่จะแสวงหาการท้าทายใหม่ ๆ หรือทำการเสี่ยง บุคคลพวกนี้จะปล่อยให้สิ่งแวดล้อม บังคับ ควบคุมมากกว่าที่จะพยายามบังคับควบคุมสิ่งแวดล้อม

6. แรงจูงใจด้านความสำเร็จ เป็นแรงจูงใจที่เด่นชัดของมนุษย์ที่สามารถแยกออกจากความต้องการด้านอื่น ๆ ลักษณะอย่างหนึ่งของบุคคลที่มีแรงจูงใจด้านความสำเร็จ จะมีความก้าวหน้าในการทำงาน เพราะว่าจะเป็นผู้สร้างสรรค์ให้งานสำเร็จ

7. แรงจูงใจด้านเงิน เป็นแรงจูงใจที่สลับซับซ้อน และสัมพันธ์กับความต้องการทุกประเภท ทุกระดับ คุณลักษณะที่เด่น และสำคัญที่สุดของเงินก็คือ เป็นตัวแทนในการแลกเปลี่ยน สิ่งที่เงินสามารถซื้อได้นั้นไม่ใช่ตัวเงินโดยตรง แต่เป็นคุณค่าของเงิน ตัวเงินนั้นไม่ได้มีความสำคัญแต่เป็นตัวแทนของความต้องการใด ๆ ที่บุคคลต้องการให้เป็นตัวแทน

จากเอกสารดังกล่าวข้างต้นพอจะสรุปได้ว่า แรงจูงใจถ้าแบ่งตามที่มาก็สามารถแบ่งได้เป็นแรงจูงใจทางร่างกาย และแรงจูงใจทางสังคม แรงจูงใจทางร่างกายจะมีสูงมากในวัยเด็กตอนต้น และกับผู้ใหญ่ตอนปลาย ส่วนแรงจูงใจด้านสังคมจะเกิดหลังจากการเรียนรู้ในสังคม เป็นความต้องการจากการอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นเพื่อจะได้เป็นส่วนหนึ่งของสังคม ต้องการได้รับการยกย่อง เกียรติยศ ชื่อเสียง ตลอดจนด้านความสำเร็จในชีวิต แรงจูงใจ สามารถแบ่งตามเหตุผลของการแสดงออกของพฤติกรรม โดยแบ่งเป็นแรงจูงใจภายใน และแรงจูงใจภายนอก แรงจูงใจภายในมีคุณค่ากว่าแรงจูงใจภายนอก แต่แรงจูงใจภายในปลุกฝังให้เกิดแก่ผู้เรียนได้ยากกว่า ดังนั้น ในการใช้แรงจูงใจกับการเรียน จะใช้แรงจูงใจภายนอกเสียก่อน แล้วจึงสร้างแรงจูงใจภายในทีหลัง

แรงจูงใจที่ส่งผลหรืออิทธิพลโดยตรงต่อการศึกษา คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (Achievement Motivation) ซึ่งเป็นแรงจูงใจที่มีอยู่ในมนุษย์ทุกคน เป็นความต้องการทางจิตใจของมนุษย์ที่จะเอาชนะอุปสรรคฝ่าฟันกระทำการที่ยาก ๆ ให้ประสบผลสำเร็จเป็นความปรารถนาที่จะกระทำการใด ๆ ให้สำเร็จโดยเร็วที่สุด และได้ผลดีที่สุดเท่าที่จะทำได้ ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่สูงจะบรรลุผลสำเร็จในการศึกษา และมีความมานะพยายามที่จะศึกษาในระดับที่สูงขึ้นไป (ประหยัด ทองมาก. 2529 : 48)

ทิพย์พรรณ นพวงศ์ ณ อยุธยา (2526 : 32) ได้กล่าวถึง แรงจูงใจในการศึกษาว่า แรงจูงใจในการศึกษาของบุคคลในแต่ละระดับ จะแตกต่างกันออกไปตามวัย ฐานะ และโอกาส ความคิดเกี่ยวกับการเรียน อาจจะเริ่มมีแนวโน้มเข้าสู่ผลได้ทางเศรษฐกิจ เช่น จะเรียนในสาขาที่หางานทำได้ง่าย มีรายได้ดี ไม่ต้องทำงานหนัก และที่สำคัญก็คือ ต้องเป็นงานประเภทที่ตนมีใจรัก และชอบที่จะทำด้วย เป็นต้น

พจน์ สะเพียรชัย (2526 : 8) ได้กล่าวถึง แรงจูงใจในการศึกษาระดับต่าง ๆ โดยเฉพาะในระดับอุดมศึกษานับวันจะมีแนวโน้มสูงขึ้นตามลำดับ ส่วนหนึ่งเนื่องมาจากความต้องการของผู้เรียน ส่วนหนึ่งมาจากค่านิยมในปริญญา และอีกส่วนหนึ่งเนื่องมาจากการมีและไม่มียานพาหนะ ซึ่งจากการพิจารณาการศึกษาที่ผ่าน ๆ มาปรากฏชัดอย่างหนึ่งคือ การศึกษาได้รับการยอมรับให้เป็นปัจจัยพื้นฐานอีกประการหนึ่งที่จะ

ทำให้ชีวิตเป็นชีวิตที่สมบูรณ์ เช่นเดียวกับ ปัจจัยด้านอาหาร ยารักษาโรค เครื่องนุ่งห่ม เมื่อทุกคนเห็นคุณค่าและความสำคัญของการศึกษาเช่นนี้ ทุกคนจึงต้องการไฝหา

ปฐม นิคมมานนท์ (2528 : 321) กล่าวว่า เหตุจูงใจให้ผู้ใหญ่เข้ามาเรียนเหตุหนึ่ง คือ เหตุจูงใจด้านอาชีพ (Vocational Motives) เป็นเหตุผลที่สำคัญและชัดเจนที่สุดโดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ใหญ่วัยต้นหรือคนหนุ่มสาวเข้าเรียน เพราะต้องการพัฒนาตนเองทั้งด้านอาชีพและด้านความรู้ เพื่อจะได้หางานง่ายขึ้น ประกอบอาชีพได้ดีขึ้น ได้รับการเลื่อนขั้น เลื่อนตำแหน่ง หรือเพื่อให้มีรายได้เพิ่มขึ้น

เจือจันทร์ จงสถิตอยู่ (2525 : 19 -20) ได้กล่าวถึงเหตุจูงใจในการศึกษาว่าขึ้นอยู่กับปัจจัยต่าง ๆ ดังนี้

1. สภาพฐานทางเศรษฐกิจและสังคมที่แตกต่างกัน
2. ทุนทรัพย์ที่ใช้ในการศึกษามากหรือน้อยต่างกัน
3. คุณภาพของการจัดการศึกษาที่แตกต่างกัน
4. ภูมิสำเนาของสถานศึกษาที่อยู่ในส่วนกลางหรือภูมิภาค
5. ความมีชื่อเสียงของสถานศึกษาที่แตกต่างกัน

ปัจจัยทั้ง 5 ประการดังกล่าวผลให้บุคคลมีเหตุจูงใจในการเลือกเข้าศึกษาต่อต่างกัน

ดาเคนวัลด์ (Darkenwald. 1982) ได้กล่าวถึง เหตุผลในการเรียนของผู้ใหญ่ว่า เพื่อปรับปรุงการทำงานหรือความก้าวหน้าในอาชีพ และเพื่อส่งเสริมสมรรถภาพ หรือความพึงพอใจในบทบาทของพ่อแม่หรือสามี ภรรยา

4. เอกสารเกี่ยวกับความต้องการศึกษาต่อ

4.1 ด้านเหตุผลส่วนตัว

ในการศึกษาต่อของนักเรียนนั้นย่อมเกิดขึ้นจากความต้องการส่วนตัวของผู้เรียนเป็นสำคัญดังที่ พจน์ สะเพียรชัย (2526 : 8) ได้กล่าวถึงการศึกษาในระดับต่าง ๆ โดยเฉพาะในระดับอุดมศึกษาว่า นับวันจะมีแนวโน้มสูงขึ้นตามลำดับ ส่วนหนึ่งเนื่องมาจากความต้องการของผู้เรียนซึ่งเป็นเหตุผลส่วนบุคคล ดังงานวิจัย จรูญ เกตุทัตทิมา (2538 : 32) ได้วิจัยเกี่ยวกับความต้องการศึกษาต่อสายอาชีพของนักเรียน นักศึกษาในจังหวัดนครสวรรค์ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 มีความต้องการศึกษาต่อมากถึงร้อยละ 93.57 ส่วนที่เหลือต้องการทำงานก่อน โดยนักเรียนที่ต้องการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง เป็นนักเรียนหญิงมากกว่านักเรียนชาย เนื่องจากนักเรียนส่วนใหญ่เดิมเรียนสาขาวิชาพาณิชยการอยู่แล้ว นอกจากนี้ สุวิมล ดีลัน (2521 : 45) ได้ทำการวิจัยองค์ประกอบที่เป็นแรงจูงใจในการเลือกแผนการเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในสังกัดโรงเรียนรัฐบาล จังหวัดอุบลราชธานี พบว่าองค์ประกอบที่เป็นแรงจูงใจในด้านเหตุผลส่วนตัวมีอิทธิพลมากที่สุดในการเลือกแผนการเรียนของนักเรียน

4.2 ด้านการสนับสนุนของผู้อื่น

ในการศึกษาต่อของนักเรียนนั้น นอกจากเหตุผลส่วนตัวของนักเรียนเองแล้วยังมีบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องให้การสนับสนุน ดังที่ อัมพร วิจิตรพันธ์ (2520 : 45) กล่าวว่า บิดามารดา ส่งเสริมให้เรียนเนื่องจากเป็นผู้มีฐานะดีจะอุดหนุนลูกและให้กำลังใจเพียงพอ ประกอบกับลูกเรียนเก่งจึงจูงใจให้เด็กอยากเรียนสูง ๆ ซึ่งเช่นเดียวกับ สุวิมล ดีลัน ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับองค์ประกอบในการเลือกแผนการเรียนของนักเรียน

ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดโรงเรียนรัฐบาล ผลการวิจัยสรุปว่า องค์ประกอบทางด้านบุคคลมีอิทธิพลต่อการเลือกแผนการเรียนมากที่สุด ได้แก่ บิดามารดา หรือผู้มีอุปการะคุณด้านการเงิน มีฐานะดีพอที่จะอุดหนุนให้เรียนต่อจนสำเร็จการศึกษาขั้นสูงเท่าที่ต้องการได้ รองลงมาคือ ครู อาจารย์แนะแนว และพี่น้องหรือญาติสนิท ตามลำดับ และ เสริมศิริ อัมพพิพันธ์ (2531 : 1580) ศึกษาเกี่ยวกับเรื่องเป้าประสงค์ของนักศึกษาปริญญาตรี คณะคหกรรมศาสตร์ วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา พบว่า บุคคลที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดเป้าประสงค์แห่งชีวิตมากที่สุดคือ ตัวนักเรียนเอง รองลงมาคือ บิดามารดา ผู้ปกครอง ครู อาจารย์ เพื่อนและคนรักตามลำดับ

4.3 ด้านการประกอบอาชีพ

การศึกษาในปัจจุบันนี้ มีความสำคัญเป็นอย่างมากเพราะนอกจากการศึกษาจะเป็นการไปเรียนเพื่อได้รับความรู้ พัฒนาตนเอง และยังส่งผลถึงการนำความรู้ไปประกอบอาชีพ ดังเช่น คูมส์ (Coombs. 1974 : 5) ได้แบ่งความต้องการทางการศึกษาออกเป็น 4 กลุ่ม และการศึกษาเพื่อประกอบอาชีพเป็นหนึ่งในสี่ ของความต้องการดังกล่าว การประกอบอาชีพนั้น มีความสำคัญต่อตนเองและผู้เกี่ยวข้องเพราะเมื่อมีอาชีพจะทำให้มีรายได้เพื่อมาสนองความต้องการในด้านอื่นๆ ที่มีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตในปัจจุบัน ดังเช่นงานวิจัยของ สุวิมล ไชยเพชร (2536 : 79) ทำการวิจัยเรื่องแรงจูงใจในการเข้าเรียนสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ ในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ประเภทการศึกษานอกระบบ พบว่าความต้องการความก้าวหน้าในอาชีพเป็นสิ่งสำคัญที่สุด ในขณะเดียวกัน อัมพร วิจิตรพันธ์ ได้กล่าวถึงเหตุที่เกิดความต้องการรับการศึกษาเนื่องมาจากการประกอบอาชีพ เป็นจุดประสงค์สำคัญของการศึกษา โดยคิดว่าวิชาที่เรียนจะทำให้มีงานทำตามที่ตนเรียน เพื่อมีอาชีพที่ดีและมีรายได้ที่สูง มีเกียรติเป็นที่นับหน้าถือตาในสังคม

4.4 ด้านการเรียนเพื่อรู้

การศึกษาเป็นการแสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาความรู้ของตนและทำให้สามารถใช้ชีวิตอยู่ได้ในสังคม เพราะในการศึกษาหรือการมีความรู้พื้นฐานได้แก่ การอ่านออกเขียนได้ การคิดเป็น การเข้าใจในหลักการต่าง ๆ สามารถนำความรู้ที่มีอยู่ไปใช้ประโยชน์ในด้านต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันดังที่ สมชัย เจนจตุรงค์ (2542 : 67) ได้ศึกษาแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ของนักศึกษาในวิทยาลัยพาณิชย์การ สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร พบว่าส่วนหนึ่งของการศึกษาคือการเรียนเพื่อรู้ เช่นเดียวกับ อัมพร วิจิตรพันธ์ (2520 : 26) กล่าวว่าสาเหตุหนึ่งในการศึกษาเพื่อให้ได้ศึกษาถึงสิ่งที่ยังไม่รู้ให้รู้ และสามารถนำความรู้ไปใช้ได้ในชีวิตประจำวัน

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

จรรยา เกตุทัตทิมา (2538 : 32) ได้วิจัยเกี่ยวกับการสำรวจความต้องการศึกษาต่อสายอาชีพของนักเรียนนักศึกษาในจังหวัดนครสวรรค์ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 ที่มีความต้องการศึกษาต่อมากถึงร้อยละ 93.57 ส่วนที่เหลืออีกร้อยละ 6.43 ต้องการทำงานก่อน โดยนักเรียนที่ต้องการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) เป็นนักเรียนหญิงมากกว่านักเรียนชาย เนื่องจากว่านักเรียนส่วนใหญ่เดิมเรียนสาขาพาณิชยกรรมอยู่แล้ว

จงจิตต์ อ่ำสาริกา (2541 : 139) ได้วิจัยเรื่องความต้องการศึกษาต่อสายอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในเขตพื้นที่บริการของโรงเรียนบ่อทองวังษ์จันทร์วิทยา อำเภอบ่อทอง จังหวัดชลบุรี พบว่าเพศเป็นตัวแปรที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับความต้องการศึกษาต่อสายอาชีพโดยนักเรียนชายมีความต้องการศึกษาต่อสายอาชีพมากกว่านักเรียนหญิงซึ่งนักเรียนชายจะเลือกศึกษาต่อสายอาชีพร้อยละ 65.3 นักเรียนหญิงจะเลือกศึกษาต่อสายอาชีพ ร้อยละ 57.1

จำเนียร สังข์ทอง (2540 : 51-54) ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการศึกษาระดับปริญญาตรีของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง กลุ่มสถานศึกษาภาคใต้ กรมอาชีวศึกษา จะเห็นได้ว่าเมื่อเปรียบเทียบจำนวนร้อยละของนักศึกษาที่ต้องการศึกษาต่อ และไม่ต้องการศึกษาต่อ จำแนกตามกลุ่มอาชีพของผู้ปกครอง พบว่านักศึกษาที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพรับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ ต้องการศึกษาคิดเป็นร้อยละสูงสุด กล่าวคือคิดเป็นร้อยละ 89.7 รองลงมาได้แก่ นักศึกษาที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพเกษตรกรรม/ประมง คิดเป็นร้อยละ 80.6 ค้าขาย/ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 75.9 รับจ้าง คิดเป็นร้อยละ 74.2 พนักงาน/ลูกจ้างบริษัท ห้างร้าน คิดเป็นร้อยละ 70.0 และเป็นข้าราชการบำนาญ คิดเป็นร้อยละ 62.5

สมชัย เจนจตุรงค์ (2542 : 66) ได้ศึกษาแรงจูงใจในการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงของนักเรียนในวิทยาลัยพณิชยการ สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร พบว่านักศึกษาเพศชาย และนักศึกษาเพศหญิง มีแรงจูงใจในการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ประยูร มัยโสภา (2539 : 93 - 94) ได้สำรวจความต้องการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ ในจังหวัดชุมพร พบว่าในความต้องการศึกษานั้นนักเรียนส่วนใหญ่มากกว่าครึ่งหนึ่งต้องการศึกษาต่อในสายอาชีพ และวิชาชีพที่นักเรียนชอบเรียนมากที่สุด คือวิชาพาณิชยกรรม สำหรับเหตุผลส่วนตัวของการศึกษานั้นนักเรียนตัดสินใจเลือกศึกษาต่อด้วยตนเองเป็นเหตุผลแรก เหตุผลรองลงมา คือบิดามารดา เป็นผู้แนะนำให้เรียน เหตุผลทางด้านการเงิน นักเรียนทราบว่าเมื่อสำเร็จการศึกษาสายอาชีพจะหางานทำได้ง่ายและรายได้ดี เหตุผลด้านความถนัด ความสนใจ นักเรียนต้องการหารายได้เพื่อสร้างฐานะการเงินของครอบครัวให้ดีกว่าเดิม เหตุผลด้านเกียรติยศชื่อเสียง นักเรียนต้องการประกอบอาชีพอิสระโดยใช้ความสามารถพิเศษ และเหตุผลด้านลักษณะของงานและความก้าวหน้า นักเรียนต้องการประกอบอาชีพส่วนตัว

มนัส สุวรรณ และประหยัด ปานดี (2532 : 83) ได้ศึกษาความต้องการและโอกาสทางการศึกษาระดับอุดมศึกษา ในส่วนภูมิภาค พบว่านักเรียนระดับมัธยมศึกษาในส่วนภูมิภาคมีความต้องการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษามากถึงประมาณร้อยละ 80 ของจำนวนทั้งหมด ส่วนที่เหลือส่วนใหญ่ยังไม่แน่ใจ หากรัฐได้กระจายโอกาสทางการศึกษา และเพิ่มสถาบันทางการศึกษาในส่วนภูมิภาคโดยขยายสาขาวิชาที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานแล้วจำนวนผู้ที่ต้องการศึกษาต่อเชื่อว่าจะเพิ่มขึ้น นอกเหนือจากโอกาสทางการศึกษาดังกล่าวแล้วยังพบว่า อาชีพของผู้ปกครอง และฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวเป็นอุปสรรคอันสำคัญที่ทำให้นักเรียนส่วนหนึ่งเกิดความไม่แน่ใจในการศึกษาต่อ ดังนั้น กรณีของนักเรียนที่เรียนดี และมีความสามารถสูง รัฐควรจะได้สนับสนุนทางด้านการศึกษาลำดับกับโครงการต่าง ๆ ของหลายมหาวิทยาลัยที่ให้โอกาสแก่นักเรียน ในส่วนภูมิภาคที่เรียนดีโดยเพิ่มการสนับสนุนทางด้านทุนการศึกษา ทั้งจากครอบครัว และการระดมทุนจากภาคเอกชนให้มากขึ้น

อรรถัย เพียรธรรม (2528 : 172) ได้ศึกษาความต้องการของกลุ่มคนต่างอาชีพเกี่ยวกับการศึกษาในเขตพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก อำเภอศรีราชา ชลบุรี พบว่าส่วนใหญ่ทุกกลุ่มอาชีพต้องการส่งบุตรหลานเรียนในสถาบันระดับอุดมศึกษาของรัฐบาลในกรุงเทพมหานคร โดยให้เหตุผลว่าเป็นสถาบันที่มีชื่อเสียง มีเกียรติ คมนาคมสะดวก เมื่อจบแล้วหางานได้ง่าย และต้องการให้เปิดสอนภาคปกติ และภาคค่ำ งานวิจัยต่างประเทศ

ฮูล (Houle. 1961 : 15 – 16) ได้ศึกษาแรงจูงใจในการเข้าเรียนของผู้ใหญ่ในสหรัฐอเมริกาพบว่า ผู้ใหญ่เข้ามาเรียนด้วยแรงจูงใจที่ต่างกันโดยแบ่งเป็น 3 ประเภทคือ 1. มาเรียนอย่างมีเป้าหมาย (Goal Oriented) หมายถึงมาเรียนเพราะต้องการเพิ่มพูนความรู้และทักษะด้านวิชาชีพ 2. มาเรียนเพื่อต้องการเข้าร่วมกิจกรรม (Activity Oriented) หมายถึงมาเรียนเพราะชอบบรรยากาศของการศึกษา ชอบเข้าสังคม ต้องมีการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น หรือต้องการมีเพื่อน หรือเพื่อขจัดความเหงา 3. มาเรียนเพราะต้องการที่จะรู้หรือเพื่อหาความรู้ (Learning Oriented) หมายถึงมาเรียนเพราะมีใจรักเรียน ต้องการใช้ความสามารถในการเรียนที่มีอยู่ให้มาก

โบเชียร์ (Boshier. 1971 : 3 – 26) ได้ศึกษาแรงจูงใจในการเข้าเรียนต่อของผู้ใหญ่ในประเทศแคนาดา นิวซีแลนด์ และสหรัฐอเมริกา โดยแบ่งแรงจูงใจออกเป็น 6 ด้าน คือ 1. การติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น (Social Relation Ships) 2. การทำตามความคาดหวังของผู้อื่น (External Expectation) 3. การประกอบอาชีพ (Professional Advancement) 4. การหลีกเลี่ยงจากสภาพที่เป็นอยู่ (Escape Stimulation) 5. การนำความรู้ไปช่วยเหลือชุมชน (Social Welfare) 6. การเรียนเพื่อรู้ (Cognitive Interest) ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า ผู้ใหญ่เข้าเรียนด้วยแรงจูงใจที่ต่างกัน และตัวแปรด้าน อายุ เพศ ระดับการศึกษาและอาชีพ มีส่วนเกี่ยวข้องกับแรงจูงใจเหล่านี้ด้วย คือผู้ที่มีอายุน้อยมีแรงจูงใจ ด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่นสูง เพศชายมีแรงจูงใจด้านการทำตามความคาดหวังของผู้อื่น และแรงจูงใจด้านการประกอบอาชีพสูง ผู้ที่มีการศึกษาในระดับต่ำมีแรงจูงใจด้านการประกอบอาชีพสูง นอกจากนี้ผู้ที่เข้ามาเรียนอาจมีแรงจูงใจมากกว่าหนึ่งด้าน

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าวสามารถสรุปได้ว่า ความต้องการศึกษาต่อของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในด้านต่าง ๆ มีดังนี้

1 ด้านเหตุผลส่วนตัว หมายถึง ความต้องการเรียนตามความสนใจ ความถนัด ความสามารถ ประสพการณ์ วุฒิทางการศึกษา บุคลิกภาพ ความภาคภูมิใจ ความรู้เดิมของนักเรียนที่มีส่วนต่อการเลือกศึกษาต่อ

2 ด้านการสนับสนุนของผู้อื่น หมายถึง ความต้องการเรียนเพราะแรงกดดัน แรงกระตุ้น การสนับสนุน และคำแนะนำจากบุคคลต่อการศึกษาต่อ ได้แก่ บิดามารดา ผู้ปกครอง ญาติพี่น้อง ครู เพื่อน ผู้ที่ประสบความสำเร็จ

3 ด้านการประกอบอาชีพ หมายถึง ความต้องการเรียนเพื่อนำความรู้ไปประกอบอาชีพที่ก้าวหน้า มั่นคง มีเกียรติ มีรายได้สูง เพื่อเพิ่มพูนความรู้ความสามารถด้านอาชีพมีโอกาสเลือกงานที่เหมาะสมกับตนเอง เป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน เพื่อนำไปประกอบอาชีพอิสระ

4 ด้านการเรียนเพื่อรู้ หมายถึง ความต้องการเรียนเพื่อที่จะรู้ หรือเพื่อหาความรู้ใหม่ ๆ มีใจรักการเรียน เพื่อความสุขใจ เพื่อนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อให้รู้คุณค่าทางการศึกษา มีความ

อยากรู้ อยากเห็นทางวิชาการ เพื่อเป็นการยกระดับความรู้ของตนเอง เพื่อเป็นการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความต้องการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) วิทยาลัยพณิชยการบางนา ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษารั้งนี้เป็นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาพณิชยการ รวม 5 กลุ่มวิชา คือ กลุ่มวิชาการบัญชี กลุ่มวิชาการขาย กลุ่มวิชาการเลขานุการ กลุ่มวิชาคอมพิวเตอร์ และกลุ่มวิชาธุรกิจค้าปลีก (ระบบทวิภาคี) ภาคปกติ รอบเช้า ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 ของวิทยาลัยพณิชยการบางนา สถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร 1 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 571 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาพณิชยการ รวม 5 กลุ่มวิชา คือ กลุ่มวิชาการบัญชี กลุ่มวิชาการขาย กลุ่มวิชาการเลขานุการ กลุ่มวิชาคอมพิวเตอร์ และกลุ่มวิชาธุรกิจค้าปลีก (ระบบทวิภาคี) ภาคปกติ รอบเช้า ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 ของวิทยาลัยพณิชยการบางนา สถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร 1 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 260 คน ได้มาจากการเทียบบัญญัติไตรยางค์กับตารางของ Yamane ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ดังนี้

ประชากร	500	กลุ่มตัวอย่าง	=	222
ถ้าประชากร	571	ได้กลุ่มตัวอย่าง	=	253

ผู้วิจัยขอใช้กลุ่มตัวอย่าง 260 แล้วนำมาสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามกลุ่มวิชาของนักเรียน จากนั้นทำการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย จำแนกดังตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนประชากร และจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มวิชา	รวม (คน)	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
การบัญชี	219	95
การขาย	160	75
การเลขานุการ	60	25
คอมพิวเตอร์	83	40
ธุรกิจค้าปลีก	49	25
รวมทั้งสิ้น	571	260

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า ชนิด 4 ตัวเลือก ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความต้องการทางการศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม เพื่อศึกษาความต้องการการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ของนักเรียนวิทยาลัยพณิชยการบางนา โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความต้องการการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ของนักเรียนทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านเหตุผลส่วนตัว ด้านการสนับสนุนของผู้อื่น ด้านการประกอบอาชีพ และด้านการเรียนเพื่อรู้ จำนวน 37 ข้อ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 4 ระดับ คือ มากที่สุด มาก น้อย และน้อยที่สุด

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือตามลำดับ ดังนี้

1. สืบหาข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับสภาพโดยทั่วไปของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ของวิทยาลัยพณิชยการบางนา โดยการสอบถามนักเรียนปีที่ 3

2. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความต้องการทางการศึกษา แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่จะศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

3. ศึกษาวิธีสร้างแบบสอบถามจากเอกสาร งานวิจัย และจากการสำรวจข้อมูลเบื้องต้นจากประชากร เพื่อนำมาสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการการศึกษาคือ โดยกำหนดขอบเขตและเนื้อหาให้ครอบคลุมจุดมุ่งหมายของการวิจัยทั้ง 4 ด้าน จำนวนรวม 37 ข้อ ได้แก่ ด้านเหตุผลส่วนตัว จำนวน 12 ข้อ ด้านการสนับสนุนของผู้อื่น จำนวน 7 ข้อ ด้านการประกอบอาชีพ จำนวน 10 ข้อ ด้านการเรียนเพื่อรู้ จำนวน 8 ข้อ

4. นำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้อง และเสนอแนะเพิ่มเติม

5. ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ โดยนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาอีกครั้งหนึ่ง เพื่อปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ได้แก่ อาจารย์สิฏฐากร ชูทรัพย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุวิชา โกมลทัต และอาจารย์ ดร.นิรนาท แสนสา ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงพินิจ

6. ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาตรวจสอบอีกครั้งหนึ่ง แล้วนำมาแก้ไขให้สมบูรณ์ก่อนนำไปทดลองใช้ (Tryout)

7. นำแบบสอบถามไปทดลอง (Tryout) กับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 3 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 100 คน

8. นำแบบสอบถามไปหาค่าความเชื่อมั่นโดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค Cronbach เท่ากับ .9226

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำมาวิเคราะห์ ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขออนุญาตจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อขอความร่วมมือในการกรอกแบบสอบถามและเก็บรวบรวมข้อมูลไปยังผู้อำนวยการวิทยาลัยพณิชยการบางนาเพื่อขออนุญาตให้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

2. ติดต่ออาจารย์ที่ปรึกษาของนักเรียนในกลุ่มวิชาต่าง ๆ เพื่อขอความร่วมมืออนุญาตให้นักเรียนตอบแบบสอบถาม

3. ผู้วิจัยเตรียมแบบสอบถามให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียน

4. ชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจวัตถุประสงค์ของการตอบและอธิบายวิธีตอบแบบสอบถามก่อนให้ทำ

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยกระทำการประมวลผลข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC+ (Statistical Package for the Social Sciences/Personal Computer Plus) ซึ่งมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. วิเคราะห์สถานภาพของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม โดยการหาค่าร้อยละ

2. วิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความต้องการศึกษาต่อของนักเรียน โดยวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ (Mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. (Standard Deviation) และแปลความหมายของค่าเฉลี่ยดังนี้

1.00 – 1.50 หมายถึง นักเรียนมีความต้องการศึกษาต่อน้อยที่สุด

1.51 – 2.50 หมายถึง นักเรียนมีความต้องการศึกษาต่อน้อย

2.51 – 3.50 หมายถึง นักเรียนมีความต้องการศึกษาต่อมาก

3.51 – 4.00 หมายถึง นักเรียนมีความต้องการศึกษาต่อมากที่สุด

3. เปรียบเทียบความต้องการศึกษาต่อของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม โดยใช้การทดสอบค่า (t – test) และระหว่างกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่ม โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – way analysis of Variance)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 ค่าร้อยละ

1.2 หาค่าเฉลี่ยโดยใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2544 : 35)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ตัวกลางเลขคณิตหรือค่าเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมทั้งหมดของข้อมูล

N แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

1.3 หาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2544 : 65)

$$S = \sqrt{\frac{n \sum X^2 - (\sum X)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ S แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

$(\sum X)^2$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง

n แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

2. สถิติสำหรับวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ

หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่าโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2543 : 125 – 126)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ α = แทน สัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น

n = แทน จำนวนข้อ

S_i^2 = แทน คะแนนความแปรปรวนแต่ละข้อ

S_t^2 = แทน คะแนนความแปรปรวนทั้งฉบับ

3. สถิติทดสอบสมมติฐาน

3.1 ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่ม ใช้ t-test for independent samples โดยใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2544 : 166)

$$t = \frac{\overline{X}_1 - \overline{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t - distribution
	$\overline{X}_1, \overline{X}_2$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ
	S_1^2, S_2^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของคะแนนกลุ่มตัวอย่างที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ
	n_1, n_2	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ 1 และ กลุ่มที่ 2

3.2 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่มากกว่า 2 กลุ่มใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance) โดยใช้สูตรของ (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2544 : 236)

	F	=	$\frac{MS_B}{MS_W}$
เมื่อ	F	แทน	ค่าสถิติที่พิจารณาใน F - distribution
	MS_B	แทน	ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม
	MS_W	แทน	ความแปรปรวนภายในกลุ่ม

ถ้าพบว่ามีนัยสำคัญทางสถิติทำการเปรียบเทียบพหุคูณโดยใช้วิธีการของ เชฟเฟ (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2544 : 248)

$$Cvd = \sqrt{(K-1)(F^*)(MS_W)\left(\frac{1}{n_i} + \frac{1}{n_j}\right)}$$

เมื่อ	K	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
	F^*	แทน	ค่า F ที่เปิดจากตาราง
	MS_W	แทน	ค่า Mean Square ภายในกลุ่ม
	n_i, n_j	แทน	จำนวนหน่วยตัวอย่างในแต่ละกลุ่มตัวอย่างต่างๆ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง ความต้องการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) วิทยาลัยพณิชยการบางนา ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้แทนความหมายของข้อมูล และการแปรผลตามลำดับ ดังนี้

N	=	จำนวนนักเรียน
$\bar{X}$	=	ค่าเฉลี่ย
S	=	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	=	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t - distribution
F	=	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน F - distribution
df	=	ระดับชั้นของความเป็นอิสระ (Degrees of Freedom)
SS	=	ผลรวมของคะแนนเบี่ยงเบนยกกำลังสอง (Sum of Squares)
MS	=	ค่าเฉลี่ยผลรวมของคะแนนเบี่ยงเบนยกกำลังสอง (Mean Squares)
*	=	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของนักเรียน

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ความต้องการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) วิทยาลัยพณิชยการบางนา ด้านเหตุผลส่วนตัว ด้านการสนับสนุนของผู้อื่น ด้านการประกอบอาชีพและด้านการเรียนเพื่อรู้ จำแนกตามตัวแปร เพศ ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อาชีพของผู้ปกครอง กลุ่มวิชา และสาขาวิชาที่ประสงค์จะเรียนในระดับ ปวส.

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบความต้องการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) วิทยาลัยพณิชยการบางนา ด้านเหตุผลส่วนตัว ด้านการสนับสนุนของผู้อื่น ด้านการประกอบอาชีพและด้านการเรียนเพื่อรู้ จำแนกตามตัวแปร เพศ ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อาชีพของผู้ปกครอง กลุ่มวิชา และสาขาวิชาที่ประสงค์จะเรียนในระดับ ปวส.

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง ดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม เพศ กลุ่มวิชา ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อาชีพของผู้ปกครอง และสาขาวิชาที่ประสงค์จะเรียนในระดับ ปวส.

สถานภาพ	จำนวน (คน)	คิดเป็น (ร้อยละ)
เพศ		
1. ชาย	25	9.60
2. หญิง	235	90.40
รวม	260	100.00
กลุ่มวิชา		
1. กลุ่มวิชาการบัญชี	95	36.50
2. กลุ่มวิชาการขาย	75	28.90
3. กลุ่มวิชาการเลขานุการ	25	9.60
4. กลุ่มวิชาคอมพิวเตอร์	40	15.40
5. กลุ่มวิชาธุรกิจค้าปลีก (ระบบทวิภาคี)	25	9.60
รวม	260	100.00
ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน		
1. ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสะสมต่ำกว่า 2.50	22	8.50
2. ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสะสม 2.51 - 3.00	137	52.70
3. ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสะสม 3.01 - 4.00	101	38.80
รวม	260	100.00
อาชีพของผู้ปกครอง		
1. รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	91	35.00
2. พนักงานบริษัทเอกชน	38	14.60
3. ประกอบอาชีพส่วนตัว	23	8.90
4. รับจ้าง	108	41.50
รวม	260	100.00
สาขาวิชาที่ประสงค์จะเรียนในระดับ ปวส.		
1. สาขาวิชาการบัญชี	89	34.20
2. สาขาวิชาการตลาด	93	35.80
3. สาขาวิชาการเลขานุการ	20	7.70
4. สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ	40	15.40
5 สาขาวิชาการจัดการธุรกิจค้าปลีก (ระบบทวิภาคี)	18	6.90
รวม	260	100.00

จากตาราง 2 แสดงว่า นักเรียนที่ตอบแบบสอบถาม 260 คน ส่วนใหญ่เป็นนักเรียนหญิง (90.40%) เรียนในกลุ่มวิชาการบัญชี (36.50%) มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 2.51 - 3.00 (52.70%) ผู้ปกครองมีอาชีพรับจ้าง (41.50 %) มีความประสงค์จะศึกษาต่อในสาขาวิชาการตลาด (35.80%)

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ความต้องการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ของ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) วิทยาลัยพณิชยการบางนา ด้านเหตุผลส่วนตัว ด้านการสนับสนุนของผู้อื่น ด้านการประกอบอาชีพและด้านการเรียนเพื่อรู้ ดังแสดงไว้ในตาราง 3-7

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความต้องการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ของนักเรียน โดยรวมและรายด้าน

ความต้องการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)	$\bar{X}$	S	ระดับความต้องการ
ด้านเหตุผลส่วนตัว	3.38	.38	มาก
ด้านการสนับสนุนของผู้อื่น	3.41	.43	มาก
ด้านการประกอบอาชีพ	3.33	.36	มาก
ด้านการเรียนเพื่อรู้	3.38	.46	มาก
รวม	3.38	.30	มาก

จากตาราง 3 แสดงว่านักเรียนมีความต้องการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) วิทยาลัยพณิชยการบางนา โดยรวมและรายด้าน มีความต้องการอยู่ในระดับมาก

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความต้องการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ
ชั้นสูง (ปวส.) ของนักเรียน ด้านเหตุผลส่วนตัว โดยรวมและรายข้อ

ความต้องการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)	$\bar{X}$	S	ระดับความต้องการ
ด้านเหตุผลส่วนตัว			
1. เป็นวิชาชีพที่น่าสนใจ	3.33	.63	มาก
2. เป็นวิชาชีพที่เหมาะสมกับความรู้ความสามารถของตน	3.52	.62	มากที่สุด
3. สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาชีพนี้โดยตรง	3.29	.62	มาก
4. ต้องการมีความรู้ความสามารถในวิชาชีพเพิ่มขึ้น	3.40	.69	มาก
5. มีประสบการณ์และความรู้ที่ตรงกับสาขาวิชาชีพที่เปิดสอน	3.48	.64	มาก
6. มีความถนัดในสาขาวิชาชีพนี้โดยเฉพาะ	3.67	.50	มากที่สุด
7. มีบุคลิกภาพและลักษณะนิสัยเหมาะสมกับวิชาชีพนี้	3.28	.63	มาก
8. ต้องการมีความรู้และทักษะในการเรียนสาขาวิชานี้เพื่อนำไปใช้ในการประกอบอาชีพ	3.30	.61	มาก
9. มีความรู้สึกภาคภูมิใจที่ได้เข้าศึกษาในสถาบันแห่งนี้	3.42	.59	มาก
10. มีความชื่นชมผู้ที่สำเร็จจากสถาบันแห่งนี้	3.36	.60	มาก
11. เพื่อเพิ่มวุฒิทางการศึกษา	3.25	.58	มาก
12. ต้องการศึกษาต่อเพราะยังหางานทำไม่ได้	3.34	.61	มาก
รวม	3.38	.38	มาก

จากตาราง 4 แสดงว่านักเรียนมีความต้องการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) วิทยาลัยพณิชยการบางนา ด้านเหตุผลส่วนตัว โดยรวมอยู่ในระดับมาก แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าเป็นวิชาชีพที่เหมาะสมกับความรู้ความสามารถของตน และมีความถนัดในสาขาวิชาชีพนี้ โดยเฉพาะ มีความต้องการอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนความต้องการข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับมาก

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความต้องการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ
ชั้นสูง (ปวส.) ของนักเรียน ด้านการสนับสนุนของผู้อื่น โดยรวมและรายข้อ

ความต้องการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ด้านการสนับสนุนของผู้อื่น	$\bar{X}$	S	ระดับความต้องการ
1. ต้องการศึกษาต่อเพราะบิดามารดา หรือผู้ปกครองสนับสนุน	3.50	.62	มาก
2. ต้องการศึกษาต่อเพราะได้รับการสนับสนุนจากญาติ พี่น้อง	3.43	.70	มาก
3. ต้องการศึกษาต่อเพราะได้รับการแนะนำจากเพื่อนให้มาเรียน	3.38	.56	มาก
4. ต้องการศึกษาต่อเพราะรุ่นพี่ที่กำลังศึกษาอยู่ หรือจบการ ศึกษาจากสถาบันแห่งนี้ให้คำปรึกษาและแนะแนวทาง	3.37	.61	มาก
5. ต้องการศึกษาต่อเพราะอาจารย์ที่ปรึกษาแนะนำ	3.33	.63	มาก
6. ต้องการศึกษาต่อเพราะอาจารย์แนะแนว แนะแนวทางให้เรียน	3.55	.56	มากที่สุด
7. ต้องการศึกษาต่อตามแบบผู้ที่ประสบความสำเร็จมีชื่อเสียงได้ รับยกย่อง	3.31	.60	มาก
รวม	3.41	.43	มาก

จากตาราง 5 แสดงว่านักเรียนมีความต้องการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) วิทยาลัยพณิชยการบางนา ด้านการสนับสนุนของผู้อื่น โดยรวมอยู่ในระดับมาก แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าต้องการศึกษาต่อเพราะอาจารย์แนะแนว แนะแนวทางให้เรียน มีความต้องการอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนความต้องการข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับมาก

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความต้องการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ
ชั้นสูง (ปวส.) ของนักเรียน ด้านการประกอบอาชีพ โดยรวมและรายข้อ

ความต้องการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)	$\bar{X}$	S	ระดับความต้องการ
ด้านการประกอบอาชีพ			
1. เพื่อสามารถประกอบอาชีพแข่งขันกับผู้อื่นได้	3.45	.62	มาก
2. เพื่อความก้าวหน้าและความมั่นคงในวิชาชีพ	3.02	.78	มาก
3. เพื่อเป็นวิชาชีพที่สามารถเลี้ยงตัวเองได้	3.36	.63	มาก
4. เพื่อโอกาสในการเลื่อนตำแหน่งในหน้าที่การงาน	3.18	.64	มาก
5. เพื่อช่วยให้หางานทำได้ง่ายขึ้น	3.29	.66	มาก
6. เพื่อนำไปประกอบอาชีพอิสระหรือเป็นเจ้าของกิจการ	3.40	.58	มาก
7. ต้องการมีอาชีพที่มีเกียรติ	3.53	.56	มากที่สุด
8. ต้องการมีรายได้สูงขึ้น	3.40	.56	มาก
9. ต้องการมีโอกาสเลือกงานที่เหมาะสม	3.25	.60	มาก
10. เพื่อนำความรู้ไปพัฒนาอาชีพของครอบครัวตนที่มีอยู่ให้ดีขึ้น	3.38	.59	มาก
รวม	3.33	.36	มาก

จากตาราง 6 แสดงว่านักเรียนมีความต้องการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) วิทยาลัยพณิชยการบางนา ด้านการประกอบอาชีพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าต้องการมีอาชีพที่มีเกียรติ มีความต้องการอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนความต้องการข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับมาก

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความต้องการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ
ชั้นสูง (ปวส.) ของนักเรียน ด้านการเรียนเพื่อรู้ โดยรวมและรายข้อ

ความต้องการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)	$\bar{X}$	S	ระดับความต้องการ
ด้านการเรียนเพื่อรู้			
1. มีความสนใจใฝ่รู้ทางวิชาการ	3.35	.64	มาก
2. เพื่อเป็นการยกระดับความรู้ความสามารถของตนด้วยการเรียน	3.48	.57	มาก
3. เพื่อเป็นพื้นฐานในการเรียนในระดับที่สูงขึ้นต่อไป	3.25	.68	มาก
4. เพื่อนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน	3.52	.59	มากที่สุด
5. ต้องการรู้ลักษณะของวิชาที่จะเข้าศึกษาต่อ	3.27	.67	มาก
6. ต้องการได้รับความรู้ใหม่ ๆ เพิ่มขึ้น	3.27	.55	มาก
7. มีความสุขใจที่ได้เรียนต่อ	3.43	.59	มาก
8. มองเห็นคุณค่าของวิชาที่เรียน	3.47	.59	มาก
รวม	3.38	.46	มาก

จากตาราง 7 แสดงว่านักเรียนมีความต้องการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) วิทยาลัยพณิชยการบางนา ด้านการเรียนเพื่อรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าเพื่อนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน มีความต้องการอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนความต้องการข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับมาก

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบความต้องการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) วิทยาลัยพณิชยการบางนา ด้านเหตุผลส่วนตัว ด้านการสนับสนุนของผู้อื่น ด้านการประกอบอาชีพและด้านการเรียนเพื่อรู้ จำแนกตามตัวแปร เพศ ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อาชีพของผู้ปกครอง กลุ่มวิชา และสาขาวิชาที่ประสงค์จะเรียนในระดับ ปวส. ดังแสดงในตารางที่ 8-14

ตาราง 8 ผลการเปรียบเทียบความต้องการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ของนักเรียน โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามเพศ

ความต้องการศึกษาต่อ	ชาย (N = 25)			หญิง (N = 235)			t	p
	$\bar{X}$	S	ระดับ	$\bar{X}$	S	ระดับ		
1. ด้านเหตุผลส่วนตัว	3.43	.39	มาก	3.38	.38	มาก	.67	.50
2. ด้านการสนับสนุนของผู้อื่น	3.38	.42	มาก	3.41	.43	มาก	-.34	.74
3. ด้านการประกอบอาชีพ	3.32	.32	มาก	3.33	.37	มาก	-.14	.89
4. ด้านการเรียนเพื่อรู้	3.43	.47	มาก	3.38	.46	มาก	.56	.57
รวม	3.39	.24	มาก	3.37	.30	มาก	.27	.79

จากตาราง 8 แสดงว่านักเรียนเพศชายและเพศหญิง มีความต้องการศึกษาต่อในระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) วิทยาลัยพณิชยการบางนา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 9 ผลการเปรียบเทียบความต้องการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ของนักเรียน โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามกลุ่มวิชา เป็นรายด้าน

ความต้องการศึกษาต่อ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
ด้านเหตุผลส่วนตัว	ระหว่างกลุ่ม	4	1.09	.27	1.89	.11
	ภายในกลุ่ม	255	36.74	.14		
	รวม	259	37.83			
ด้านการสนับสนุนของผู้อื่น	ระหว่างกลุ่ม	4	.44	.11	.59	.67
	ภายในกลุ่ม	255	47.74	.19		
	รวม	259	48.18			
ด้านการประกอบอาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	4	1.23	.31	2.37*	.05
	ภายในกลุ่ม	255	33.01	.13		
	รวม	259	34.24			
ด้านการเรียนเพื่อรู้	ระหว่างกลุ่ม	4	.86	.22	1.00	.41
	ภายในกลุ่ม	255	54.56	.21		
	รวม	259	55.42			
รวมทั้ง 4 ด้าน	ระหว่างกลุ่ม	4	.45	.11	1.29	.28
	ภายในกลุ่ม	255	22.18	.08		
	รวม	259	22.63			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 9 แสดงว่านักเรียนที่เรียนกลุ่มวิชาต่างกัน มีความต้องการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) วิทยาลัยพณิชยการบางนา โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการประกอบอาชีพ นักเรียนมีความต้องการศึกษาต่อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 10 ทดสอบความแตกต่างระหว่างความต้องการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) วิทยาลัยพณิชยการบางนา ด้านการประกอบอาชีพ จำแนกตามกลุ่มวิชา เป็นรายคู่

ด้านการประกอบอาชีพ	$\bar{X}$	การบัญชี	การขาย	การเลขานุการ	คอมพิวเตอร์	ธุรกิจค้าปลีก
		3.26	3.29	3.41	3.41	3.44
การบัญชี	3.26		.03	.15	.15	.18*
การขาย	3.29			.12	.12	.15
การเลขานุการ	3.41				.00	.03
คอมพิวเตอร์	3.41					.03
ธุรกิจค้าปลีก	3.44					

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 10 แสดงว่านักเรียนที่เรียนกลุ่มวิชาธุรกิจค้าปลีก มีความต้องการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) วิทยาลัยพณิชยการบางนา มากกว่านักเรียนที่เรียนกลุ่มวิชาการบัญชี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 11 ผลการเปรียบเทียบความต้องการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ของนักเรียน โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นรายด้าน

ความต้องการศึกษาต่อ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
ด้านเหตุผลส่วนตัว	ระหว่างกลุ่ม	2	.12	.06	.42	.66
	ภายในกลุ่ม	257	37.71	.15		
	รวม	259	37.83			
ด้านการสนับสนุนของผู้อื่น	ระหว่างกลุ่ม	2	1.04	.52	2.84*	.05
	ภายในกลุ่ม	257	47.14	.18		
	รวม	259	48.18			
ด้านการประกอบอาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	2	.59	.30	2.26	.11
	ภายในกลุ่ม	257	33.65	.13		
	รวม	259	34.24			
ด้านการเรียนเพื่อรู้	ระหว่างกลุ่ม	2	.18	.05	.27	.76
	ภายในกลุ่ม	257	55.30	.22		
	รวม	259	55.42			
รวมทั้ง 4 ด้าน	ระหว่างกลุ่ม	2	.24	.12	1.38	.25
	ภายในกลุ่ม	257	22.39	.08		
	รวม	259	22.63			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 11 แสดงว่านักเรียนที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีความต้องการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) วิทยาลัยพณิชยการบางนา โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการสนับสนุนของผู้อื่น นักเรียนมีความต้องการศึกษาต่อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 12 ทดสอบความแตกต่างระหว่างความต้องการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) วิทยาลัยพณิชยการบางนา ด้านการสนับสนุนของผู้อื่น จำแนกตามระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นรายคู่

ด้านการสนับสนุนของผู้อื่น	$\bar{X}$	ต่ำกว่า 2.50	2.51-3.00	3.01-4.00
		3.23	3.40	3.46
ต่ำกว่า 2.50	3.23		-.17	-.23
2.51-3.00	3.40			-.06*
3.01-4.00	3.46			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 12 แสดงว่านักเรียนที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 3.01-4.00 มีความต้องการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) วิทยาลัยพณิชยการบางนา มากกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 2.51-3.00 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 ส่วนคู่อื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 13 ผลการเปรียบเทียบความต้องการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ของนักเรียน โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง เป็นรายด้าน

ความต้องการศึกษาต่อ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
ด้านเหตุผลส่วนตัว	ระหว่างกลุ่ม	3	.06	.02	.15	.93
	ภายในกลุ่ม	256	37.76	.15		
	รวม	259	37.83			
ด้านการสนับสนุนของผู้อื่น	ระหว่างกลุ่ม	3	.38	.13	.68	.57
	ภายในกลุ่ม	256	47.80	.19		
	รวม	259	48.18			
ด้านการประกอบอาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	3	.15	.04	.37	.78
	ภายในกลุ่ม	256	34.09	.13		
	รวม	259	34.24			
ด้านการเรียนเพื่อรู้	ระหว่างกลุ่ม	3	.86	.29	1.34	.26
	ภายในกลุ่ม	256	54.56	.21		
	รวม	259	55.42			
รวมทั้ง 4 ด้าน	ระหว่างกลุ่ม	3	.15	.04	.56	.64
	ภายในกลุ่ม	256	22.48	.08		
	รวม	259	22.63			

จากตาราง 13 แสดงว่านักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพต่างกัน มีความต้องการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) วิทยาลัยพณิชยการบางนา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 14 ผลการเปรียบเทียบความต้องการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ของนักเรียน โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามสาขาวิชาที่ประสงค์จะเรียนในระดับ ปวส. เป็นรายด้าน

ความต้องการศึกษาต่อ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
ด้านเหตุผลส่วนตัว	ระหว่างกลุ่ม	4	.71	.18	1.22	.30
	ภายในกลุ่ม	255	37.12	.15		
	รวม	259	37.83			
ด้านสนับสนุนของผู้อื่น	ระหว่างกลุ่ม	4	.77	.19	1.04	.39
	ภายในกลุ่ม	255	47.41	.19		
	รวม	259	48.18			
ด้านประกอบอาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	4	.73	.18	1.38	.24
	ภายในกลุ่ม	255	33.51	.13		
	รวม	259	34.24			
ด้านเรียนเพื่อรู้	ระหว่างกลุ่ม	4	.64	.16	.75	.56
	ภายในกลุ่ม	255	54.77	.22		
	รวม	259	55.42			
รวมทั้ง 4 ด้าน	ระหว่างกลุ่ม	4	.15	.03	.43	.79
	ภายในกลุ่ม	255	22.48	.08		
	รวม	259	22.63			

จากตาราง 14 แสดงว่านักเรียนที่มีความประสงค์จะเรียนสาขาวิชาในระดับ ปวส. แตกต่างกัน มีความต้องการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) วิทยาลัยพณิชยการบางนา โดยรวม และรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

บทที่ 5

สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความต้องการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) วิทยาลัยพณิชยการบางนา ด้านเหตุผลส่วนตัว ด้านการสนับสนุนของผู้อื่น ด้านการประกอบอาชีพ และด้านการเรียนเพื่อรู้ เพื่อนำข้อมูลไปเป็นแนวทางในการจัดการแนะแนวการศึกษาต่อ และการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานประกอบการอันจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารและบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาของวิทยาลัยพณิชยการบางนา ซึ่งผู้วิจัยได้ลำดับขั้นตอนของการวิจัย ดังนี้

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาความต้องการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยพณิชยการบางนา รวม 4 ด้าน ได้แก่ ด้านเหตุผลส่วนตัว ด้านการสนับสนุนของผู้อื่น ด้านการประกอบอาชีพ และด้านการเรียนเพื่อรู้
2. เพื่อเปรียบเทียบความต้องการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยพณิชยการบางนา จำแนกตามตัวแปร เพศ สาขาวิชา ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อาชีพของผู้ปกครอง และสาขาวิชาที่ประสงค์จะเรียนในระดับ ปวส.

ความสำคัญของการวิจัย

เพื่อให้ทราบถึงความต้องการศึกษาต่อของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ อันจะเป็นประโยชน์ในการส่งเสริมและแก้ปัญหาทางการศึกษา เป็นข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาต่อของนักเรียนในการแนะแนวการศึกษาต่อ และเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน และสถานประกอบการอันจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหาร ครู อาจารย์ และบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา ของวิทยาลัยพณิชยการบางนา ในการวางแผนรับนักเรียนเข้าศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการศึกษาไว้ดังนี้

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าได้แก่ นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาพณิชยการ รวม 5 กลุ่มวิชา จำนวน 571 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ได้แก่ นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาพณิชยการ รวม 5 กลุ่มวิชา จำนวน 260 คน ที่ได้มาจากกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling)

สมมติฐานการวิจัย

1. นักเรียนที่มีเพศต่างกัน มีความต้องการศึกษาต่อโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
2. นักเรียนที่เรียนในสาขาวิชาต่างกัน มีความต้องการศึกษาต่อโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
3. นักเรียนที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีความต้องการศึกษาต่อโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
4. นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพต่างกัน มีความต้องการศึกษาต่อโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
5. นักเรียนที่มีความประสงค์จะเรียนระดับ ปวส. ในสาขาวิชาที่ต่างกัน มีความต้องการศึกษาต่อโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการศึกษาวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษากับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาพาณิชยการ รวม 5 กลุ่มวิชา คือ กลุ่มวิชาการบัญชี กลุ่มวิชาการขาย กลุ่มวิชาการเลขานุการ กลุ่มวิชาคอมพิวเตอร์ และกลุ่มวิชาธุรกิจค้าปลีก (ระบบทวิภาคี) ภาคปกติ รอบเช้า ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 ของวิทยาลัยพาณิชยการบางนา สถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร 1 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 260 ฉบับ คิดเป็นร้อยละแปดสิบ และแบบสอบถามมีความสมบูรณ์ทุกฉบับ จากนั้นนำมาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยกระทำการประมวลผลข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC+ (Statistical Package for the Social Sciences/Personal Computer Plus) ซึ่งมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. วิเคราะห์สถานภาพของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม โดยการหาค่าร้อยละ
2. วิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความต้องการศึกษาต่อของนักเรียน โดยวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ (Mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. (Standard Deviation) และแปลความหมายของค่าเฉลี่ยดังนี้
 - 1.00 – 1.50 หมายถึง นักเรียนมีความต้องการศึกษาต่อน้อยที่สุด
 - 1.51 – 2.50 หมายถึง นักเรียนมีความต้องการศึกษาต่อน้อย
 - 2.51 – 3.50 หมายถึง นักเรียนมีความต้องการศึกษาต่อมาก
 - 3.51 – 4.00 หมายถึง นักเรียนมีความต้องการศึกษาต่อมากที่สุด
3. เปรียบเทียบความต้องการศึกษาต่อของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม โดยใช้การทดสอบค่า (t – test) และระหว่างกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่ม โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – way analysis of Variance)

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยขอสรุปผลการวิจัยดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของนักเรียน นักเรียนตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น 260 คน เป็นนักเรียนหญิง จำนวน 235 คน (ร้อยละ 90.40) และนักเรียนชาย จำนวน 25 คน (ร้อยละ 9.60) เป็นนักเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี 95 คน (ร้อยละ 36.50) กลุ่มวิชาการขาย 75 คน (ร้อยละ 28.90) กลุ่มวิชาการเลขานุการ 25 คน (ร้อยละ 9.60) กลุ่มวิชาคอมพิวเตอร์ 40 คน (ร้อยละ 15.40) กลุ่มวิชาธุรกิจค้าปลีก (ระบบทวิภาคี) 25 คน (ร้อยละ 9.60) เป็นนักเรียนที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสะสมต่ำกว่า 2.50 จำนวน 22 คน (ร้อยละ 8.50) ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสะสม 2.51 - 3.00 จำนวน 137 คน (ร้อยละ 52.70) ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสะสม 3.01 - 4.00 จำนวน 101 คน (ร้อยละ 38.80) เป็นนักเรียนที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน 91 คน (ร้อยละ 35.00) อาชีพพนักงานบริษัทเอกชน จำนวน 38 คน (ร้อยละ 14.60) ประกอบอาชีพส่วนตัว จำนวน 23 คน (ร้อยละ 8.90) ประกอบอาชีพรับจ้าง จำนวน 108 คน (ร้อยละ 41.50) เป็นสาขาวิชาที่ประสงค์จะเรียนในระดับ ปวส. สาขาวิชาการบัญชี จำนวน 89 คน (ร้อยละ 34.20) สาขาวิชาการตลาด จำนวน 93 คน (ร้อยละ 35.80) สาขาวิชาการเลขานุการ จำนวน 20 คน (ร้อยละ 7.70) สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ จำนวน 40 คน (ร้อยละ 15.40) สาขาวิชาการจัดการธุรกิจค้าปลีก (ระบบทวิภาคี) จำนวน 18 คน (ร้อยละ 6.90)

2. ผลการวิเคราะห์ความต้องการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) วิทยาลัยพณิชยการบางนา ด้านเหตุผลส่วนตัว ด้านการสนับสนุนของผู้อื่น ด้านการประกอบอาชีพ และด้านการเรียนเพื่อรู้ ปรากฏว่านักเรียนมีความต้องการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

2.1 ด้านเหตุผลส่วนตัว นักเรียนมีความต้องการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่านักเรียนมีความต้องการศึกษาต่ออยู่ในระดับมากทุกข้อ ยกเว้นเป็นวิชาชีพที่เหมาะสมกับความรู้ความสามารถของตน และมีความถนัดในสาขาวิชาชีพนี้โดยเฉพาะ นักเรียนมีความต้องการอยู่ในระดับมากที่สุด

2.2 ด้านการสนับสนุนของผู้อื่น นักเรียนมีความต้องการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่านักเรียนมีความต้องการศึกษาต่ออยู่ในระดับมากทุกข้อ ยกเว้นนักเรียนต้องการศึกษาต่อเพราะอาจารย์แนะแนะแนวทางให้เรียน นักเรียนมีความต้องการอยู่ในระดับมากที่สุด

2.3 ด้านการประกอบอาชีพ นักเรียนมีความต้องการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่านักเรียนมีความต้องการศึกษาต่ออยู่ในระดับมากทุกข้อ ยกเว้นนักเรียนต้องการมีอาชีพที่มีเกียรติ นักเรียนมีความต้องการอยู่ในระดับมากที่สุด

2.4 ด้านการเรียนเพื่อรู้ นักเรียนมีความต้องการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่านักเรียนมีความต้องการศึกษาต่ออยู่ในระดับมากทุกข้อ ยกเว้นเพื่อนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน นักเรียนมีความต้องการอยู่ในระดับมากที่สุด

3. เปรียบเทียบความต้องการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) วิทยาลัยพณิชยการบางนา ด้านเหตุผลส่วนตัว ด้านการสนับสนุนของผู้อื่น ด้านการประกอบอาชีพ และด้านการเรียนเพื่อรู้ จำแนกตามตัวแปร เพศ สาขาวิชา ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อาชีพของผู้ปกครอง และสาขาวิชาที่ประสงค์จะเรียนในระดับ ปวส. ปรากฏผลดังนี้

3.1 นักเรียนเพศชายและเพศหญิง มีความต้องการศึกษาต่อในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) วิทยาลัยพณิชยการบางนา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.2 นักเรียนที่เรียนกลุ่มวิชาต่างกัน มีความต้องการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) วิทยาลัยพณิชยการบางนา โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการประกอบอาชีพ นักเรียนมีความต้องการศึกษาต่อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการทดสอบเป็นรายคู่พบว่า นักเรียนที่เรียนกลุ่มวิชาธุรกิจค้าปลีก มีความต้องการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) วิทยาลัยพณิชยการบางนา มากกว่านักเรียนที่เรียนกลุ่มวิชาการบัญชี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.3 นักเรียนที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีความต้องการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) วิทยาลัยพณิชยการบางนา โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการสนับสนุนของผู้อื่น นักเรียนมีความต้องการศึกษาต่อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ผลการทดสอบเป็นรายคู่พบว่า นักเรียนที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 3.01-4.00 มีความต้องการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) วิทยาลัยพณิชยการบางนา มากกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 2.51-3.00 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 ส่วนคู่อื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.4 นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพต่างกัน มีความต้องการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) วิทยาลัยพณิชยการบางนา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.5 นักเรียนที่มีความประสงค์จะเรียนสาขาวิชาในระดับ ปวส. แตกต่างกัน มีความต้องการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) วิทยาลัยพณิชยการบางนา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผล

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) วิทยาลัยพณิชยการบางนา สามารถอภิปรายผลได้ดังต่อไปนี้

1.1 ด้านเหตุผลส่วนตัว นักเรียนมีความต้องการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักเรียนมีความต้องการศึกษาต่ออยู่ในระดับมากทุกข้อ ยกเว้นเป็นวิชาชีพที่เหมาะสมกับความรู้ความสามารถของตน และมีความถนัดใน

สาขาวิชาชีพนี้โดยเฉพาะ นักเรียนมีความต้องการศึกษาต่ออยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะในด้านเหตุผลส่วนตัว การศึกษาต่อในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ของวิทยาลัยพณิชยการบางนา มีสาขาวิชาให้เลือกศึกษาต่อหลากหลายตามความต้องการของนักเรียน นอกจากนี้ การศึกษาต่อในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) นั้นวิชาชีพส่วนใหญ่เป็นวิชาชีพที่อยู่ในความสนใจของนักเรียน นักเรียนที่สำเร็จในสาขาวิชาชีพนี้โดยตรง ต้องการมีความรู้ความสามารถในวิชาชีพเพิ่มขึ้น มีประสบการณ์และความรู้ความสามารถในวิชาชีพที่เปิดสอน มีบุคลิกภาพและลักษณะนิสัยเหมาะสมกับวิชาชีพนี้ ต้องการมีความรู้และทักษะในสาขาวิชาชีพนี้เพื่อนำไปใช้ในการประกอบอาชีพ มีความรู้สึกภูมิใจที่ได้เข้าศึกษาต่อในสถานศึกษาแห่งนี้ มีความชื่นชมผู้ที่สำเร็จจากสถานศึกษาแห่งนี้ เพื่อเพิ่มวุฒิทางการศึกษา และต้องการศึกษาต่อเพราะยังหางานทำไม่ได้ ส่วนนักเรียนมีความต้องการศึกษาต่อมากที่สุดในด้านเหตุผลส่วนตัว คือวิชาชีพนี้เป็นวิชาชีพที่มีความเหมาะสมกับความรู้ความสามารถของตนเองและมีความถนัดในสาขาวิชาชีพนี้โดยเฉพาะ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จรูญ เกตุทับทิม (2538 : 32) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความต้องการศึกษาต่อสายวิชาชีพของนักเรียน นักศึกษา ในจังหวัดนครสวรรค์ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 มีความต้องการศึกษาต่ออยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประยูร มัยโสภา (2539 : 93 - 94) ได้ศึกษาความต้องการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในจังหวัดชุมพร พบว่านักเรียนมีความต้องการศึกษาต่ออยู่ในระดับมาก และนักเรียนส่วนใหญ่มากกว่าครึ่งหนึ่งต้องการศึกษาต่อในสายอาชีพ และวิชาชีพที่นักเรียนชอบเรียนมากที่สุด คือวิชาพาณิชยกรรม ซึ่งเหตุผลส่วนตัวของนักเรียนในการศึกษาต่อคือ นักเรียนตัดสินใจเลือกศึกษาต่อด้วยตนเองเป็นเหตุผลแรก ในการศึกษาต่อของนักเรียนนั้นย่อมเกิดขึ้นจากความต้องการส่วนตัวของผู้เรียนเป็นสำคัญดังที่ พจน์ สะเพียรชัย (2526 : 8) ได้กล่าวถึงการศึกษาในระดับต่าง ๆ โดยเฉพาะในระดับอุดมศึกษาว่านับวันจะมีแนวโน้มสูงขึ้นตามลำดับ ส่วนหนึ่งเนื่องมาจากความต้องการของผู้เรียนซึ่งเป็นเหตุผลส่วนบุคคล นอกจากนี้ สุวิมล ดีลัน (2521 : 45) ได้ทำการวิจัยองค์ประกอบที่เป็นแรงจูงใจในการเลือกแผนการเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในสังกัดโรงเรียนรัฐบาล จังหวัดอุบลราชธานี พบว่าองค์ประกอบที่มีแรงจูงใจในด้านเหตุผลส่วนตัว มีอิทธิพลมากที่สุดในการเลือกแผนการเรียนของนักเรียน

1.2 ด้านการสนับสนุนของผู้อื่น นักเรียนมีความต้องการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักเรียนมีความต้องการอยู่ในระดับมากทุกข้อ ยกเว้นนักเรียนต้องการศึกษาต่อเพราะอาจารย์แนะแนะแนวทางให้เรียน นักเรียนมีความต้องการอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากบิดา มารดา หรือผู้ปกครองสนับสนุนให้นักเรียนศึกษาต่อ ได้รับการสนับสนุนจากญาติ พี่น้อง ได้รับการแนะนำจากเพื่อนให้มาเรียน รุ่นพี่ที่กำลังศึกษาอยู่ หรือจบการศึกษาจากสถานศึกษาแห่งนี้ให้คำปรึกษาและแนะแนวทาง อาจารย์ที่ปรึกษาแนะนำ และผู้ที่ประสบความสำเร็จมีชื่อเสียงได้รับการยกย่อง เป็นผู้แนะนำให้มาเรียน ศึกษาต่อ ซึ่งสิ่งที่กล่าวมานี้มีส่วนสนับสนุนให้นักเรียนมีความต้องการศึกษาต่อทั้งสิ้น ในการศึกษาต่อของนักเรียนนอกจากเหตุผลส่วนตัวของนักเรียนเองแล้วยังมีบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องให้การสนับสนุน ดังที่ อัมพร วิจิตรพันธ์ (2520 : 45) กล่าวว่าบิดา มารดา ส่งเสริมอุดหนุนและให้กำลังใจ ประกอบกับลูกเรียนเก่งจึงจูงใจให้เด็กอยากเรียนสูง ๆ ซึ่งเช่นเดียวกับ สุวิมล ดีลัน ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับองค์ประกอบในการเลือกแผนการ

เรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดโรงเรียนรัฐบาล ผลการวิจัยสรุปว่า องค์ประกอบทางด้านบุคคลมีอิทธิพลต่อการเลือกแผนการเรียนมากที่สุด ได้แก่ บิดา มารดา ผู้มีอุปการะคุณด้านการเงิน อุดหนุนให้เรียนต่อจนสำเร็จการศึกษาขั้นสูงเท่าที่ต้องการได้ รองลงมา ได้แก่ อาจารย์แนะแนว พี่ น้อง ญาติ ตามลำดับ และ เสริมศิริ อัมพพิพันธ์ (2531 : 1580) ศึกษาเกี่ยวกับเรื่องเป้าประสงค์ของนักศึกษาปริญญาตรี คณะมนุษยศาสตร์ วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา พบว่าบุคคลที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดเป้าประสงค์แห่งชีวิต คือ บิดา มารดา ผู้ปกครอง ครู อาจารย์ เพื่อนและคนรัก ตามลำดับ

1.3 ด้านการประกอบอาชีพ นักเรียนมีความต้องการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่านักเรียนมีความต้องการศึกษาต่ออยู่ในระดับมากทุกข้อ ยกเว้นนักเรียนต้องการมีอาชีพที่มีเกียรติ นักเรียนมีความต้องการอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ เนื่องจากความต้องการศึกษาต่อของนักเรียนนั้น เพื่อให้สามารถประกอบอาชีพแข่งขันกับผู้อื่นได้ มีความก้าวหน้าและมั่นคงในวิชาชีพ สามารถเลี้ยงตัวเองได้ มีโอกาสในการเลื่อนตำแหน่งหน้าที่การงาน ช่วยให้หางานทำได้ง่ายขึ้น สามารถนำไปประกอบอาชีพอิสระหรือเป็นเจ้าของกิจการ มีรายได้สูงขึ้น มีโอกาสเลือกงานที่เหมาะสม และนำความรู้ไปพัฒนาอาชีพของครอบครัวให้ดีขึ้น อีกทั้งต้องการมีอาชีพที่มีเกียรติ ซึ่งเป็นความต้องการสูงสุดของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในด้านการประกอบอาชีพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวิมล ไชยเพชร (2536 : 79) ทำการวิจัยเรื่องแรงจูงใจในการเข้าเรียนสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ ในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ประเภทศึกษานอกระบบ พบว่าความต้องการความก้าวหน้าในอาชีพเป็นสิ่งสำคัญที่สุด ในขณะเดียวกัน อัมพร วิจิตรพันธ์ ได้กล่าวถึงเหตุที่เกิดความต้องการรับการศึกษาเนื่องจากเพื่อการประกอบอาชีพ เป็นจุดประสงค์สำคัญของการศึกษา โดยคิดว่าวิชาที่เรียนจะทำให้มีงานทำตามที่ตนเรียน เพื่อมีอาชีพที่ดีและมีรายได้ที่สูง มีเกียรติเป็นที่นับหน้าถือตาในสังคม นอกจากนี้ ประยูร มัยโกดา (2539 : 93 - 94) ได้สำรวจความต้องการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ ในจังหวัดชุมพร พบว่าในความต้องการศึกษานั้นนักเรียนส่วนใหญ่มากกว่าครึ่งหนึ่งต้องการศึกษาต่อในสายอาชีพ และวิชาชีพที่นักเรียนชอบเรียนมากที่สุด คือวิชาพาณิชยกรรม สำหรับเหตุผลส่วนตัวของการศึกษาต่อนักเรียนตัดสินใจเลือกศึกษาต่อด้วยตนเองเป็นเหตุผลแรก เหตุผลรองลงมาคือบิดามารดา เป็นผู้แนะนำให้เรียน เหตุผลทางด้านการเงิน นักเรียนทราบว่าเมื่อสำเร็จการศึกษาสายอาชีพจะหางานทำได้ง่ายและรายได้ดี เหตุผลด้านความถนัด ความสนใจ นักเรียนต้องการหารายได้เพื่อสร้างฐานะการเงินของครอบครัวให้ดีกว่าเดิม เหตุผลด้านเกียรติยศชื่อเสียง นักเรียนต้องการประกอบอาชีพอิสระโดยใช้ความสามารถพิเศษและเหตุผลด้านลักษณะของงานและความก้าวหน้า นักเรียนต้องการประกอบอาชีพส่วนตัว และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมชัย เจนจตุรงค์ (2542 : 64) ได้ศึกษาแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงของนักศึกษาในวิทยาลัยพณิชยการบางนา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร พบว่า แรงจูงใจในการศึกษาต่อด้านการประกอบอาชีพอยู่ในระดับมากเช่นกัน และพนิดา ไพโรจน์เพชรายุทธ (2545 : 76) ได้ศึกษาแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงของนักศึกษาโรงเรียนพณิชยการเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี พบว่า แรงจูงใจด้านการประกอบอาชีพอยู่ในระดับมากเช่นกัน

1.4 ด้านการเรียนรู้ นักเรียนมีความต้องการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่านักเรียนมีความต้องการศึกษาต่ออยู่ในระดับมากทุกข้อ ยกเว้นเพื่อนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน นักเรียนมีความต้องการอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ เนื่องจากนักเรียนมีความสนใจใฝ่รู้ทางวิชาการ ต้องการยกระดับความรู้ความสามารถของตนด้วยการเรียน เรียนรู้เพื่อเป็นพื้นฐานในการเรียนในระดับสูง รู้ลักษณะของวิชาที่จะเข้าศึกษาต่อ ได้รับความรู้ใหม่ ๆ เพิ่มขึ้น มีความสุขที่ได้เรียนและมองเห็นคุณค่าของวิชาที่เรียน และเพื่อนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน ซึ่งเป็นความต้องการสูงสุดของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในด้านการเรียนรู้ เพราะการศึกษาเป็นการแสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาความรู้ของตนและทำให้สามารถใช้ชีวิตอยู่ได้ในสังคม เพราะในการศึกษาหรือการมีความรู้พื้นฐานได้แก่ การอ่านออกเขียนได้ การคิดเป็น การเข้าใจในหลักการต่าง ๆ สามารถนำความรู้ที่มีอยู่ไปใช้ประโยชน์ในด้านต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันดังที่ สมชัย เจนจตุรงค์ (2542 : 67) ได้ศึกษาแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ของนักศึกษาในวิทยาลัยพณิชยการ สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร พบว่าส่วนหนึ่งของการศึกษาคือการเรียนรู้ เช่นเดียวกับ อัมพร วิจิตรพันธ์ (2520 : 26) กล่าวว่าสาเหตุหนึ่งในการศึกษาเพื่อให้ได้ศึกษาถึงสิ่งที่ยังไม่รู้ให้รู้ และสามารถนำความรู้ไปใช้ได้ในชีวิตประจำวัน และฮูล (Houle. 1961 : 15 – 16) ได้ศึกษาแรงจูงใจในการเข้าเรียนของผู้ใหญ่ในสหรัฐอเมริกาพบว่า ผู้ใหญ่เข้ามาเรียนด้วยแรงจูงใจที่ต่างกัน โดยแบ่งเป็น 3 ประเภทคือ 1. มาเรียนอย่างมีเป้าหมาย (Goal Oriented) หมายถึงมาเรียนเพราะต้องการเพิ่มพูนความรู้และทักษะด้านวิชาชีพ 2. มาเรียนเพื่อต้องการเข้าร่วมกิจกรรม (Activity Oriented) หมายถึงมาเรียนเพราะชอบบรรยากาศของการศึกษา ชอบเข้าสังคม ต้องมีการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น หรือต้องการมีเพื่อน หรือเพื่อขจัดความเหงา 3. มาเรียนเพราะต้องการที่จะรู้หรือเพื่อหาความรู้ (Learning Oriented) หมายถึงมาเรียนเพราะมีใจรักเรียน ต้องการใช้ความสามารถในการเรียนที่มีอยู่ให้มาก

2. ผลการเปรียบเทียบความต้องการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) วิทยาลัยพณิชยการบางนา โดยจำแนกตามเพศ สาขาวิชา ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อาชีพของผู้ปกครอง และสาขาวิชาที่ประสงค์จะเรียนในระดับ ปวส.

2.1 นักเรียนเพศชายและเพศหญิง มีความต้องการศึกษาต่อในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) วิทยาลัยพณิชยการบางนา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะสภาพสังคมปัจจุบันให้ความสำคัญต่อการศึกษา ความเสมอภาคทางการศึกษาที่เท่าเทียมกัน ไม่ว่าเพศชายหรือเพศหญิง ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) จึงมีความต้องการไม่แตกต่างกัน

2.2 นักเรียนที่เรียนกลุ่มวิชาต่างกัน มีความต้องการศึกษาต่อในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ รายด้านพบว่า ด้านการประกอบอาชีพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยพบว่า นักเรียนที่เรียนกลุ่มวิชาธุรกิจค้าปลีก (ระบบทวิภาคี) มีความต้องการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) มากกว่านักเรียนที่เรียนกลุ่มวิชาการบัญชี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะนักเรียนในกลุ่มวิชาธุรกิจค้าปลีก (ระบบทวิภาคี) เข้าศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โดยมีเงื่อนไข ข้อตกลงอันเป็นข้อผูกพันกันกับสถานศึกษา และสถานประกอบการในเรื่องของการเรียนในสถานศึกษาและการทำงานใน

สถานประกอบการไปด้วยกัน ในขณะที่เดียวกันนักเรียนก็จะได้รับสวัสดิการ และค่าตอบแทนจากสถานประกอบการ มีงานทำแน่นอนและมีโอกาสในการเลื่อนตำแหน่งหน้าที่ที่มีความก้าวหน้าในอาชีพการงาน นอกจากนี้ นักเรียนในระบบทวิภาคียังสามารถนำความรู้ความสามารถไปประกอบอาชีพอิสระหรือเป็นเจ้าของกิจการ มีเกียรติ มีรายได้สูง

2.3 นักเรียนที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน มีความต้องการศึกษาต่อในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะนักเรียนมีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่แตกต่างกันแต่ความต้องการศึกษาต่อในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ซึ่งประกอบด้วย ด้านเหตุผลส่วนตัว ด้านการสนับสนุนของผู้อื่น ด้านการประกอบอาชีพ ด้านการเรียนรู้ เป็นความต้องการของนักเรียนในลักษณะเดียวกัน จึงทำให้ความต้องการศึกษาต่อโดยรวมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการสนับสนุนของผู้อื่น นักเรียนมีความต้องการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 3.01 - 4.00 มีความต้องการศึกษาต่อมากกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 2.51 - 3.00 ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากนักเรียนที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีความมั่นใจ และความพร้อมที่จะศึกษาต่อ ประกอบกับเมื่อได้รับการสนับสนุนจากบิดา มารดา หรือผู้ปกครอง ญาติ พี่น้อง เพื่อน อาจารย์ หรือดูแบบอย่างจากผู้ประสบความสำเร็จแล้วยังช่วยให้มีความต้องการศึกษาต่อยิ่งขึ้น ดังที่ อัมพร วิจิตรพันธ์ (2520 : 45) กล่าวว่าในการศึกษาต่อของนักเรียนนั้น นอกจากตัวนักเรียนเองแล้วยังมีบุคคลอื่นที่ให้การสนับสนุนส่งเสริมให้นักเรียน เรียนต่อในระดับที่สูงขึ้น ได้แก่ บิดา มารดา และผู้ที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

2.4 นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพต่างกัน มีความต้องการศึกษาต่อในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะผู้ปกครองของนักเรียนที่ประกอบอาชีพ รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ พนักงานบริษัทเอกชน ประกอบอาชีพส่วนตัว รับจ้าง ส่วนใหญ่มีความต้องการให้นักเรียนในปกครองได้ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น อยู่แล้ว จะเป็นสาขาใดก็ได้โดยให้สิทธิและเสรีภาพแก่นักเรียนในการเลือกเรียนโดยมีจุดมุ่งหมายเดียวกันคือ เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วหางานทำได้ง่าย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เพ็ญศรี จินดาศักดิ์ (2535 : 82) พบว่า อาชีพของผู้ปกครองไม่มีความสัมพันธ์กับปัจจัยในการเลือกอาชีพ และงานวิจัยของ สว่างจิตร์ พัทธมณีปกรณ์ (2541 : 48) พบว่า อาชีพของบิดา มารดา ต่างกันเป็นเหตุจูงใจในการศึกษาต่อแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และสมชัย เจนจตุรงค์ (2542 : 64) พบว่า อาชีพของผู้ปกครองต่างกัน มีแรงจูงใจในการศึกษาต่อแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และทองวรรณ ศิริวรรณ (2543 : 62) พบว่า อาชีพของผู้ปกครองต่างกันมีแรงจูงใจในการเลือกแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.5 นักเรียนที่มีความประสงค์จะเรียนสาขาวิชาต่างกัน มีความต้องการศึกษาต่อในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะนักเรียนที่มีความประสงค์จะเรียน สาขาวิชาการบัญชี สาขาวิชาการตลาด สาขาวิชาการเลขานุการ สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ และสาขาวิชาการจัดการธุรกิจค้าปลีก (ระบบทวิภาคี) ส่วนใหญ่ต่างก็มีความสนใจ ความถนัด ที่จะศึกษาต่อในสาขาวิชาที่ตนเคยเรียนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) อยู่แล้วการศึกษาในสาขาวิชาเหล่านี้อยู่ในประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ซึ่งเป็นประเภทวิชาที่มีโอกาสศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นอย่างกว้างขวาง และสามารถประกอบอาชีพได้ในทุกสถานประกอบการ

ทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน จึงทำให้นักเรียนที่มีความประสงค์ที่จะเรียนในสาขาวิชาต่าง ๆ ของวิทยาลัยพณิชยการบางนา มีความต้องการศึกษาต่อไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

จากผลการศึกษาความต้องการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) วิทยาลัยพณิชยการบางนา สรุปได้ดังนี้

1. ด้านเหตุผลส่วนตัว ผู้วิจัยขอเสนอว่าวิทยาลัยควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ศึกษาในสาขาวิชาที่ตรงกับความสนใจ ความถนัด และความรู้ความสามารถที่ได้ศึกษามา เปิดสอนสาขาวิชาใหม่ ๆ ที่ทันสมัยและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและตลาดแรงงาน เพื่อเป็นการเพิ่มทางเลือกที่เหมาะสมกว่าให้แก่ผู้เรียน และยังเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองเต็มศักยภาพตามความต้องการ

2. ด้านการสนับสนุนของผู้อื่น ผู้วิจัยขอเสนอว่าวิทยาลัยควรจัดให้มีการแนะแนวการศึกษาและการประกอบอาชีพแก่นักเรียนอย่างจริงจังและต่อเนื่อง ผู้ที่ทำหน้าที่แนะแนวจะต้องมีความสามารถและประสบการณ์ มีแผนการแนะแนวทั้งเชิงรุกและเชิงรับเนื่องจากปัจจุบันเป็นยุคของการแข่งขันช่วงชิงโอกาส ให้อาจารย์ที่ปรึกษาเข้ามามีส่วนช่วยงานแนะแนวในการให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียนในทุกด้านอย่างใกล้ชิด เพื่อช่วยให้ผู้เรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการศึกษาวิชาชีพในระดับนี้และรู้จักตนเองยิ่งขึ้น

3. ด้านการประกอบอาชีพ ผู้วิจัยขอเสนอว่าวิทยาลัยควรปรับปรุงหลักสูตร เนื้อหาวิชาให้มีความยืดหยุ่นสอดคล้องกับความต้องการและความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีทางเลือกที่หลากหลายในการพัฒนาตนเองตามความต้องการโดยการเปิดสอนสาขาวิชาใหม่ เมื่อเรียนสำเร็จแล้วสามารถไปเป็นผู้ประกอบการได้ เนื่องจากปัจจุบันมีแนวโน้มว่าผู้เรียนต้องการเป็นผู้ประกอบการมากกว่าเป็นลูกจ้างหรือรับราชการ จัดการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะการฝึกปฏิบัติงานจริงในสถานประกอบการที่เหมาะสมกับกลุ่มวิชาที่เรียนเพื่อเป็นการสร้างเสริมประสบการณ์ตรงให้แก่ผู้เรียนได้เกิดความภาคภูมิใจในความรู้ความสามารถของตน มีโอกาสเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของสถานประกอบการนั้นและมีทัศนคติที่ดีต่องานอาชีพ อันจะเป็นรากฐานในการประกอบอาชีพต่อไป

4. ด้านการเรียนเพื่อรู้ ผู้วิจัยขอเสนอว่าวิทยาลัยควรส่งเสริมสนับสนุนให้ครูอาจารย์ได้พัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง ด้วยการศึกษาค้นคว้าความรู้ใหม่ ๆ มาพัฒนาการเรียนการสอน ต้องปรับปรุงวิธีสอนให้ผู้เรียนเกิดความอยากรู้อยากเรียน จัดตั้งบริษัทจำลองให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองเพื่อส่งเสริมการทำงานโดยใช้กระบวนการกลุ่ม ซึ่งประกอบด้วยการวางแผน ลงมือปฏิบัติ ประเมินผล และปรับปรุงการทำงาน จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม ระเบียบวินัย และสุนทรียภาพ เพื่อให้ผู้เรียนได้นำความรู้และประสบการณ์ไปใช้ในชีวิตประจำวันอย่างมีความสุขถึงพร้อมด้วยความรู้คู่คุณธรรม

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาความต้องการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในสถาบันการศึกษาอื่นที่จัดการเรียนการสอนวิชา พณิชยการและบริหารธุรกิจ ที่มีพื้นที่ใกล้เคียงกันทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้ทราบความต้องการ ศึกษาต่อของกลุ่มตัวอย่างเหล่านั้น
2. ควรมีการศึกษาความต้องการศึกษาต่อประเภทวิชาบริหารธุรกิจ สาขาวิชาอื่นที่ยังไม่ได้เปิด สอนในวิทยาลัยพณิชยการบางนา เพื่อเป็นการขยายโอกาสทางการศึกษา
3. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัญหาผู้สอนวิชาปฏิบัติ ในสถานศึกษาประเภทวิชาพณิชยการ และบริหารธุรกิจ เพื่อนำไปพัฒนาการจัดการเรียนการสอน
4. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความต้องการศึกษาต่อของครูอาจารย์ในสถานศึกษา สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เพื่อเตรียมการรองรับการขยายโอกาสทางการศึกษา

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมลรัตน์ หล้าสุขวงศ์. (2528). *จิตวิทยาการศึกษา*. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2527). *แผนพัฒนาอาชีวศึกษาในช่วงปลายแผน พ.ศ. 2527-2529*. ม.ป.พ., 116 หน้า.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2540). *แผนพัฒนาอาชีวศึกษาระยะที่ 8 พ.ศ. 2540 - 2544*. 146 หน้า.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. (2533, สิงหาคม-กันยายน). "มติใหม่ของการศึกษาขั้นพื้นฐาน," *สารสนเทศการศึกษา*. 14(6) : 62.
- จรรยา ทองถาวร. (2530). *จิตวิทยาพัฒนาการ*. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยครูธนบุรี.
- จำเนียร ช่างโชติและคนอื่น ๆ. (2519). *จิตวิทยาการเรียนรู้และรับรู้*. มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- จินตภา พุทธศิริรังษี. (2546). *อุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) วิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย ปีการศึกษา 2545*. สารนิพนธ์ ศ.ม. (เศรษฐศาสตรการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เจือจันทร์ จงสถิตอยู่. (2525). "ความต้องการทางการศึกษา : โอกาสและการเลือก," *วารสารการศึกษาแห่งชาติ*. 2 : 17-23 ; ธันวาคม 2524-มกราคม 2525.
- ชวาล แพรัตกุล. "ความหมายของความถนัด", *พัฒนาวิวัฒนาการ*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์วีระสัมพันธ์. อัดสำเนา.
- ชูศรี วงศ์รัตนะ. (2544). *เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย*. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : เทพเนรมิต.
- เชียรศรี วิวิธสิริ. (2527). *จิตวิทยาการเรียนรู้ของผู้ใหญ่*. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ณัฐวุฒิ ธรรมกุลมงคล. (2534). *องค์ประกอบด้านแรงจูงใจในการเข้าเรียนของนักศึกษาในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนประเภทการศึกษานอกกระบวนในเขตกรุงเทพมหานคร*. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- ถวิล เกื้อกุลย์วงศ์. (2528). *การจูงใจเพื่อผลงาน*. นครปฐม : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์.
- ทวี ท่อแก้ว และคนอื่น ๆ. (2517). *จิตวิทยาการศึกษา*. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยครูนครศรีธรรมราช.
- ทองวรรณ ศิริวรรณ. (2543). *แรงจูงใจในการเลือกเรียนหลักสูตรเศรษฐศาสตร์และการจัดการของนักศึกษามหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว*. สารนิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- ทองสุข ถาวรวงษ์. (2541). *การศึกษาสาเหตุในการเข้าเรียนสายสามัญ วิธีเรียนทางไกลขอพนักงานโรงงานอุตสาหกรรม จังหวัดฉะเชิงเทรา*. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- ทิพย์พรรณ นพวงศ์ ณ อยุธยา. (2526). "เรียนเพื่ออะไร," *วิทยาจารย์*. 4 : 32-35 ; ตุลาคม-ธันวาคม 2526.

- นวลฉวี วิศาลศิริกุล. (2538). **แรงจูงใจในการมาเรียนของนักศึกษาโรงเรียนอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร. ปรินทิพนิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา).** กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- นวลทิพย์ ควกุล. (2527). **เศรษฐศาสตร์การศึกษา.** กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปฐม นิคมานนท์. (2532). **การศึกษานอกโรงเรียน.** กรุงเทพฯ : ทิพย์อักษร.
- ประยูรศรี มณีสร. (2532). **จิตวิทยาพัฒนาการ.** กรุงเทพฯ : ม.ป.พ.
- ประหยัด ทองมาก. (2529). **ความวิตกกังวล นิสัยในการเรียนและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำกว่าระดับความสามารถ. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. อัดสำเนา.**
- พจน์ สะเพียรชัย. (2525, ธันวาคม-2526, มกราคม). "การศึกษากับการพัฒนาเยาวชน," **วารสารการศึกษาแห่งชาติ. 2 : 7-35.**
- พนิดา ไพโรจน์เพชรรายุทธ. (2545). **แรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงของนักศึกษาโรงเรียนพณิชยการเพชรบุรีบริหารธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี. สารนิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา).** กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- เพ็ญศรี จินดาศักดิ์. (2532). **การศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดชลบุรี. ปรินทิพนิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา).** กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- ยาใจ อินทรวีเชียร. (2537, กุมภาพันธ์ - มีนาคม). **วารสารการศึกษาแห่งชาติ. ปีที่ 28(3) : 2.**
- รังรอง สีทองดี. (2535). **แรงจูงใจในการศึกษาต่อของนิสิตปริญญาโทภาคพิเศษ. ปรินทิพนิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา).** กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- วิจิตพาณี วัฒนสินธุ์และคนอื่น ๆ. (2519). **จิตวิทยาความแตกต่างระหว่างบุคคล. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.**
- วิทยาลัยพณิชยการบางนา. (2544-2546). **รายงานข้อมูลประจำปีการศึกษา 2544-2546. ฝ่ายวางแผนและพัฒนาการศึกษา. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยพณิชยการบางนา. ถ่ายเอกสาร**
- วิทยาลัยพณิชยการบางนา. (2546). "ประวัติวิทยาลัยพณิชยการบางนา," **เอกสารประกอบการประชุมพิเศษ. กรุงเทพฯ : เพทายการพิมพ์. 1-5.**
- "05 นาที,". (2533, ธันวาคม). **เดลินิวส์. วันจันทร์ที่ 17 ธันวาคม 2533. หน้า 10.**
- สมชัย เจนจตุรงค์. (2542). **แรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงของนักศึกษาในวิทยาลัยพณิชยการ สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร. ปรินทิพนิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา).** กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- สมพงศ์ จิตจรัสอำพัน. (2541). **องค์ประกอบที่เป็นแรงจูงใจในการเลือกศึกษาต่อสายวิชาบริหารธุรกิจของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลในเขตกรุงเทพมหานคร. ปรินทิพนิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา).** กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- สว่างจิตร พัทธมณีปกรณ์. (2541). **เหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาคอมพิวเตอร์ของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา).**

- กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2546). *ประวัติและวิวัฒนาการกรมอาชีวศึกษา*.
<http://www.moe.go.th>.
- สุนทร โคตรบรรเทา. (2529). *การศึกษานอกระบบโรงเรียน*. กรุงเทพฯ : อักษรสยามการพิมพ์.
- . (2530). *การศึกษาผู้ใหญ่ : พื้นฐานการปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ.
- สุพจน์ นฤมล. (2534). *ปัจจัยเกี่ยวข้องกับการเลือกเรียนต่อของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 : กรณีศึกษาจังหวัดยโสธรกับจังหวัดระยอง*. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ. อัดสำเนา.
- สุพิน เปรมศรี. (2536). *สาเหตุการเลือกเรียนวิชาชีพของนักศึกษาวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้นในหน่วยงานที่จัดการศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดชลบุรี*. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา).
 กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- สุวัฒน์ วัฒนวงศ์. (2533). *จิตวิทยาการเรียนรู้ผู้ใหญ่*. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- . (2524). *หลักการเรียนรู้สำหรับผู้ใหญ่*. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- สุวิมล ไชยเพชร. (2536). *แรงจูงใจในการเข้าเรียนสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนประเภทการศึกษานอกระบบ ในกรุงเทพมหานคร*. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา).
 กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- สุวิมล ดีลัน. (2526). *การศึกษาองค์ประกอบที่เป็นแรงจูงใจในการเลือกแผนการเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายสังกัด โรงเรียนรัฐบาล ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี*.
 วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. อัดสำเนา.
- หุทัย อติชาติพงศ์. (2525). *จิตวิทยาพัฒนาการ*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อัมพร วิจิตรพันธ์. (2520). *เศรษฐศาสตร์การศึกษาและการวางแผนกำลังคน*. คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- อุไรวรรณ โพธิเวชเทวัญ. (2539). *สิ่งจูงใจในการเลือกเรียนหลักสูตรธุรกิจศึกษาของนิสิตระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร*. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา).
 กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- Boshier, Roger W. (1971). "Motivation Orientations of Adult Education Participants : A Factor Analytic Exploration of Houle's Typology," *Adult Education*. Vol.21, No.1.
- Crites, J. O. (1969). *Vocational Psychology*. New York : McGraw – Hill, Inc.
- Cronbach, Lee Joseph. (1970). *Essentials of Psychological Testing*. 3rd ed. New York : Harper and Row.
- Darkenwald, Gordon G. and Sharan B. Merriam. (1982). *Adult Education : Foundation of Practice*. New York : Harper & Row. Publishers.
- Edward, Ellen L. (1960). *Experimental Design in Psychological Research*. New York : Rinehart and Company.
- Ferguson, G. A. (1966). *Statistical Analysis in Psychology and Education*. New York : McKraw– Hill.

- Hain, Milton E. and Malcolm S. Maclean. (1955). *Counseling Psychology*. 2nd ed. New York : McGraw – Hill Book Company, Inc.
- Hoppock, R. (1967). *Occupational Information*. 3rd ed. New York : McGraw – Hill.
- Houle, Cyril O. (1961). *The Inquiring Mind*. Madison Misc : University of Wisconsin Press.
- Krejcie, Robert and Daryle W. Morgan. (1970, November). "Determining Sample Size for Research Activites," *In Journal of Education and Psychological Measurement*. 30 : 607-610.
- Lefrancois, Guy R. (1973). *Manual for Stanford – Binet Intelligence Scale*. Houghton Mifflin (1960).
- Maslow A. H. (1954). *Motivation and Personality in the Classroom*. New York : Harper & Brothers.
- Ronald, E. Walpole and Raymond H. Myers. (1993). *Probability and Statistics for Engineers and Scientists*. Fifth Edition. Macmillan Publishing Company.
- Strong, E. K., JR. (1957). "Interest Score While in College of Occupations Engaged in 20 Years Lates," *Educational Psychological Measurement*. 11 : 335-348.
- Tolbert, E. L. (1974). *Counseling for Career Development*. Boston : Houghton Mifflin, Co.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความต้องการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ของนักเรียน
วิทยาลัยพณิชยการบางนา 4 ด้าน คือ ด้านเหตุผลส่วนตัว ด้านการสนับสนุนของผู้อื่น
ด้านการประกอบอาชีพ และด้านการเรียนเพื่อรู้

- คะแนน 1 หมายถึง ความต้องการศึกษาต่อน้อยที่สุด
 คะแนน 2 หมายถึง ความต้องการศึกษาต่อน้อย
 คะแนน 3 หมายถึง ความต้องการศึกษาต่อมาก
 คะแนน 4 หมายถึง ความต้องการศึกษาต่อมากที่สุด

ความต้องการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง	ระดับความต้องการ			
	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านเหตุผลส่วนตัว				
1. เป็นวิชาชีพที่น่าสนใจ				
2. เป็นวิชาชีพที่เหมาะสมกับความรู้ความสามารถของตนเอง				
3. สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาชีพนี้โดยตรง				
4. ต้องการมีความรู้ความสามารถในวิชาชีพเพิ่มขึ้น				
5. มีประสบการณ์และความรู้ที่ตรงกับสาขาวิชาชีพที่เปิดสอน				
6. มีความถนัดในสาขาวิชาชีพนี้โดยเฉพาะ				
7. มีบุคลิกภาพและลักษณะนิสัยเหมาะสมกับวิชาชีพนี้				
8. ต้องการมีความรู้และทักษะในการเรียนสาขาวิชาชีพนี้เพื่อนำไปใช้ในการประกอบอาชีพ				
9. มีความรู้สึกภาคภูมิใจที่ได้เข้าศึกษาในสถาบันแห่งนี้				
10. มีความชื่นชมผู้ที่สำเร็จจากสถาบันแห่งนี้				
11. เพื่อเพิ่มวุฒิทางการศึกษา				
12. ต้องการศึกษาต่อเพราะยังหางานทำไม่ได้				
ด้านการสนับสนุนของผู้อื่น				
1. ต้องการศึกษาต่อเพราะบิดามารดา หรือผู้ปกครองสนับสนุน				
2. ต้องการศึกษาต่อเพราะได้รับการสนับสนุนจากญาติ พี่น้อง				
3. ต้องการศึกษาต่อเพราะได้รับการแนะนำจากเพื่อนให้มาเรียน				
4. ต้องการศึกษาต่อเพราะรุ่นพี่ที่กำลังศึกษาอยู่ หรือจบการศึกษาจากสถาบันแห่งนี้ให้คำปรึกษาและแนะแนวทาง				
5. ต้องการศึกษาต่อเพราะอาจารย์ที่ปรึกษาแนะนำ				
6. ต้องการศึกษาต่อเพราะอาจารย์แนะแนว แนะนำทางให้เรียน				
7. ต้องการศึกษาต่อตามแบบผู้ที่ประสบความสำเร็จมีชื่อเสียงได้รับยกย่อง				

ความต้องการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง	ระดับความต้องการ			
	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านการประกอบอาชีพ				
1. เพื่อสามารถประกอบอาชีพแข่งขันกับผู้อื่นได้				
2. เพื่อความก้าวหน้าและความมั่นคงในวิชาชีพ				
3. เพื่อเป็นวิชาชีพที่สามารถเลี้ยงตัวเองได้				
4. เพื่อโอกาสในการเลื่อนตำแหน่งในหน้าที่การงาน				
5. เพื่อช่วยให้หางานทำได้ง่ายขึ้น				
6. เพื่อนำไปประกอบอาชีพอิสระหรือเป็นเจ้าของกิจการ				
7. ต้องการมีอาชีพที่มีเกียรติ				
8. ต้องการมีรายได้สูงขึ้น				
9. ต้องการมีโอกาเลือกงานที่เหมาะสม				
10. เพื่อนำความรู้ไปพัฒนาอาชีพของครอบครัวตนที่มีอยู่ให้ดีขึ้น				
ด้านการเรียนเพื่อรู้				
1. มีความสนใจใฝ่รู้ทางวิชาการ				
2. เพื่อเป็นการยกระดับความรู้ความสามารถของตนเองด้วยการเรียน				
3. เพื่อเป็นพื้นฐานในการเรียนในระดับที่สูงต่อไป				
4. เพื่อนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน				
5. ต้องการรู้ลักษณะของวิชาจะเข้าศึกษาต่อ				
6. ต้องการได้รับความรู้ใหม่ ๆ เพิ่มขึ้น				
7. มีความสุขใจที่ได้เรียนต่อ				
8. มองเห็นคุณค่าของวิชาที่เรียน				

ภาคผนวก ข
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

อาจารย์สัญญากร ชูทรัพย์

อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารธุรกิจ
คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุวิชา โกมลทัต

อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารธุรกิจ
คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

อาจารย์ ดร.นिरนาท แสนสา

หัวหน้างานแนะแนวการศึกษาและวิชาชีพ
วิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยว
กรุงเทพ

ภาคผนวก ค
หนังสือขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มศว โทร. 5731, 5618

ที่ ศธ 0519.12/16/6

วันที่ /2 กุมภาพันธ์ 2547

เรื่อง ขออนุญาตเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณบดีคณะสังคมศาสตร์

เนื่องด้วย นางนิสา สายสังข์ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง “ความต้องการศึกษาค้นคว้าระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) วิทยาลัยพาณิชย์การบางนา” โดยมี รองศาสตราจารย์สุภาพรรณ สิริแพทย์พิสุทธิ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุวิชา โกมลทัต และ อาจารย์สิฏฐากร ชุตรพยัคฆ์ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความต้องการศึกษาค้นคว้าระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) วิทยาลัยพาณิชย์การบางนา

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบสอบถามให้ นางนิสา สายสังข์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

(รองศาสตราจารย์นภาพร หนองนาค)

รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ศธ 0519.12/16/5

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

12 กุมภาพันธ์ 2547

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยวกรุงเทพ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางนิสา สายสังข์ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง “ความต้องการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) วิทยาลัยพณิชยการบางนา” โดยมี รองศาสตราจารย์สุภาพรรณ สิริแพทยพิสุทธ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในกรณีนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์นิรนาท แสนสา เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความต้องการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) วิทยาลัยพณิชยการบางนา

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามให้ นางนิสา สายสังข์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพรณ์ หะวานนท์)

รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 023-932615 ต่อ 231

มือถือ 01-3482723

ที่ ศธ 0519.12/1615

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

12 กุมภาพันธ์ 2547

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยวกรุงเทพ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางนิสา สายสังข์ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง “ความต้องการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) วิทยาลัยพณิชยการบางนา” โดยมี รองศาสตราจารย์สุภาพรรณ สิริแพทยพิสุทธ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์นิรนาท แสนสา เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามความต้องการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) วิทยาลัยพณิชยการบางนา

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามให้ นางนิสา สายสังข์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพรณ์ หะวานนท์)

รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 023-932615 ต่อ 231

มือถือ 01-3482723

ที่ ศธ 0519.12/๒๕๒๖

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๔ มีนาคม 2547

เรื่อง ขออนุญาตเพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยพัฒนการอินทราชัย

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางนิตา สายสังข์ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์ เรื่อง “ความต้องการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) วิทยาลัยพัฒนการบางนา” โดยมี รองศาสตราจารย์สุภาพรรณ สิริแพทย์พิสุทธ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย โดยขอให้นักเรียนระดับ ปวช. ชั้นปีที่ 3 จำนวน 100 คน เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามความต้องการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) วิทยาลัยพัฒนการบางนา ในระหว่างเดือนมีนาคม 2547

จึงเรียนมาเพื่อขออนุญาตให้ ได้โปรดพิจารณาให้ นางนิตา สายสังข์ ได้เก็บข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพร หะวานนท์)

รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ มือถือ 01-3482723

ที่ ศธ 0519.12/๒๕๔๕

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

4 มีนาคม 2547

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยพัฒนการบางนา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางนิสา สายสังข์ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง "ความต้องการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) วิทยาลัยพัฒนการบางนา" โดยมี รองศาสตราจารย์สุภาพรรณ สิริแพทย์พิสุทธิ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้นักเรียนระดับ ปวช. ชั้นปีที่ 3 จำนวน 260 คน ตอบแบบสอบถาม ความต้องการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) วิทยาลัยพัฒนการบางนา ในระหว่างเดือนมีนาคม 2547

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางนิสา สายสังข์ ได้เก็บข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์อภรณ์ หะวานนท์)

รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ มือถือ 01-3482723

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อ-ชื่อสกุล	นางนิตา สายสังข์
วันเดือนปีเกิด	วันที่ 18 ธันวาคม พ.ศ. 2496
ภูมิลำเนาเกิด	จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	เลขที่ 37/161 หมู่บ้านเลิศอุบล 4 แขวงลาดพร้าว เขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร 10230
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน	อาจารย์ 2 ระดับ 7 คณะวิชาการเลขานุการ
สถานที่ทำงาน	วิทยาลัยพัฒนัยการบางนา ถนนบางนา-ตราด แขวงบางนา เขตบางนา กรุงเทพมหานคร 10260
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2503	ประถมศึกษา โรงเรียนวัดธรรมิกราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
พ.ศ. 2511	มัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสตรีอยุธยานุสรณ์มูลนิธิ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
พ.ศ. 2514	ประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนพัฒนัยการवासกรี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
พ.ศ. 2517	ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยเทคนิคภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดนครราชสีมา
พ.ศ. 2518	ประกาศนียบัตรประโยคครูมัธยม วิทยาลัยชุมชนพรเขตอุดมศักดิ์ กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2524	บริหารธุรกิจบัณฑิต (ธุรกิจศึกษา-เลขานุการ) วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2546	การศึกษามหาบัณฑิต (ธุรกิจศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กรุงเทพมหานคร